

Innst. 8 S

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 1 S (2014–2015)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2015, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Innhold

	Side
1. Innledning	3
2. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 9)	3
2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9	3
2.2 Rammevedtak område 9	9
2.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner	9
2.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet	10
2.3.2 Arbeiderpartiet	10
2.3.3 Kristelig Folkeparti	12
2.3.4 Senterpartiet	14
2.3.5 Venstre	15
2.3.6 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9	19
2.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 9	24
2.4.1 Kap. 900 og kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet (unntatt postene 77 og 78) ..	24
2.4.2 Kap. 902 og kap. 3902 Justervesenet	27
2.4.3 Kap. 903 og kap. 3903 Norsk akkreditering	28
2.4.4 Kap. 904 og kap. 3904 Brønnøysundregistrene	28
2.4.5 Kap. 905 og kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse	28
2.4.6 Kap. 906 og kap. 3906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	28
2.4.7 Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	29
2.4.8 Kap. 910 og kap. 3910 Sjøfartsdirektoratet	30
2.4.9 Kap. 911 og 3911 Konkurransetilsynet	31
2.4.10 Kap. 915 Regelråd for næringslivet	31
2.4.11 Kap. 920 Norges forskningsråd (bevilgningen behandles av kirke-, utdannings- og forskningskomiteen)	32
2.4.12 Kap. 922 Romvirksomhet	33
2.4.13 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	34
2.4.14 Kap. 930 Norsk Design- og Arkitektursenter	35
2.4.15 Kap. 935 Patentstyret	35
2.4.16 Kap. 936 og kap. 3936 Klagenemnda for industrielle rettigheter	35
2.4.17 Kap. 2421 Innovasjon Norge (jf. kap. 5325)	35
2.4.18 Kap. 2426 og kap. 5326 SIVA (SF) (bevilgningen behandles av kommunal- og forvaltningskomiteen og finanskomiteen)	40
2.4.19 Kap. 5460 (jf. kap. 2460) Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK)	41
2.4.20 Kap. 2429 og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS	41
2.4.21 Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak	41
2.4.22 Kap. 950 og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656)	41
2.4.23 Kap. 923 Kings Bay	42
2.4.24 Kap. 925 Havforskningsinstituttet (bevilgningen går i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen)	42
2.4.25 Kap. 920 Norges forskningsråd (bevilgningen går i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen)	43
2.4.26 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	43
3. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 10)	46
3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10	46
3.2 Rammevedtak rammeområde 10	47
3.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner	47
3.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet	47
3.3.2 Arbeiderpartiet	47
3.3.3 Kristelig Folkeparti	48
3.3.4 Senterpartiet	49

3.3.5	Venstre	49
3.3.6	Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10	51
3.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 10	51
3.4.1	Kap. 917 Fiskeridirektoratet	51
3.4.2	Kap. 919 Diverse fiskeriformål	52
3.4.3	Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	53
4.	Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)	54
4.1	Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11	54
4.2	Rammevedtak rammeområde 11	57
4.3	Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner	57
4.3.1	Høyre og Fremskrittspartiet	57
4.3.2	Arbeiderpartiet	59
4.3.3	Kristelig Folkeparti	61
4.3.4	Senterpartiet	62
4.3.5	Venstre	64
4.3.6	Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 11	66
4.4	Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 11	68
4.4.1	Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet	68
4.4.2	Kap. 1112 og kap. 4112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	71
4.4.3	Kap. 1115 Mattilsynet	72
4.4.4	Kap 4115 Mattilsynet	73
4.4.5	Kap. 1137 Forskning og innovasjon (bevilgningen går i kirke-, utdannings-, og forskningskomiteen)	73
4.4.6	Kap. 1138 og kap. 4138 Støtte til organisasjoner, kan overførast	74
4.4.7	Kap. 1139 Genressursar, miljø- og ressursregistreringar	76
4.4.8	Kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innan miljø- og næringstiltak i landbruket	76
4.4.9	Kap. 1142 Landbruksdirektoratet	76
4.4.10	Kap. 1144 Regionale og lokale tiltak i landbruket	76
4.4.11	Kap. 1148 Naturskade – erstatningar	77
4.4.12	Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	77
4.4.13	Kap. 1150 og kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	79
4.4.14	Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen	81
4.4.15	Kap. 1161 Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	82
4.4.16	Kap. 5576 post 71 Sektoravgifter under landbruks- og matdepartementet (bevilgningen behandles av finanskomiteen)	82
4.4.17	Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag	82
5.	Forslag fra mindretall	84
6.	Komiteens tilråding	85

Innst. 8 S

(2014–2015)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Prop. 1 S (2014–2015)

Innstilling fra næringskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2015, kapitler under Nærings- og fiskeridepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområdene 9, 10 og 11)

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Ingrid Heggø, Odd Omland og Knut Storberget, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Ingunn Foss, Gunnar Gundersen og Ove Bernt Trellevik, fra Fremskrittspartiet, Harald Eivind Bakke, Øyvind Korsberg og Jørund Rytman, fra Kristelig Folkeparti, Line Henriette Hjemdal, fra Senterpartiet, lederen Geir Pollestad, og fra Venstre Pål Farstad, viser til at Meld. St. 1 (2014–2015) Nasjonalbudsjettet for 2015, og Prop. 1 S (2014–2015) Statsbudsjettet medregnet folketrygden, ble lagt frem av regjeringen Solberg den 8. oktober 2014. Komiteen viser videre til at regjeringen Solberg den 31. oktober 2014 la fram 2 tilleggsproposisjoner og den 7. november 2014 la fram 1 tilleggsproposisjon. Kapitler og romertallsvedtak i Prop. 1 S (2014–2015) med Prop. 1 S Tillegg 1 (2014–2015) ble fordelt til næringskomiteen i henhold til Innst. 1 S (2014–2015) og referat fra stortingsmøte 16. oktober 2014.

Komiteen viser videre til at Stortinget den 19. juni 1997, ved behandlingen av Innst. S. nr. 243 (1996–1997), vedtok at bevilgningsreglementet og

forretningsordenen for Stortinget skulle endres i forbindelse med den nye budsjettreformen.

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2015 under de rammer og kapitler som er fordelt til komiteen, jf. Innst. 1 S (2014–2015).

Følgende rammeområder er behandlet av næringskomiteen:

- Rammeområde 9: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og fiskeridepartementet.
- Rammeområde 10: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Nærings- og fiskeridepartementet.
- Rammeområde 11: Kapitlene som er tildelt næringskomiteen under Landbruks- og matdepartementet.

Komiteen viser til at rammeforslagene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre ble vedtatt i Stortinget 1. desember 2014. Det vises for øvrig til de ulike avsnitt i innstillingen som omhandler de rammeområder næringskomiteen har ansvar for.

2. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 9)

2.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 9

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Oversikt over budsjettkapitler og poster rammeområde 9

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2014–2015)
Utgifter			
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>			
900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Driftsutgifter	335 913 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	44 088 000
	30	Miljøtiltak Søve, <i>kan overføres</i>	19 200 000
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	33 800 000
	71	Miljøtiltak Raufoss	1 200 000
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 700 000
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	25 600 000
	74	Tilskudd til Visit Svalbard AS	2 100 000
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	12 600 000
	76	Tilskudd til Standard Norge	30 700 000
	77	Tilskudd til sjømat- og rekrutteringstiltak, <i>kan overføres</i>	10 700 000
	78	Tilskudd til Akvariet i Bergen	4 000 000
902		Justervesenet	
	1	Driftsutgifter	117 800 000
	21	Spesielle driftsutgifter	2 400 000
903		Norsk akkreditering	
	1	Driftsutgifter	38 300 000
904		Brønnøysundregistrene	
	1	Driftsutgifter	293 300 000
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	197 500 000
905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Driftsutgifter	178 500 000
	21	Spesielle driftsutgifter	69 500 000
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	1	Driftsutgifter	29 300 000
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	6 500 000
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	14 100 000
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk	
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 802 000 000
910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Driftsutgifter	347 300 000
911		Konkurransetilsynet	
	1	Driftsutgifter	91 700 000
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	10 000 000
915		Regelråd for næringslivet	
	1	Driftsutgifter	7 000 000
922		Romvirksomhet	
	50	Norsk Romsenter	59 900 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2014–2015)
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	186 000 000
	71	Internasjonal romvirksomhet	349 600 000
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	24 200 000
	73	EUs romprogrammer	224 400 000
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter, <i>kan overføres</i>	13 100 000
924		Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer	
	70	Tilskudd	47 450 000
930		Norsk design- og arkitektursenter	
	70	Tilskudd	73 900 000
935		Patentstyret	
	1	Driftsutgifter	233 400 000
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter	
	1	Driftsutgifter	5 900 000
940		Internasjonaliseringstiltak	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 300 000
950		Forvaltning av statlig eierskap	
	21	Spesielle driftsutgifter	23 800 000
953		Kings Bay AS	
	70	Tilskudd	19 000 000
<i>Statsbankene</i>			
2421		Innovasjon Norge	
	50	Innovasjon – prosjekter, fond	345 100 000
	70	Basiskostnader	165 400 000
	71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	89 000 000
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	291 100 000
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	455 200 000
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	230 000 000
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	4 300 000
2429		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Tilskudd	107 000 000
	71	Viderefakturerte utgifter	200 000
<i>Statens forretningsdrift</i>			
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	24	Driftsresultat:	0
	1	Driftsinntekter	-160 000 000
	2	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	160 000 000
		Sum utgifter rammeområde 9	6 690 051 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2014–2015)
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3900		Nærings- og fiskeridepartementet	
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	230 000
	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter	100 000
3902		Justervesenet	
	1	Gebyrinntekter	69 750 000
	3	Inntekter fra salg av tjenester	14 500 000
	4	Oppdragsinntekter	2 500 000
3903		Norsk akkreditering	
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	33 900 000
3904		Brønnøysundregistrene	
	1	Gebyrinntekter	525 000 000
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	29 350 000
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	88 400 000
3905		Norges geologiske undersøkelse	
	1	Oppdragsinntekter	27 800 000
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	47 200 000
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard	
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	100 000
	2	Behandlingsgebyrer	700 000
3910		Sjøfartsdirektoratet	
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	157 300 000
	2	Maritime personellsertifikater	12 700 000
	3	Diverse inntekter	3 600 000
	4	Gebyrer for skip i NIS	40 500 000
	5	Overtredelsesgebyrer og tvangsmulkt	4 700 000
3911		Konkurransetilsynet	
	1	Klagegebyr	2 000 000
	2	Lovbruddsgebyr	100 000
3935		Patentstyret	
	1	Inntekter av informasjonstjenester	7 500 000
	2	Inntekter knyttet til NPI	5 300 000
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter	42 200 000
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter	
	1	Gebyrer	500 000
3961		Selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning	
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF	2 100 000
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA	9 000 000
5325		Innovasjon Norge	
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000 000
	53	Tilbakeføring av tapsfondsmidler garantiordning fiskesalgslag	70 000 000
	70	Låneprovisjoner	65 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2014–2015)
5329		Eksportkreditt Norge AS	
	70	Gebyrer m.m.	60 000 000
<i>Avskrivninger, avsetninger til investeringsformål og inntekter av statens forretningsdrift i samband med nybygg, anlegg mv.</i>			
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt	
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	5 100 000
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	4 400 000
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5629		Renter fra eksportkredittordningen	
	80	Renter	1 640 000 000
5650		Renter på lån fra Nærings- og fiskeridepartementet	
	82	Renter på lån til Nofima AS	800 000
		Sum inntekter rammeområde 9	2 977 330 000
		Netto rammeområde 9	3 712 721 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 1	kap. 3900 post 1
kap. 900 post 21	kap. 3900 post 2
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3
kap. 911 post 23	kap. 3911 post 1
kap. 935 post 1	kap. 3935 postene 1, 2 og 3

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss for miljøtiltak, innenfor gitt garanti-ramme på 124 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.

IV

Fullmakt til å utgifts- og inntektsføre uten bevilgning
Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten bevilgning, under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, og kap. 3950 Forvaltning av

statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innenfor gitt ramme på 750 mill. kroner.

2. utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valutakurstap og valutakursgevinst i eksportkredittordningen under henholdsvis kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Valutatap og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Valutagevinst.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter.....	100 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 98,43 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 137,6 mill. euro.

2. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Alminnelig garantiordning skal drives i balanse på lang sikt.

VI

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.
2. foreta bestillinger ut over gitt bevilgning under kap. 904 Brønnøysundregistrene, post 22 Forvaltning av Altinn-løsningen, men slik at ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

3. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utviklingsland, men likevel slik at rammen ikke overskrider sju ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til grunnfondet.

VII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 123 mill. kroner.

4. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 5 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien. Ordningen skal drives i balanse på lang sikt.
5. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 500 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.
3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportkredittordningens formål uten en øvre ramme.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.

XI

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XII

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningsaker. Eierskapet skal være midlertidig.

XIII

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan:

1. redusere eierskapet i Ambita AS helt eller delvis
2. redusere eierskapet i Cermaq ASA helt eller delvis.
3. redusere eierskapet i Entra Holding ASA helt eller delvis.
4. redusere eierskapet i Flytoget AS helt eller delvis.
5. redusere eierskapet i Mesta AS helt eller delvis.
6. redusere eierskapet i SAS AB helt eller delvis.
7. redusere eierskapet i Kongsberg Gruppen ASA ned mot 34 prosent.
8. redusere eierskapet i Telenor ASA ned mot 34 prosent.

XIV

Forslag om endret kategorisering i statens kapitalregnskap

Stortinget samtykker i at aksjekapital og øvrig kapitalinnskudd i GIEK Kredittforsikring AS som i kapitalregnskapet for 2014 er aktivert under konto-gruppe 68 Fast kapital i forvaltningsbedrifter med 136 926 045,28 kroner, fra 2015 flyttes til konto-gruppe 62 Verdipapirer.

2.2 Rammevedtak område 9

Ved Stortingets vedtak av 1. desember 2014 er netto utgiftsramme for rammeområde 9 fastsatt til kr 3 972 356 000. Dette er kr 259 635 000 mer enn framlegget fra regjeringen Solberg i Prop. 1 S (2014–2015).

2.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettforliket mellom de fire samarbeidspartiene der effektiviseringsprosenten heves fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Flertallet mener det opprinnelige budsjettforslaget og budsjettavtalens fokus på effektivisering i offentlig sektor er svært sentral for framtidig velferdsutvikling i Norge. For enhver privat virksomhet er det en nødvendighet at man får mer ut av samme innsats hvert år for å overleve i markedet. Skal Norge lykkes med å utvikle sine offentlige tilbud, må det offentlige også ha fokus på effektivisering av sin virksomhet.

2.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Norge er et godt land å bo i, men vi har ingen garanti for at den gode utviklingen fortsetter i fremtiden. Norges oljeavhengighet har økt. En viktig utfordring fremover er å styrke utviklingen i andre deler av økonomien. I statsbudsjettet for 2015 legges det til rette for vekst i økonomien, arbeidsplasser og styrket norsk konkurransekraft gjennom vekstfremmende skattelettelser, raskere bygging av vei og bane og mer til forskning og innovasjon. Offentlig sektor forenkles og det satses på kunnskap for at elevene skal lære mer i skolen. Disse medlemmer viser til at regjeringens mål er en mest mulig effektiv bruk av samfunnets ressurser gjennom blant annet forenklinger for næringslivet og en aktiv konkurransepolitikk.

Disse medlemmer mener investeringer i forskning og utvikling er en sentral faktor for å sikre norsk næringsliv framtidig konkurransekraft og verdiskaping. Disse medlemmer mener regjeringens styrking av tiltak som stimulerer til økt innovasjonsrettet FoU-innsats i og for næringslivet, er viktige og riktige prioriteringer. Disse medlemmer viser til at regjeringen vil styrke programmer for kommersialisering av forskningsresultater, prioritere landsdekkende virkemidler og videreutvikle virkemidlene med høyest innovasjonseffekt.

Disse medlemmer viser til at regjeringen fortsetter arbeidet for et mer vekstfremmende og enklere skattesystem. Regjeringens skatte- og avgiftslettelser gjør det mer lønnsomt å jobbe, spare og investere, samtidig som folk flest skal få beholde mer av sine egne penger. En slik skattepolitikk vil ha gode virkninger på verdiskaping og inntekt over tid.

Disse medlemmer er fornøyd med at forenklingstiltak er en sentral prioritering og at regjeringen foreslår å opprette et uavhengig regelråd for næringslivet som skal øke innsatsen mot unødvendige byrder ved nytt regelverk. En enklere samhandling mellom næringslivet og det offentlige vil frigi verdifull tid både i bedriftene og i forvaltningen. Disse medlemmer mener også at det er viktig å sikre Konkurransetilsynets uavhengighet gjennom et uavhengig klageorgan.

Regjeringens fokus på å styrke og utvikle et mangfoldig, privat, norsk eierskap gjennom å redusere formuesskatten er svært viktig for å sikre innovasjonskraft og utvikling av framtidens verdiskaping og arbeidsplasser.

2.3.2 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet er opptatt av å føre en aktiv næringspo-

litikk der vi legger til rette for verdiskaping og vekst over hele landet. Disse medlemmer viser til at den forventede nedgangen i aktivitet og etterspørsel fra petroleumsnæringen på lang sikt stiller krav til omstillingsevne i norsk næringsliv. Arbeiderpartiet ønsker en særlig innsats for økt vekst og sysselsetting i næringer der vi har gode forutsetninger for å lykkes i møtet med internasjonal konkurranse. Dette krever klare prioriteringer, noe som står i motsetning til regjeringens næringsnøytrale linje. Disse medlemmer merker seg at regjeringen Solberg gjeninnfører næringsnøytralitet i næringspolitikken, og at det kuttes i viktige virkemidler og ordninger som er rettet inn mot marin sektor, romfart, reiseliv og jord- og skogbruk. Dette er viktige distriktsnæringer som også representerer et viktig alternativ til petroleumsrelatert industri. Disse medlemmer mener det må satses mer på disse sektorene, ikke mindre. Disse medlemmer er spesielt skuffet over at regjeringen nedprioriterer forsknings- og utviklingsmidler innen både marin sektor og jord- og skogbruk, og mener dette rammer den fremtidige satsingen på den kunnskapsbaserte bioøkonomien.

Disse medlemmer viser til at lavere oljepris og fallende aktivitet innen oljebransjen har ført til oppsigelser innen leverandørindustrien. Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg under finanskrisen kom med virkningsfulle tiltakspakker, som verftspakken. Disse medlemmer ser det som viktig at regjeringen fører en aktiv næringspolitikk og vurderer tiltakspakker eller andre målrettede tiltak rettet mot utsatte næringer dersom det blir behov for det.

Disse medlemmer har også merket seg at regjeringen innfører mer geografisk nøytrale virkemidler, og at landsdekkende ordninger blir prioritert foran ordninger som er rettet inn mot næringsutvikling i distriktene. Disse medlemmer ser dette som uheldig, og merker seg at det også på neste års budsjett foreslås store kutt i de regionale utviklingsmidlene. Disse medlemmer er bekymret over at dette vil ramme regional og lokal verdiskaping og arbeidsplasser rundt om i landet.

Disse medlemmer understreker betydningen av at regjeringen fortsetter den historiske satsingen på forenkling som regjeringen Stoltenberg la grunnlaget for. Disse medlemmer viser til at satsingen synes å ha bremsset opp, i påvente av at det skal etableres et regelråd, etter svensk modell. Disse medlemmer ser det som uheldig at regjeringen må opprette mer byråkrati til høye kostnader for å kunne gjøre forenklinger for næringslivet. Det vises i denne sammenheng til at i perioden 2006–2012 reduserte svenskene næringslivets administrative

kostnader med 6,8 mrd. SEK. På en tredjedel av tiden (to år) forenklet regjeringen Stoltenberg næringslivets administrative kostnader med over 5 mrd. kroner. Dette viser at den norske modellen for forenkling under den rød-grønne regjeringen var vesentlig mer effektiv enn det svenske regelrådet, jf. at det i Sverige også er nesten tre ganger så mange foretak som i Norge.

Disse medlemmer viser til at offentlige anskaffelser beløper seg til om lag 400 mrd. kroner i året. Hvordan offentlige innkjøp utføres, har stor betydning både for innkjøpere, leverandører og brukere. Disse medlemmer er opptatt av å stimulere til mer innovasjon i offentlige anskaffelser, og viser til at det store omfanget av offentlige anskaffelser gjør at en liten økning i innovasjonseffekten av innkjøpene vil kunne ha stor effekt. Hvis offentlig sektor gjennomfører anskaffelser på en bedre måte, kan det gi en kinderegg-effekt: bedre tilbud til innbyggerne, innsparinger for det offentlige, og et mer lønnsomt og omstillingsdyktig næringsliv.

Disse medlemmer viser til at ordningen med FoU-kontrakter under Innovasjon Norge skal fremme forskning og utvikling av nye produkter, produksjonsprosesser og tjenester i bedriftene. Kontraktene innebærer et forpliktende og målrettet samarbeid mellom to eller flere parter i næringslivet (IFU) eller mellom næringslivet og det offentlige (OFU). Disse medlemmer mener at støtten til slike kontrakter er viktig for å fremme innovasjon og produktivitet i bedriften. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å bevilge 20 mill. kroner mer enn regjeringen til denne ordningen.

Disse medlemmer merker seg at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett foreslo å doble grensen for avgiftsfri netthandel, noe som i praksis fungerer som en subsidiering av utenlandske nettbutikker, og at registreringsgrensen for moms ble foreslått tredoblet.

Regjeringens forslag vitner imidlertid om at regjeringen fører en lite næringsvennlig politikk, og vi-

ser også at regjeringen fremmer forslag uten at konsekvensene er tilstrekkelig utredet.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiets næringslivssatsing særlig retter seg inn mot gründere i oppstartsfasen, i tillegg til en innsats for å styrke vekstbedriftene. Disse medlemmer ser det som helt avgjørende at hele landet tar del i denne utviklingen.

Disse medlemmer mener det kreves et kraftig løft for fagutdanningen, en styrket innsats mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet og et mer inkluderende arbeidsliv. Disse medlemmer ser dette som vesentlig for å sikre et kompetent, produktivt og godt arbeidsliv. Arbeiderpartiet mener også at antall læreplasser må øke. Arbeiderpartiet merket seg at både LO og NHO under den åpne høringen i komiteen påpekte at endringene regjeringen gjorde i permitteringsreglene slår uheldig ut. Disse medlemmer viser til at i en tid der deler av arbeidslivet opplever problemer med kompetanseforringelse og useriøsitet, er det særlig viktig å ta vare på ordninger som ivaretar utsatte bransjers kompetanse. Disse medlemmer vil reversere arbeidsgivernes utvidede lønnsplikperiode fra 20 til 10 dager, dvs. tilbake til 2013-nivå. Disse medlemmer viser til finansinnstillingen der Arbeiderpartiet foreslår dette.

Disse medlemmer mener Mesterbrevordningen er et godt innarbeidet og vellykket verktøy i nærings- og kompetansopolitikken. Siden mesterbrevloven trådte i kraft i 1988, har over 43 000 dyktige håndverkere tatt mesterbrev og kvalifisert seg som ledere i eget fag. I dag er det over 17 000 aktive håndverksmestere, de fleste innen byggenæringen, samtidig som mesterbrevet er viktig også for mange andre næringer. Disse medlemmer ser potensialet og utviklingsbehovene i Mesterbrevordningen, og mener manglende finansiering begrenser en videreutvikling av ordningen som hele trepartssamarbeidet ønsker seg. Disse medlemmer ønsker en større bruk av Mesterbrevordningen, slik at en får flere mestere, og flere med mesterfag i det norske nærings- og arbeidslivet.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A
Utgifter (i tusen kroner)				
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	21	Spesielle driftsutgifter.....	44 088	99 088 (+55 000)
	31	Sørlandslabben.....	0	5 000 (+5 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter.....	12 600	14 600 (+2 000)
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk.....	1 802 000	1 832 000 (+30 000)
915		Regelråd for næringslivet		
	1	Driftsutgifter	7 000	0 (-7 000)
2421		Innovasjon Norge		
	50	Innovasjon - prosjekter, fond.....	345 100	305 100 (-40 000)
	51	Nye såkornfond, tapsavsetning	0	89 250 (+89 250)
	53	Nye såkornfond, risikoavlastning	0	45 000 (+45 000)
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter.....	291 100	311 100 (+20 000)
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse	455 200	495 200 (+40 000)
	75	Marint verdiskapingsprogram.....	0	20 000 (+20 000)
	76	Miljøteknologi	230 000	430 000 (+200 000)
		Sum utgifter.....	6 690 051	7 149 301 (+459 250)
Inntekter (i tusen kroner)				
		Sum inntekter.....	2 977 330	2 977 330 (0)
		Sum netto.....	3 712 721	4 171 971 (+459 250)

2.3.3 Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti understreker at verdiskaping er grunnlaget for velferden, og at politikernes hovedoppgave er å legge til rette for gode og forutsigbare rammevilkår for å opprettholde og styrke verdiskapingen i samfunnet. Høy verdiskaping gir trygge arbeidsplasser og overskudd til fordeling til viktige fellesskaps-goder. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti, i sitt alternative budsjett, prioriterer forskning, innovasjon, infrastruktur og målrettede skatte- og avgiftslettelser, for å styrke næringslivet på kort og lang sikt, og for å skape verdier for fremtidige generasjoner.

Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti ønsker et skattesystem som ikke ødelegger for entreprenørskap, innovasjon og vekst i næringslivet. Norge trenger et velfungerende arbeidsmarked som ba-

lanserer hensynet til fleksibilitet i næringslivet og rettigheter for arbeidstakerne. Dette medlem mener det er nødvendig med virksom konkurranse i næringslivet for å få en god utnyttelse av ressursene i samfunnet og for å sikre mangfold og variasjon i næringslivet. Norge er også avhengig av å ha en kunnskapsbasert skole, og best mulig høyere utdanning og forskning, for å ta vare på vår viktigste ressurs, menneskene.

Dette medlem peker på at økt satsing på forskning og utvikling er nødvendig for et næringsliv som skal finansiere velferden når det blir flere eldre og oljen ikke lenger er motoren i norsk økonomi. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det ble foreslått forbedringer i SkatteFUNN-ordningen og en økning på 200 mill. kroner til næringsrettet forskning og utvikling. Det ble også foreslått skatte-

og avgiftslettelser på over 260 mill. kroner som vil ha god effekt for næringslivet, som å endre registreringsgrensen for mva. tilbake til 50 000 kroner. Dette er en skattelette for småbedrifter og bønder som trefrer særlig godt i distriktene og som styrker kampen mot svart arbeid. Dette medlem viser til at det, i det samme alternative budsjettet, ble lagt frem en rekke andre stimulerende tiltak for å styrke norsk næringsliv, blant annet en opprettholdelse av markedsføringsmidlene som brukes for å tiltrekke turister til norsk reiselivsnæring.

Dette medlem peker på at innovasjon trolig er den viktigste drivkraften for utviklingen av samfunnet. Utviklingen av nye og innovative ideer er ofte nyttig for flere bedrifter enn bare den som utvikler den. Dette medlem peker videre på at utvikling av nye produkter ofte kan innebære en større risiko enn den de tilgjengelige investorene evner å ta. På den måten vil offentlig prosjektstøtte være avgjørende for å sette flere gründere i stand til å få realisert sine ideer og utvikle sine produkter. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der miljøteknologiordningen styrkes med 70 mill. kroner og Innovasjon Norge styrkes med 40 mill. kroner. Videre ønsker Kristelig Folkeparti å legge til rette for etableringen av Mechatronic Innovation Lab, og har i sitt alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), fremmet forslag om 20 mill. kroner til det.

Dette medlem viser til at det i etterkant av regjeringens budsjettfremleggelse har vært særlig uro knyttet til endring av grensen for avgiftsfri import til 500 kroner. Dette medlem mener at konsekvensene knyttet til en slik endring ikke er godt nok utredet, og frykter at en slik endring vil medføre nedgang i antall butikker og arbeidsplasser i varehandelen som følge av svekkelse av konkurransevilkårene for norske aktører sammenliknet med utenlandske nettbutikker. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås å videreføre grensen på dagens nivå – 200 kroner.

Dette medlem viser til at regjeringen Stoltenberg II, høsten 2012, vedtok at Nasjonalt pilegrimssenter (NPS) skulle etableres som et permanent senter. Tiltakene er siktet inn mot arbeidsfeltene miljø, næring, kirke og kultur. Tallet på antall pilegrimssfarere har økt betraktelig, og det er blitt etablert en

rekke overnattingsplasser. I tillegg er en ny nettside og en ny vandringsplanlegger for mobil utviklet. Dette medlem viser til at regjeringen kuttet 2 mill. kroner i dette tilbudet. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås å øke bevilgningen til Nasjonalt pilegrimssenter med 2 mill. kroner sammenliknet med regjeringens forslag.

Dette medlem viser til at den maritime næringen skaper verdier for 160 mrd. kroner, og sysselsetter omtrent 110 000 personer. Dette medlem peker på at de siste årene har vært flere aktører som har pekt på at servicenivået i de nasjonale skipsregistre – NOR og NIS – er for lavt. Dette medlem mener det er avgjørende å styrke de nasjonale skipsregistre for at flere skip skal velge å bære norsk flagg i hekken. Dette medlem peker på at flere norskregistrerte skip er viktig for å styrke norsk maritim næring. Dette medlem viser til at det er Sjøfartsdirektoratet som administrerer de nasjonale skipsregistre. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti, i sitt alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), foreslo å styrke Sjøfartsdirektoratet med 5 mill. kroner for å styrke servicenivået i NIS og NOR.

Dette medlem viser til at taket i nettolønnsordningen har stått stille siden 2008, og at dette har medført en stadig forringelse av konkurransedyktigheten til ordningen. Dette medlem er derfor glad for at regjeringen har sett behovet for å styrke nettolønnsordningen med prisjustering av taket. Dette medlem peker på at ordningen er knyttet til lønnsnivået for sjømenn, og at det dermed ikke vil være tilstrekkelig å prisjustere taket for å hindre videre forringelse av konkurransedyktigheten til ordningen. Dette medlem viser til at Kristelig Folkeparti, i sitt alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), foreslo å lønnsjustere taket i nettolønnsordningen for å sikre at konkurransekraften til norskregistrerte skip ikke svekkes ytterligere. Dette vil være med på å sikre norsk maritim kompetanse, som er avgjørende for å bevare en komplett maritim verdikjede.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, slik det er foreslått i Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås følgende endringer på ramme 9:

Kap.	Post	Beskrivelse	Mill. kroner
900	1	Driftsutgifter næringsdepartementet	- 2,0
900	21	Mechatronic Innovation Lab	20,0
900	75	Nasjonalt pilegrimssenter	2,0
909	73	Lønnsjustere taket i nettolønnsordningen	40,0
910	01	Døgnbemanning på skipsregistrene	5,0
2421	74	Markedsføringsmidler norsk reiseliv	40,0
2421	75	Miljøteknologiordningen: Næringsrettet FoU	70,0
2421	75	Forskning lakselus og -rømming	30,0

2.3.4 Senterpartiet

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet fremmer et eget alternativt statsbudsjett for 2015, jf. Innst. 2 S (2014–2015). Senterpartiets alternative statsbudsjett tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen, jf. Prop. 1 S (2014–2015).

Dette medlem ønsker å føre en aktiv næringspolitikk for å ta hele landet i bruk. Denne næringspolitikken bygger på gode felles rammevilkår for all næringsvirksomhet kombinert med en sterk og målrettet innsats mot enkelt næringer og for å ta hele landet i bruk.

Senterpartiet er svært kritisk til den passive og nøytrale næringspolitikken som regjeringen fører. Det er positivt at forhandlingene på Stortinget har bidratt til at flere kutt er reversert.

Senterpartiet mener det er positivt at olje- og gassnæring er en pådriver for verdiskapingen i Norge. Samtidig er det viktig å sørge for at Norge har et mangfoldig næringsliv. De fleste norske bedrifter er små og det er derfor viktig å ha en næringspolitikk som tar hensyn til små- og mellomstore bedrifter.

Senterpartiet foreslår i sitt alternative budsjett en rekke konkrete tiltak under ulike rammeområder for

økt verdiskaping. Vi vil satse betydelig mer enn regjeringen på samferdsel. Vi vil videre sørge for at alle i Norge har mobil- og bredbånddekning. Dette er grunnleggende for å ta hele landet i bruk. Videre legger Senterpartiet opp til en rekke avgiftslettelser særlig rettet inn mot små virksomheter.

Dette medlem viser til at Senterpartiet blant annet har prioritert 1 857 mill. kroner for å styrke seriøse norske bedrifter og for å hindre useriøse bedrifter. Senterpartiet er opptatt av å styrke den maritime næringen. Vi foreslår å lønnsjustere maksimumsbeløpet i nettolønnsordningen. I tillegg vil vi endre navnet på kap. 909 fra «Tiltak for sysselsetting av sjøfolk» til «Tiltak for å sikre realkompetanse i maritim sektor». Senterpartiet foreslår dette for å tydeliggjøre sammenhengen mellom norske sjøfolk og den maritime næringen.

Dette medlem viser til at Senterpartiet har en satsing på rammeområde 9 som ligger 582 mill. kroner over forslaget i Prop. 1 S (2014–2015).

Det gir rom for å øke miljøteknologiordningen til 500 mill. kroner. Senterpartiet legger opp til en kraftig satsing på romfart gjennom å reversere regjeringens forslag om å ikke delta i Copernicus. Videre øker vi følgemidlene for romfart.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg	Sp
900		Nærings- og fiskeridepartementet.....		
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner.....	33 800	34 800 (+1 000)
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter.....	12 600	23 600 (+11 000)
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk.....	1 802 000	1 842 000 (+40 000)
915		Regelråd for næringslivet		
	1	Driftsutgifter	7 000	0 (-7 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg	Sp
922		Romvirksomhet		
	72	Nasjonale følgemidler.....	24 200	64 200 (+40 000)
	73	EUs romprogrammer	224 400	391 400 (+167 000)
2421		Innovasjon Norge		
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse	455 200	495 200 (+40 000)
	75	Marint verdiskapingsprogram.....	0	20 000 (+20 000)
	76	Miljøteknologi	230 000	500 000 (+270 000)
Sum utgifter rammeområde 9			6 690 051	7 272 051 (+582 000)

Dette medlem er sterkt urolig for måten regjeringen legger om virkemiddelapparatet på, gjennom kutt, sentralisering, nedbemanning og nøytralisering. Senterpartiet ønsker en kraftigere satsing for å legge til rette for verdiskaping i hele landet.

2.3.5 Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre fremmer et eget alternativt statsbudsjett for 2015, jf. Innst. 2 S (2014–2015). Venstres alternative statsbudsjett tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen, jf. Prop. 1 S (2014–2015).

Dette medlem er bekymret over en fortsatt tiltagende todeling av norsk økonomi og norsk næringsliv. Investeringsnivået utenom petroleumsnæringen er fortsatt lavt. Det skyldes både internasjonale nedgangskonjunkturer i mange av landene rundt oss, men også strukturelle endringer som gjør det stadig mindre attraktivt å investere i Norge. Investeringstørken vil på lang sikt påvirke økonomien på en negativ måte. Selv med en viss nedgang i investeringene i petroleumsnæringen og synkende oljepriser er dette en utfordring vi må ta på alvor.

Av den grunn mener dette medlem det er nødvendig med målrettede tiltak for å motvirke todelingen av norsk økonomi og norsk næringsliv. Det gjelder blant annet en målrettet bruk av det offentlige virkemiddelapparat, økt tilgang på kapital, målrettede skattelettelser, forenkling for næringslivet, en storstilt satsing på forskning og innovasjon og en reell vilje til å gjøre Norge mindre oljeavhengig. I tillegg er det svært viktig med en økonomisk ansvarlig politikk.

Dette medlem mener at for å kunne skape og sikre arbeidsplasser er det avgjørende med generelt

gode rammevilkår for alle deler av næringslivet, kombinert med en målrettet innsats for å sikre underveksten av ufødte bedrifter og utvikling av flere og bedre kunnskapsbedrifter. Dette medlem vil slippe kreativiteten og skaperkraften løs. Det må satses på gründere og entreprenører, og det må bli mindre regelverk og regulering.

Dette medlem mener en av hovedutfordringene i tiden fremover blir å ta vare på og gi små og mellomstore bedrifter mulighet for å utvikle seg og skape flere arbeidsplasser. Nå er tiden inne for å satse på de gode ideene som skal skape fremtidens arbeidsplasser, og ta vare på bedriftene som gir lokalsamfunnene rundt om i landet gode arbeidsplasser.

Det er spesielt viktig for dette medlem å sikre risikovillig kapital til investeringer i tidlig fase gjennom det offentlige virkemiddelapparat. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås å opprette to nye såkornfond, et landsdekkende og et eget for TTO og inkubatorer på 200 mill. kroner for å stimulere til økt innovasjon og flere framtidsrettede bedrifter og prosjekter.

Dette medlem mener at mange offentlige regler, skjemaer og påbud fører til unødige rapporteringskrav og kompliserte regelverk. Småbedrifter og gründere rammes ekstra hardt av «skjemaveldet», og dette medlem ser det som en hovedoppgave å forenkle hverdagen til disse bedriftene gjennom å avskaffe unødvendige lover og forskrifter, samt å forenkle innrapporteringen gjennom økt bruk av internettbaserte løsninger.

I Sverige opprettet man som en prøveordning et regelråd i 2008. Det har bidratt til å redusere bedriftenes administrative kostnader knyttet til skjemavel-

det med 7,3 prosent netto, 11 prosent brutto, og har gitt svensk næringsliv en besparelse på over 7 mrd. svenske kroner. Erfaringene med det svenske regelrådet har vært så gode at mandatperioden for rådet ble forlenget ut 2014, og fra og med 2015 blir rådet gjort til en permanent ordning.

Venstre har lenge arbeidet for å innføre et norsk regelråd etter svensk modell. Poenget med et slikt regelråd er at det skal vurdere om konsekvensene for næringslivet av nye regler er tilstrekkelig utredet, og om de er utformet slik at de oppnår sitt mål til en relativt sett lav administrativ kostnad for næringslivet. Dette medlem synes det er svært positivt at Venstre har fått gjennomslag for denne ideen, og at regjeringen foreslår å etablere et regelråd for næringslivet i løpet av 2015.

Dette medlem vil spesielt satse på det nyskapepde miljø- og klimavennlige næringslivet som handler om å legge til rette for grønn vekst. En offensiv klimapolitikk vil gjøre norsk næringsliv mer konkurransedyktig, og i tett samspill med industrien vil Venstre forsterke innsatsen for å redusere og fjerne utslippene. Skal vi lykkes med dette, er det viktig å styrke de ordningene som bidrar til teknologiutvikling, som sikrer tilgang på kapital til store innovative prosjekter innen fornybar energi og satse tungt på forskning innenfor miljø, klima og miljøvennlig energi.

I den forbindelse mener dette medlem at et viktig virkemiddel er oppretting av et nytt statlig investeringssselskap «Norsk Fornybar AS» som har som formål å investere i større pilotprosjekter innenfor utvikling av fornybar energi, bl.a. innenfor havvind, jordvarme, hydrogen, pumpekraftverk og bølgekraft. Venstre foreslår i sitt alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), at selskapet i første omgang tilføres en egenkapital på 3 mrd. kroner. I tillegg vil dette medlem øke innskuddskapitalen i Fornybarfondet med 5 mrd. kroner.

Dette medlem viser til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett har foreslått å øke bevilgningen til miljøteknologiordningen med 50 mill. kroner, som Venstre i sin tid tok initiativ til. Tilskuddsordningen er ment å gå til investeringer i pilotanlegg for utvikling av klima-, miljø- og energiløsninger. Denne ordningen har vært en stor suksess, men bare en brøkdel av relevante søknader blir innvilget fordi rammen for ordningen er begrenset i forhold til søkermassen. Dette viser at miljøteknologiordningen er treffsikker og møter et stort behov i næringslivet. Det er imidlertid et behov for å styrke ordningen slik at flest mulig bedrifter med relevante prosjekter kan få støtte. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås å styrke ordningen med 100 mill. kroner.

Offentlige tilbud har en tendens til å satse på trygge, men gamle løsninger, fremfor å stimulere til nye og mer fremtidsrettede løsninger. Dette medlem mener at innovative offentlige anskaffelser har et potensial for å bli et kraftfullt innovasjonsverktøy som kan løse viktige samfunnsutfordringer. Dette medlem viser til at markedet for offentlige anskaffelser beløper seg til nær 400 mrd. kroner årlig. Skal vi lykkes, må vi imidlertid ha inn insentivmekanismer som står i forhold til størrelsen av markedet og potensialet som finnes for å la offentlig sektor bli en innovasjonsdriver for privat næringsliv. En strategi som ikke følges av midler vil heller ikke få ønsket effekt og risikerer å bli et velment slag i luften.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås å etablere en tilskuddsordning på 40 mill. kroner for innovative offentlige anskaffelser som gir offentlige virksomheter anledning til å søke om ekstraordinære offentlige midler for å foreta særlig krevende innovative innkjøp.

Dette medlem mener det er et stort behov for modernisering av offentlig sektor, slik at den er i stand til å utføre de oppgavene den er satt til å utføre på best mulig måte. En økning i OFU/IFU-midler vil bidra til dette. I den forbindelse viser dette medlem til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås en økning på 50 mill. til offentlige og industrielle forsknings- og utviklingskontrakter (IFU/OFU) i regi av Innovasjon Norge. Forsknings- og utviklingskontrakter er tilskudd til forpliktende og målrettet samarbeid mellom to eller flere parter innen næringslivet (IFU) eller mellom næringslivet og det offentlige (OFU). Ordningen skal tjene som et strategisk virkemiddel til utvikling av konkurransedyktige produkter til et internasjonalt marked i samarbeid med nasjonale og internasjonale kundebedrifter og til utvikling av industrielle nettverk og miljøer.

Dette medlem er opptatt av å få mest mulig innovasjon ut av de offentlige bevilgningene som skal gå til nettopp et slikt formål. Tidligere undersøkelser har vist at bare halvparten av prosjektene som får støtte av Innovasjon Norge, registreres som innovative. Mange av disse har attpåtil en svært liten grad av innovasjon, siden det ofte skal lite til for at et prosjekt kan bli registrert som innovativt. Det tyder dermed på at det er en begrenset del av Innovasjon Norges støtte som faktisk går til innovasjon, til tross for at dette er sentralt for å nå selskapets mål om å fremme bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling.

I regjeringens budsjettforslag fremkommer det at Nærings- og fiskeridepartementet samlet sett mener at Innovasjon Norge nådde sine mål i 2013 – selv om

det er usikkerhet knyttet til målingene av effekter og resultater. Dette kan tyde på være et skritt i riktig retning, men dette medlem mener vi trenger mer kunnskap om hvilken effekt utvalgte virkemidler har på innovasjon og verdiskaping. Innovasjon Norge er statens og fylkeskommunens viktigste verktøy for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet og bærer således et stort ansvar for at virkemidlene forvaltes på best mulig måte. På denne bakgrunn støtter Venstre regjeringens planer om en full gjennomgang av Innovasjon Norge i løpet av 2015 for å videreutvikle selskapet til en mer effektiv virkemiddelaktør. Dette er en prosess Venstre kommer til å følge nøye.

Dette medlem mener det er en stor utfordring å skape bedre markedsbaserte muligheter for å støtte de mest lovende ideene og innovasjonene med risikokapital, slik at prosjekter med stort verdiskapende potensial får bedre muligheter til å lykkes gjennom sterkere oppskalering i tidlig fase. For å skape en mer dynamisk kultur for entreprenørskap og verdiskapende innovasjon, trengs det en nyorientering i norsk innovasjonspolitikken knyttet til det offentlige virkemiddelapparatet.

Det finnes i dag statlig støttede regionale og nasjonale sårkorsordninger som totalt teller 16 fond. Prosjekttilfanget er tilsynelatende høyt og av god kvalitet, og investeringstakten har derfor vært høyere enn antatt.

Dette medlem har lenge tatt til orde for en lignende ordning som først og fremst er rettet mot selskaper med tilsvarende potensial i enda tidligere fase, der risikoen er så høy at det er svært lite attraktivt for investorer som styrer etter forretningsmessige idealer. En vesentlig risikoavlastning fra det offentlige vil åpne opp for interesse fra investorer som kan gi betydelige tilleggsverdier til oppstartsselskaper i denne fasen.

Dette medlem viser til Dokument 8:47 S (2010–2011) fra representantene Trine Skei Grande og Borghild Tenden om vridning av offentlige hjelpemidler i startfasen for oppstartsselskaper med stort vekstpotensial, og er svært fornøyd med at det ble etablert en ordning med landsdekkende etablerertilskudd rettet mot vekstbedrifter i statsbudsjettet i fjor, og at regjeringen i forslag til statsbudsjett har foreslått å styrke den landsdekkende etablerertilskuddsordningen med 110 mill. kroner.

Dette medlem merker seg at imidlertid at regjeringen har foreslått å redusere bevilgningen til reiseliv med 40 mill. kroner, i tillegg til at marint verdiskapingsprogram er foreslått avviklet. Den marine næringen kan fortsatt benytte seg av Innovasjon Norges generelle ordninger, dersom de når opp i konkurransen med andre næringer. Bransjen vil imidlertid

ikke være sikret en prioritert støtte gjennom egne ordninger. Dette medlem mener dette er en uheldig nedprioritering av to viktige fremtidige næringer. Det offentlige burde konsentrere mer av innsatsen inn mot generelle tiltak på områder der Norge ligger særlig dårlig an, som for eksempel reiselivsnæringen. I tillegg har norske sjømatbedrifter behov for økt lønnsomhet og trenger økt kompetanse til å bygge produktfortrinn. Dette medlem viser til Vens tres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), hvor det foreslås å reversere kuttet på 40 mill. kroner til reiselivsformål, samt 20 mill. kroner til marint verdiskapingsprogram.

Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett styrker den næringsrettede forskningen med 244,4 mill. kroner, som er nærmere omtalt under rammeområde 16. Dette medlem viser til at en styrking av den næringsrettede forskningen på det nivået som Venstre foreslår i sitt alternative statsbudsjett vil innebære en utvidelse av SkatteFUNN, generell styrking av ordningene under Norges forskningsråd, økte tilskudd til forskningsinstitutter og en styrking av programmene BIA, Maroff og tilskuddet til 50 nye nærings-ph.d.-er.

Dette medlem viser til at regjeringen i forslaget til statsbudsjett ikke har funnet rom for at Norge fortsatt skal kunne delta i det europeiske miljøprogrammet Copernicus. Konsekvensene av beslutningen om utmeldelse fra dette europeiske samarbeidet er betydelige. Copernicus er Europas største miljø- og klimaovervåkingsprogram. Norge har deltatt lenge i programmet, og norske aktører er ledende på bruk av data fra programmet til oljevern, isvarsling, kartlegging av skredfare og suverenitetshevdelse i nordområdene. I tillegg har norsk industri fått kontrakter for store beløp i den innledende fasen.

Dette medlem viser til at Norge er det landet som vil ha størst nytte av data fra Copernicus. Overvåking av hav og land blir langt bedre med tilgang av høykvalitetsdata som satellittene tilbyr.

Dette medlem mener konsekvensene for Norge ved å gå ut av programmet først og fremst vil ramme datatilgangen og fremtidige industrioppdrag. Norge kan i så fall ikke lenger regne med at norske områder vil bli prioritert eller at gratisdataene vil komme tidsnok for operativ miljøovervåking og suverenitetshevdelse. For brukere som Kystverket, Meteorologisk institutt og Forsvaret, men også miljøetatene, vil dette redusere bruksverdien betraktelig.

Dette medlem viser til at reforhandlingene av kontrakter til norske bedrifter og institutter vil bli vanskelige hvis Norge ikke fortsetter i Copernicus som betalende medlem. Det vil bety bortfall av kontrakter i størrelsesorden 1 mrd. kroner til norske ak-

tører. Det er primært industrien som vil bli rammet, men inntektstapet vil også være følbart i forskningsinstituttene.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det bevilges 167 mill. kroner til deltagelse i Copernicus.

Dette medlem mener at den sjøfartskultur som er utviklet over mange år både innenriks og utenriks, må sikres gjennom gode skatte- og avgiftsordninger. Disse må være konkurransedyktige nok til at norsk skipsfart forblir en viktig del av norsk næringsliv. Det må imidlertid ikke være slik at skatteordningene blir så gunstige for en næring, at de utkonkurrerer andre næringer som driver med lignende aktivitet. Dette medlem mener derfor at netto-lønnsordningen for sjøfolk må avvikles.

Dette medlem vil avslutningsvis vise til forslag om bedre sosiale ordninger for gründere og selvstendig næringsdrivende under rammeområde 7, og en rekke skatte- og avgiftslettelser for næringslivet, bl.a. økning i avskrivningssatsene, økt fribeløp for aksjekjøp i egen bedrift, fritak for arbeidsgiveravgift i tre år for nystartede bedrifter med mindre enn 5 ansatte, rett til direkte fradragføring av kostnader til

FoU og en styrking av SkatteFUNN-ordningen nærmere omtalt under rammeområde 22, jf. Innst. 2 S (2014–2015). Alt dette er tiltak som er målrettet for å sikre et moderne og fremtidsrettet næringsliv som kan sikre velferden også i framtiden.

Dette medlem mener det er nødvendig med målrettede tiltak for å motvirke todeling av norsk økonomi og norsk næringsliv. Skal vi snu utviklingen er det en rekke virkemidler som må iverksettes samtidig. Det gjelder en målrettet bruk av offentlig virkemiddelapparat, økt tilgang på kapital, målrettede skattelettelser, økte bevilgninger til infrastruktur, vei og bane, forenkling for næringslivet, en storstilt satsing på forskning og innovasjon og en reell vilje til å gjøre Norge mindre oljeavhengig. Den viljen har Venstre. I tillegg er det svært viktig med en økonomisk ansvarlig politikk. Det er en utfordring Venstre tar på største alvor.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, slik det er foreslått i Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås følgende endringer på ramme 9:

Samlet foreslår Venstre tiltak for å styrke norsk næringsliv og fastlandsindustri og motvirke todeling av økonomien med til sammen 6,37 mrd. kroner.

Tekst	Bokført mill. kr
Skattelettelser for næringslivet (eks. formuesskatt)	2 154,0
Økt satsing på jernbane, kollektivtransport og vei (netto)	1 268,3
Innovasjons-, teknologi- og utviklingstiltak i helsesektoren	108,0
Nye såkornfond (et nytt landsdekkende og et eget for TTO og inkubatorer)	201,9
Næringsrettet forskning (Maroff, BiA, Forny 2020/TTO m.m.)	204,4
Forsknings- og utviklingskontrakter, Innovasjon Norge	50,0
EUs romprogram/Copernicus	167,0
Tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats, SkatteFUNN	40,0
Øvrig satsing på forskning og UH-sektoren	1 499,7
Innovasjon Norge, ny tilskuddsordning for innovative offentlige anskaffelser	40,0
Øke rammene for landsdekkende innovasjonslåneordning med 300 mill. kr.	100,0
Innovasjon Norge, reiseliv	40,0
Innovasjon Norge, marint verdiskapingsprogram	20,0
Innovasjon Norge, miljøteknologiordningen	100,0
Norsk Fornybar AS, driftskostnader	25,0
Center of High North Logistics (CHNL)	2,1
Bredbåndsutbygging i distriktene	110,0
Styrke selvstendig næringsdrivendes sosiale rettigheter	200,5
Økte programmidler, SIVA	25,0
Sum styrking av norsk næringsliv	6 355,9

Samlet foreslår dette medlem videre følgende konkrete endringer under rammeområde 9, Næring:

Tekst	Bokført mill. kr
Tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats, SkatteFUNN	40,0
EUs romprogram/Copernicus	167,0
Center of High North Logistics (CHNL).....	2,1
Innovasjon Norge, ny tilskuddsordning for innovative offentlige anskaffelser	40,0
Øke rammene for landsdekkende innovasjonslåneordning med 300 mill.....	100,0
Nytt landsdekkende såkornfond på 500 mill.	111,9
Innovasjon Norge, reiseliv.....	40,0
Innovasjon Norge, marint verdiskapingsprogram	20,0
Innovasjon Norge, miljøteknologiordningen	100,0
Forsknings- og utviklingskontrakter	50,0
Nytt såkornfond TTO-er/ inkubatorer, fornybar energi 200 mill.	90,0
Norsk Fornybar AS, driftskostnader.....	25,0
Avvikling av nettolønnsordningen for sjøfolk	-1502,0
Sum ramme 9: næring	-716,0

«Under streken»

Dele og endre Argentums investeringsportefølje slik at selskapet splittes og halvparten av selskapets kapital investeres i selskapers tidligfase der hvor kapitaltørken er størst.	0,0
Øke den landsdekkende innovasjonslåneordningen med 300 mill.	300,0
Norsk Fornybar AS, investeringskapital	3000,0
Egenkapital nytt såkornfond, TTO-er/inkubatorer	200,0
Nytt landsdekkende såkornfond på 500 mill.	212,5
Tilbakeføring av egenkapital, Investinor.....	-2500,0

Dette medlem viser til den fremforhandlede avtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet av 21. november 2014. Venstres stortingsrepresentanter vil stemme subsidiært for den avtalen dersom ikke Venstres forslag til alternativt statsbudsjett får flertall. Som følge av denne avtalen fremmer ikke Venstre alternative forslag til bevilgninger i denne innstil-

lingen, men redegjør for våre primærposisjoner under de ulike kapitler og poster under.

2.3.6 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 9 presentert.

Tabellen viser budsjettforslaget fra Høyre og Fremskrittspartiet innenfor vedtatt ramme, jf. Innst. 2 S (2014–2015) og primærbudsjettene til Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik	A	KrF	Sp	V
Utgifter (i tusen kroner)								
900		Nærings- og fiske- ridepartementet						
	1	Driftsutgifter	335 913	335 586 (-327)	335 913 (0)	333 913 (-2 000)	335 913 (0)	335 913 (0)
	21	Spesielle driftsut- gifter	44 088	44 021 (-67)	99 088 (+55 000)	64 088 (+20 000)	44 088 (0)	44 088 (0)
	31	Sørlandslabben	0	0 (0)	5 000 (+5 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	70	Tilskudd til interna- sjonale organisasjo- ner	33 800	33 800 (0)	33 800 (0)	33 800 (0)	34 800 (+1 000)	33 800 (0)
	75	Tilskudd til særskil- te prosjekter	12 600	14 600 (+2 000)	14 600 (+2 000)	14 600 (+2 000)	23 600 (+11 000)	12 600 (0)
902		Justervesenet						
	1	Driftsutgifter	117 800	117 680 (-120)	117 800 (0)	117 800 (0)	117 800 (0)	117 800 (0)
	21	Spesielle driftsut- gifter	2 400	2 398 (-2)	2 400 (0)	2 400 (0)	2 400 (0)	2 400 (0)
903		Norsk akkredite- ring						
	1	Driftsutgifter	38 300	38 260 (-40)	38 300 (0)	38 300 (0)	38 300 (0)	38 300 (0)
904		Brønnøysund- registrene						
	1	Driftsutgifter	293 300	292 991 (-309)	293 300 (0)	293 300 (0)	293 300 (0)	293 300 (0)
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen	197 500	197 270 (-230)	197 500 (0)	197 500 (0)	197 500 (0)	197 500 (0)
905		Norges geologiske undersøkelse						
	1	Driftsutgifter	178 500	178 314 (-186)	178 500 (0)	178 500 (0)	178 500 (0)	178 500 (0)
	21	Spesielle driftsut- gifter	69 500	69 426 (-74)	69 500 (0)	69 500 (0)	69 500 (0)	69 500 (0)
906		Direktoratet for mineralforvalt- ning med Bergmes- teren for Svalbard						
	1	Driftsutgifter	29 300	29 272 (-28)	29 300 (0)	29 300 (0)	29 300 (0)	29 300 (0)
909		Tiltak for sysselset- ting av sjøfolk						

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik	A	KrF	Sp	V
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk	1 802 000	1 802 000 (0)	1 832 000 (+30 000)	1 842 000 (+40 000)	1 842 000 (+40 000)	300 000 (-1 502 000)
910		Sjøfartsdirektoratet						
	1	Driftsutgifter	347 300	351 927 (+4 627)	347 300 (0)	352 300 (+5 000)	347 300 (0)	347 300 (0)
911		Konkurransetilsynet						
	1	Driftsutgifter	91 700	91 613 (-87)	91 700 (0)	91 700 (0)	91 700 (0)	91 700 (0)
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser	10 000	9 990 (-10)	10 000 (0)	10 000 (0)	10 000 (0)	10 000 (0)
915		Regelråd for næringslivet						
	1	Driftsutgifter	7 000	7 000 (0)	0 (-7 000)	7 000 (0)	0 (-7 000)	7 000 (0)
921		Ulønnet forskningsinnsats						
	70	Tilskudd	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	40 000 (+40 000)
922		Romvirksomhet						
	50	Norsk Romsenter	59 900	59 842 (-58)	59 900 (0)	59 900 (0)	59 900 (0)	59 900 (0)
	72	Nasjonale følge- midler	24 200	24 200 (0)	24 200 (0)	24 200 (0)	64 200 (+40 000)	24 200 (0)
	73	EUs romprogram- mer	224 400	224 400 (0)	224 400 (0)	224 400 (0)	391 400 (+167 000)	391 400 (+167 000)
935		Patentstyret						
	1	Driftsutgifter	233 400	233 157 (-243)	233 400 (0)	233 400 (0)	233 400 (0)	233 400 (0)
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter						
	1	Driftsutgifter	5 900	5 894 (-6)	5 900 (0)	5 900 (0)	5 900 (0)	5 900 (0)
940		Internasjonalise- ringstiltak						
	21	Spesielle driftsut- gifter	13 300	13 287 (-13)	13 300 (0)	13 300 (0)	13 300 (0)	15 400 (+2 100)
950		Forvaltning av statlig eierskap						
	21	Spesielle driftsut- gifter	23 800	23 774 (-26)	23 800 (0)	23 800 (0)	23 800 (0)	23 800 (0)
2421		Innovasjon Norge						
	50	Innovasjon - pro- sjekter, fond	345 100	345 100 (0)	305 100 (-40 000)	345 100 (0)	345 100 (0)	485 100 (+140 000)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik	A	KrF	Sp	V
	51	Nye såkornfond, tapsavsetning	0	0 (0)	89 250 (+89 250)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	51	Tapsfond	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	134 400 (+134 400)
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	0	89 250 (+89 250)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	53	Nye såkornfond, risikoavlastning	0	0 (0)	45 000 (+45 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	53	Risikoavlastning	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	67 500 (+67 500)
	53	Risikoavlastning for nye såkornfond	0	45 000 (+45 000)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
	70	Basiskostnader	165 400	165 048 (-352)	165 400 (0)	205 400 (+40 000)	165 400 (0)	165 400 (0)
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	291 100	291 100 (0)	311 100 (+20 000)	321 100 (+30 000)	291 100 (0)	341 100 (+50 000)
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse	455 200	475 200 (+20 000)	495 200 (+40 000)	455 200 (0)	495 200 (+40 000)	495 200 (+40 000)
	75	Marint verdiskapingsprogram	0	0 (0)	20 000 (+20 000)	0 (0)	20 000 (+20 000)	20 000 (+20 000)
	76	Miljøteknologi	230 000	330 000 (+100 000)	430 000 (+200 000)	300 000 (+70 000)	500 000 (+270 000)	330 000 (+100 000)
2425		Norsk Fornybar AS						
	1	Driftsutgifter	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	25 000 (+25 000)
2429		Eksportkreditt Norge AS						
	70	Tilskudd	107 000	106 895 (-105)	107 000 (0)	107 000 (0)	107 000 (0)	107 000 (0)
		Sum utgifter	6 690 051	6 948 645 (+258 594)	7 149 301 (+459 250)	6 895 051 (+205 000)	7 272 051 (+582 000)	5 974 051 (-716 000)

Inntekter (i tusen kroner)

3902		Justervesenet						
	1	Gebyrinntekter	69 750	69 679 (-71)	69 750 (0)	69 750 (0)	69 750 (0)	69 750 (0)
	3	Inntekter fra salg av tjenester	14 500	14 489 (-11)	14 500 (0)	14 500 (0)	14 500 (0)	14 500 (0)
	4	Oppdragsinntekter	2 500	2 498 (-2)	2 500 (0)	2 500 (0)	2 500 (0)	2 500 (0)
3903		Norsk akkreditering						
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	33 900	33 867 (-33)	33 900 (0)	33 900 (0)	33 900 (0)	33 900 (0)
3904		Brønnøysundregistrene						

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik	A	KrF	Sp	V
	1	Gebyrinntekter	525 000	524 500 (-500)	525 000 (0)	525 000 (0)	525 000 (0)	525 000 (0)
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	29 350	29 319 (-31)	29 350 (0)	29 350 (0)	29 350 (0)	29 350 (0)
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsningen	88 400	88 343 (-57)	88 400 (0)	88 400 (0)	88 400 (0)	88 400 (0)
3905		Norges geologiske undersøkelse						
	1	Oppdragsinntekter	27 800	27 773 (-27)	27 800 (0)	27 800 (0)	27 800 (0)	27 800 (0)
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	47 200	47 153 (-47)	47 200 (0)	47 200 (0)	47 200 (0)	47 200 (0)
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard						
	2	Behandlingsgebyrer	700	699 (-1)	700 (0)	700 (0)	700 (0)	700 (0)
3910		Sjøfartsdirektoratet						
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	157 300	157 147 (-153)	157 300 (0)	157 300 (0)	157 300 (0)	157 300 (0)
	2	Maritime personellsertifikater	12 700	12 688 (-12)	12 700 (0)	12 700 (0)	12 700 (0)	12 700 (0)
	4	Gebyrer for skip i NIS	40 500	40 460 (-40)	40 500 (0)	40 500 (0)	40 500 (0)	40 500 (0)
3911		Konkurransetilsynet						
	1	Klagegebyr	2 000	1 998 (-2)	2 000 (0)	2 000 (0)	2 000 (0)	2 000 (0)
3935		Patentstyret						
	1	Inntekter av informasjonstjenester	7 500	7 493 (-7)	7 500 (0)	7 500 (0)	7 500 (0)	7 500 (0)
	2	Inntekter knyttet til NPI	5 300	5 295 (-5)	5 300 (0)	5 300 (0)	5 300 (0)	5 300 (0)
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter	42 200	42 159 (-41)	42 200 (0)	42 200 (0)	42 200 (0)	42 200 (0)
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter						

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik	A	KrF	Sp	V
	1	Gebyrer	500	499 (-1)	500 (0)	500 (0)	500 (0)	500 (0)
		Sum inntekter	2 977 330	2 976 289 (-1 041)	2 977 330 (0)	2 977 330 (0)	2 977 330 (0)	2 977 330 (0)
		Sum netto	3 712 721	3 972 356 (+259 635)	4 171 971 (+459 250)	3 917 721 (+205 000)	4 294 721 (+582 000)	2 996 721 (-716 000)

2.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 9

Komiteen viser til Prop. 1 S (2014–2015) og Innst. 2 S (2014–2015) og har ingen merknader.

2.4.1 Kap. 900 og kap. 3900 Nærings- og fiskeridepartementet (unntatt postene 77 og 78)

Det foreslås bevilget kr 523 601 000 på kap. 900 og kr 330 000 på kap. 3900.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 335 913 000 på post 1.

Som ledd i byggingen av et bærekraftig demokrati og velferdssamfunn, mener komiteen at det er viktig at regjeringen viderefører et langsiktig samarbeid med ideelle aktører på helse- og velferdspolitikken. I dag kan offentlige etater som kjøper helse- og sosialtjenester fra eksterne private aktører, velge å reservere konkurransen til bare ideelle aktører. Dette unntaket i forskrift om offentlige anskaffelser kom inn i 2004, og er rettslig basert på at helse- og sosialtjenester etter EU/EØS-retten er såkalte «uprioriterte» tjenester, som ikke er regulert av det gjeldende anskaffelsesdirektivet, og der medlemsstatene derfor har relativt stort handlingsrom. Komiteen viser til at i februar 2014 vedtok EU et nytt generelt anskaffelsesdirektiv som opphever skillet mellom prioriterte og uprioriterte tjenester, og gir egne regler for kjøp av helse- og sosialtjenester. Som utredningen «Rettslig vurdering av om unntaket for kjøp av helse- og sosialtjenester fra ideelle organisasjoner kan videreføres» gjort av Fredrik Sejersted, levert til Nærings- og fiskeridepartementet 2. juni 2014, viser, er det fullt mulig å videreføre en politikk som innebærer at det offentlige etterspør den merverdien de ideelle representerer, også i fremtiden.

Komiteen viser til at i Skottland har myndighetene nylig vedtatt at de vil legge vekt på «public benefit» i sin offentlige anskaffelsespolitikk. De begrunner det blant annet med at de ideelle aktørene bygger opp under og fremmer «eksterne effekter som åpenbart er samfunnsøkonomisk besparende». Med andre ord er det også samfunnsøkonomisk fornuftig

å benytte seg av de ideelle aktørene på grunn av merverdien de produserer. Eksempelet fra Skottland viser hvordan denne merverdien kan inkorporeres i anskaffelsespolitikken.

Komiteen viser til budsjettforliket mellom Kristelig Folkeparti, Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre som har gitt tilslutning til et forslag om å be regjeringen utforme tiltak som kan bedre de ideelle tjenesteleverandørenes rammebetingelser i anbudskonkurranser.

Komiteen fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utforme tiltak som kan bedre de ideelle tjenesteleverandørenes rammebetingelser i anbudskonkurranser.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen vurdere ordninger som i større grad tilrettelegger for gründermiljøer som MESH i Oslo, Mess & Order i Stavanger og Flow i Tromsø.»

TILSYNSMYNDIGHET OG KONTROLL

Komiteen deler regjeringens mål om bedre samordning av offentlig tilsyn og kontroll. Komiteen mener det er behov for at praksis i større grad bør samordnes, og at det i større grad enn i dag vektlegges veiledning og støtte av bedrifter. Komiteen viser til at NHO Reiseliv i sitt høringsnotat har pekt på at mange enkeltbedrifter «opplever summen av tilsyn og deres ofte konfronterende praksis med aktiv uthenging av bedriftene i media, som overgrep fra en stor stat mot alminnelige bedrifter».

Komiteen mener det er alvorlig at bedrifter kan oppleve den statlige tilsyns- og kontrollvirksomheten som hemmende og konfronterende, og at det føles som at tilsynene har til hensikt å henge ut bedrifter i media. Komiteen understreker at det er viktig med god kontroll og godt tilsyn, for å sikre at useriøse aktører blir oppdaget og stoppet. Samtidig må dette ikke være til uforholdsmessig stor belastning for seriøse og gode aktører.

Komiteen trekker frem at Konkurransetilsynet i 2013 tok i bruk «myk håndheving» av konkurranse-lovens forbudsbestemmelser for på en effektiv måte å forhindre konkurranseskadelig adferd. Dette innebærer at Konkurransetilsynet gjennom dialog og veiledning orienterer foretak som opptrer på en måte som kan være lovstridig, om innholdet i konkurranse-reglene. Komiteen viser til at Konkurransetilsynet oppgir at dette har vært positivt og effektivt.

Komiteen tror at det vil være positivt dersom det i større grad legges til rette for «myk håndheving» også i andre tilsyn og kontrollinstanser.

BIOØKONOMISTRATEGI

Komiteen peker på at petroleumssektoren har skapt store verdier for Norge, og at en fornuftig forvaltning av ressursene vil sikre fremtidig velferd.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, peker videre på at petroleumsaktivitetens innvirkning på økonomien har gjort Norge avhengig av gode og stabile priser på olje, og følgelig sårbart for store endringer i oljeprisen. Flertallet viser til at oljeprisen har falt mye det siste kvartalet og at flere aktører i oljenæringen og leverandørindustrien varsler permitteringer og oppsigelser. Flertallet mener det er behov for i større grad å legge til rette for en overgang til alternative energikilder og produkter som ikke er petroleumsbaserte, for å gjøre norsk økonomi mindre petroleumsavhengig.

Komiteen viser til at Norge har store naturressurser knyttet til blant annet landbruk, skogbruk, fiskeri og havbruk. Komiteen mener det framover i større grad bør legges til rette for økt utnyttelse av disse ressursene med sikte på å utvikle lønnsomme og bærekraftige biobaserte petroleumsstatninger.

Komiteen mener biomasse kan gi mat og energi og i tillegg erstatte mange av de produktene vi i dag lager av olje.

Komiteen peker på at det, for å styrke den skogbaserte bioøkonomien, er avgjørende å få til helhetlige verdikjeder, helt fra planting av skog, bruk av tømmer, forskning på bruksområder, utvikling av markeder blant annet gjennom å øke kravet til innblanding av biodrivstoff i bensin og diesel, og å endre avgifter slik at tømmeret vinner i konkurransen mot andre forurensende innsatsfaktorer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at regjeringen

Stoltenberg II har hatt en svært inkonsekvent holdning i avgiftspolitikken knyttet til biodrivstoff, noe som har medført en betydelig usikkerhet og et medfølgende etterslep på forskning og utvikling av nye biobaserte petroleumsstatninger.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre ble tatt en del viktige grep for å styrke bioøkonomien – altså verdiskaping med utgangspunkt i biomasse som høstes av jorda, skogen eller havet.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre blant annet ble foreslått fjerning av veibruksavgiften for biodiesel, og omsetningspåbudet ble økt fra 3,5 pst. til 5,5 pst.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre peker på at alt nå ligger til rette for at det investeres milliarder i å bygge opp produksjonskapasitet for slikt drivstoff i Norge.

Komiteen viser til at det langs den norske kysten er svært gunstig å dyrke alger. Komiteen viser til at det ennå ikke er mulig å se omfanget av mulighetene algene byr på, men at det nå forskes på nye bruksmuligheter for alger. Komiteen viser til at alger, tang og tare kan bli en bærekraftig del av bioøkonomien i framtiden.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det er behov for en bioøkonomistrategi i 2015, utarbeidet i et samarbeid mellom næringslivet, organisasjoner og regjeringen, der det fremmes overordnede og konkrete tiltak for å styrke bioøkonomien.

Flertallet peker på at tiltakene i bioøkonomistrategien må sikres finansiering i budsjettet for 2016.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en bioøkonomistrategi i samarbeid mellom næringslivet, organisasjoner og regjeringen, der det fremmes overordnede og konkrete tiltak for å styrke bioøkonomien. Strategien fremmes i løpet av 2015.»

POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER (KAN OVERFØRES)

Det foreslås bevilget kr 44 088 000 på post 21.

Akseleratorprogrammet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at mange gründere møter særlige utfordringer i den kritiske fasen mellom utviklingen av forretningsidé og kommersiell drift, av mange kalt «dødens dal». Disse medlemmer ønsker at flere skal lykkes med å forvandle sin idé til en vekstkraftig bedrift, og vil bistå gründere med kapital i tidlig fase slik at etablerte klynger, såkorn- og venturemiljø får flere «start-kandidater».

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i alternativt budsjett foreslo å etablere regionale akseleratorprogrammer rettet mot bedrifter i tidlig fase. Disse medlemmer viser til at ordningen innebærer at staten matcher privat investorkapital, slik at bevilgningen på 250 mill. kroner vil utløse totalt 500 mill. kroner i tidlig fase-kapital. Disse medlemmer vil styrke gründermiljøene i hele landet, og foreslo at det opprettes minst fem regionale programmer, på Vestlandet, Sørlandet, Østlandet, Midt-Norge og i Nord-Norge, som skal forvaltes lokalt av de beste klynge-, inkubator og TTO-miljøene. Disse medlemmer viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Arbeiderpartiet foreslår å bevilge 250 mill. kroner til et regionalt akseleratorprogram for gründerbedrifter.

Komiteen viser til satsingen på etablerertilskudd gjennom Innovasjon Norge. Dette er et meget treffsikkert virkemiddel for økt etablerer og gründer-satsing i hele landet. Komiteen mener det er fornuftig å ha fokus på å styrke etablerte virkemidler.

Prosessindustrien på vei mot lavutslippsamfunnet (Prosess 21)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener det er behov for en samordnet og nasjonal forsknings- og kompetansestrategi for prosessindustrien, og viser til at dette er noe Norsk industri har gitt innspill om til regjeringen.

Disse medlemmer har i sitt alternative budsjett fremmet forslag om en nasjonal strategi «Prosess 21» hvor prosessindustrien i Norge sammen med myndighetene samles om en nasjonal og langsiktig strategi for utvikling av prosessindustrien på vei mot lavutslippsamfunnet. Disse medlemmer viser til Innst. 2 S (2014–2015) der Arbeiderpartiet foreslo en oppstartsbevilgning på 5 mill. kroner til dette prosjektet.

POST 31 (NY)

Komiteen har merket seg at næringsklyngene på Sørlandet samarbeider om etableringen av Mechatronic Innovation Lab, også kalt Sørlandslab-

ben, som et senter for utvikling, testing pilotering og markedsqualifisering av nye og innovative teknologiske løsninger.

Komiteen ser at etablering av test- og demonstrasjonsanlegg er et viktig virkemiddel for å stimulere til økt vekst. Initiativet er viktig for å styrke verdiskapingen, gi økt omstillingsevne samt gi små og mellomstore bedrifter tilgang til pilot-testfasiliteter som i dag er forbeholdt store konsern. Dette vil også være et viktig virkemiddel for å videreutvikle nye forretningsmuligheter, blant annet innen fornybar energi, med basis i mechatronikk-kompetansen der Universitetet i Agder har en ledende posisjon. Komiteen mener derfor at dette initiativet er et viktig bidrag til å styrke konkurransevnen i oljeservice-sektoren, i tillegg til å flytte mer kompetanse og teknologi fra petroleums- til fornybarsektoren.

Komiteen viser til at MIL skal være en felles arena for forskning, innovasjon, utvikling og utdanning, og er et høyt prioritert tiltak i regionen. Komiteen viser til at MIL vil bidra til å møte industriens behov for avanserte laboratoriefasiliteter, og vil styrke samarbeidet med ledende forskningsmiljøer både i Agder og ved andre universiteter i Norge, så vel som internasjonalt. Komiteen viser til at tiltaket er viktig for å sikre utviklings- og omstillingsevnen i ledende industrimiljøer på Sørlandet og vil bidra til fortsatt vekst.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet i Innst. 2 S (2014–2015) foreslo en oppstartsbevilgning på 5 mill. kroner til dette prosjektet over kap. 900 post 31.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti foreslår 20 mill. kroner i tilskudd til Mechatronic Innovation Lab (MIL).

POST 70 TILSKUDD TIL INTERNASJONALE ORGANISASJONER

Det foreslås bevilget kr 33 800 000 på post 70

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, er forundret over at regjeringen har meldt Norge ut av UNWTO uten evaluering av medlemskapet og uten at Stortinget er involvert.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Norge meldte seg inn i FNs turistorganisasjon (UNWTO) i 2008. Medlemskapet har vist seg ikke å gi den nytten det var

forventet å gi. Utmeldingen vil tre i kraft i andre halvår 2015. Disse medlemmer peker på at utmelding av internasjonale organisasjoner ligger innenfor regjeringens ansvarsområde.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 1 mill. kroner for å videreføre norsk medlemskap i FNs turistorganisasjon (UNWTO). Reiselivsnæringen er en betydningsfull næring for hele landet, og Senterpartiet mener en utmelding av FNs egen turistorganisasjon er et uheldig signal å sende.

POST 73 TILSKUDD TIL UNGT ENTREPRENØRSKAP

Det foreslås bevilget kr 25 600 000 på post 73.

Komiteen merker seg at den delen av bevilgningene til Ungt Entreprenørskap som tidligere er gitt over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett, er overført til Næringsdepartementets budsjett. Komiteen er enig i at den delen av midlene som er overført skal fokuseres mot det distriktspolitiske virkeområdet. Komiteen mener det er viktig at ungdom får erfaring med entreprenørskap tidlig og at Ungt Entreprenørskap har en unik stilling i Norge og er et godt kjent og populært tiltak for ungdom.

POST 74 TILSKUDD TIL VISIT SVALBARD AS

Det foreslås bevilget kr 2 100 000 på post 74

Komiteen viser til at reiselivsnæringen, sammen med gruvedrift og forskning, utgjør de tre grunnpilarene for videre samfunnsutvikling på Svalbard. Komiteen understreker at det er naturlig at staten bidrar sammen med næringslivet til å øke Svalbards attraktivitet som reisemål.

POST 75 TILSKUDD TIL SÆRSKILTE PROSJEKTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 12 600 000 på post 75.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene der det foreslås å bevilge 2 mill. kroner til Nasjonalt Pilegrimssenter. Flertallet viser til vedtak høsten 2012 der Nasjonalt Pilegrimssenter (NPS) skulle etableres som et permanent senter. Tiltakene er siktet inn mot arbeidsfeltene miljø, næring, kirke og kultur. Tallet på pilegrimsmiljø har økt, og det er blitt etablert en rekke overnattingsplasser. I tillegg er en ny nettside og en ny vandringsplanlegger for mobil utviklet. Flertallet viser til at budsjettavtalen reverserer kuttet i Prop. 1 S (2014–2015).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen Stoltenberg II, høsten 2012, vedtok at Nasjonalt Pilegrimssenter skulle etableres som et permanent senter. Til tross for dette registrerer disse medlemmer at regjeringen Solberg på ny har foreslått å kutte bevilgningen på 2 mill. kroner til sentret.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 2 mill. kroner til Nasjonalt Pilegrimssenter.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til at Kristelig Folkeparti foreslo 2 mill. kroner til videreføring av Nasjonalt Pilegrimssenter. Dette medlem er glad for at samarbeidspartiene fikk på plass 2 mill. kroner til dette formålet i budsjettforliket.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 2 mill. kroner til Nasjonalt Pilegrimssenter.

Dette medlem viser videre til Senterpartiets alternative budsjett hvor det også er lagt inn 6 mill. kroner til Stiftinga Norsk Laksesenter.

Dette medlem viser også til at det i Senterpartiets alternative budsjett er lagt inn 3 mill. kroner til ny utstilling ved Norges fiskerimuseum i Bergen.

2.4.2 Kap. 902 og kap. 3902 Justervesenet

Det foreslås bevilget kr 120 200 000 på kap. 902 og kr 86 750 000 på kap. 3902.

Komiteen viser til at Justervesenet har ansvaret for at Norge har en måleteknisk infrastruktur som både har nasjonal og internasjonal tillit. Et overordnet formål for Justervesenet er å sikre tillit til norske målinger og måleresultater. Justervesenets hovedbidrag til å oppnå dette målet er tilsyn med målinger, kalibreringstjenester av høy kvalitet og kompetanseutvikling og spredning.

Komiteen viser til at det er fastsatt tre hovedmål for Justervesenets virksomhet:

For det første skal Justervesenet sørge for forsvarlig forvaltning og målrettet utvikling av regelverk på måleteknikkområdet. For det andre skal Justervesenet sikre trygghet for at måleresultater som brukes i økonomiske oppgjør er tilstrekkelig nøyaktige. For det tredje skal Justervesenet bidra til at målinger som utføres i næringslivet, forskningsinstitusjonene og forvaltningen, er sporbare og tilstrekkelig nøyaktige.

Komiteen vil følge Justervesenets deltakelse i EU-programmet European Metrology Programme for Innovation and Research (EMPIR) fra 2014 til 2020, og ser frem til å bli informert om dette arbeidet underveis.

2.4.3 Kap. 903 og kap. 3903 Norsk akkreditering

Det foreslås bevilget kr 38 300 000 på kap. 903 post 1 og kr 33 900 000 på kap. 3903.

Komiteen viser til at Norsk akkrediterings overordnede mål er å sikre at norske varer og tjenester oppfyller strenge krav til kvalitet, særlig på områder som helse, miljø og sikkerhet. Virksomhet knyttet til utføring av akkrediteringer, andre godkjenningsordninger og relaterte aktiviteter, dekkes gjennom gebyrer.

2.4.4 Kap. 904 og kap. 3904 Brønnøysundregistrene

Det foreslås bevilget kr 490 800 000 på kap. 904 og kr 642 750 000 på kap. 3904.

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi og gi norske bedrifter et konkurransefortrinn. Ved å tilrettelegge for effektiv ressursbruk, økonomisk trygghet og riktige registeropplysninger, bidrar Brønnøysundregistrene til regjeringens arbeid med å fornye, forbedre og forenkle.

Komiteen mener Altinn er en suksess, og har vært et svært viktig virkemiddel i regjeringens arbeid med forenkling og effektivisering. Løsningen består av infrastruktur for utvikling og drift av sikre og brukervennlige digitale tjenester med tilknytning til de nasjonale felleskomponentene ID-porten, Folkeregisteret og Enhetsregisteret.

Komiteen viser til at Brønnøysundregistrene skal sørge for at næringslivet har tilgang til nødvendig informasjon for å drive sin virksomhet, og at nødvendige oppgaveplikter kan utføres enklest mulig. For å styrke arbeidet med forenkling er det opprettet en egen forenklingssenhet ved Brønnøysundregistrene i 2013. Komiteen støtter at Brønnøysundregistrene i 2015 skal ha en aktiv rolle i forenklingssarbeidet gjennom ved å videreføre allerede igangsatte prosjekter, og ved å arbeide målrettet for å identifisere nye forenklingstiltak. Komiteen støtter regjeringen i ønsket om at kompetansen til Brønnøysundregistrene når det gjelder forenkling for næringslivet, skal utvikles vesentlig.

Komiteen mener det er viktig å sikre en tett integrering mellom Altinn og elektronisk postkasse.

Dette vil legge til rette for en enklest mulig kommunikasjon for både bedrifter og privatpersoner.

Komiteen registrerer at leiekontrakten for Brønnøysundregistrenes lokaler utløper ved utgangen av 2020, og at det derfor er satt i gang et arbeid hvor Statsbygg prosjekterer nytt bygg for etaten. Videre at det er en utfordring de kommende år å oppgradere og fornye IKT-verktøyene, både for registerdriften og sikkerheten knyttet til disse.

2.4.5 Kap. 905 og kap. 3905 Norges geologiske undersøkelse

Det foreslås bevilget kr 248 000 000 på kap. 905 og kr 75 000 000 på kap. 3905.

Komiteen viser til Norges geologiske undersøkelse (NGU) sin målsetting for virksomheten, beskrevet i Prop. 1 S (2014–2015).

Komiteen mener at NGU er en særdeles viktig etat i arbeidet for å oppnå langsiktig verdiskaping for geologiske ressurser. Komiteen viser til at i en tid med økende press på areal utbygging o.a., er behovet for å øke omfanget av tilgjengelig geologisk kunnskap til bruk i arealplanlegging og utbygging stort. Komiteen er opptatt av at arealforvaltningen og utbyggere bruker geologisk kunnskap om skredfare, fjellkvalitet, forurensning og natur- og landkapsressurser, og at etaten bidrar til at kunnskapsgrunnet styrkes.

2.4.6 Kap. 906 og kap. 3906 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard

Det foreslås bevilget kr 49 900 000 på kap. 906 og kr 800 000 på kap. 3906.

Komiteen har merket seg og støtter at Direktoratet for mineralforvaltningen (DMF) sin virksomhetsidé er å arbeide for at Norges mineralske ressurser skal forvaltes til det beste for samfunnet. DMF er statens fagetat for forvaltning og utnyttelse av mineralressursene i Norge og på Svalbard.

Komiteen viser til at bevilgningen på Svalbard gis over eget budsjettkapittel i Svalbardbudsjettet.

Komiteen merker seg at DMF aktivt arbeider med effektivisering og forenkling av arbeidsoppgaver, og med å tilpasse organisasjonen best mulig til de nye oppgavene etter mineralloven.

Komiteen har videre merket seg følgende hovedmål for etaten:

- Sørge for forsvarlig bærekraftig forvaltning av mineralressursene.

- Redusere miljømessige konsekvenser av tidligere mineraluttak.
- Sørge for forsvarlig sikringstiltak.
- Styrke kommunikasjon, kompetansebygging og brukerorientering.
- Sørge for forsvarlig og bærekraftig forvaltning av mineralressursene på Svalbard.

Komiteen er enig i disse hovedmålene og understreker at det er viktig at hvert enkelt punkt får god måloppnåelse.

Komiteen viser til at forurensningssituasjonen i Folla elv og avrenning fra Folldal Gruver har ligget der som en utfordring i mange år. Komiteen vil peke på at det nå jobbes med å finne løsninger på utfordringene og er utålmodige med hensyn til å bedre situasjonen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at regjeringen viderefører mineralkartleggingen i Sør-Norge, og fortsetter mineralkartleggingen i Nord-Norge ut over den periode som var planlagt av forrige regjering. Flertallet har merket seg at regjeringen har intensivert arbeidet med å forenkle og effektivisere beslutningsprosesser knyttet til plan- og bygningsloven, og støtter professoratet i mineralteknikk ved NTNU. Flertallet viser videre til at regjeringen er opptatt av å styrke kapasiteten og kompetansen i Direktoratet for mineralforvaltning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet er opptatt av at regjeringen følger opp mineralstrategien som ble lagt fram i 2013, og er tilfreds med at Utenriksministeren i spørretimen 19. november 2014 understreket følgende: «De fleste av beskrivelsene og tiltakene i strategi for mineralnæringen – som tidligere statsråd Giske fremmet – er det bred politisk enighet om.» Disse medlemmer forutsetter at regjeringen viser handlekraft og følger opp mineralstrategien.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen går god for deler av mineralstrategien fra 2013. Disse medlemmer påpeker at om denne hadde vært forelagt Stortinget for behandling, ville den ha hatt en mye bedre forankring. Dette ville gitt strategien en annen tyngde i forhold til uavklarte spørsmål som arealspørsmål, deponering etc. Disse medlemmer er tilfredse med at regjeringen viser handlekraft både i forhold til arealspørsmål, deponering og utarbeidelse av nye moderne krav til mineralnæringen. Der er regjeringens mål at den norske mineralnæringen skal være blant de mest moderne i verden. Det

krever en politikk og forvaltning i verdensklasse. Disse medlemmer viser til at en strategi er en beskrivelse av den politikken regjeringen fører på et gitt område, og er ikke nødvendigvis forankret gjennom en stortingsmelding. Derfor vil strategien – formelt sett – ikke lenger være beskrivende for gjeldende politikk når regjeringen som har fremlagt strategien fratrer. Dette er imidlertid formaliteter. Det viktige er hvilken politikk som faktisk føres, hvilke tiltak som gjennomføres. De fleste beskrivelsene og tiltakene i strategi for mineralnæringen er det bred politisk enighet om.

2.4.7 Kap. 909 Tiltak for sysselsetting av sjøfolk

Det foreslås bevilget kr 1 802 000 000 på kap. 909 post 73 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, overslagsbevilgning.

Komiteen viser til at tilskuddsordningen for sysselsetting av sjøfolk skal sikre maritim kompetanse og rekruttering av norske sjøfolk og i tillegg bidra til at norske rederier gis konkurransedyktige rammevilkår i forhold til andre land. Nettolønnsordningen innebærer at rederiene mottar refusjon tilsvarende summen av innbetalt inntektsskatt, trygdeavgift, og arbeidsgiveravgift for mannskaper innenfor ordningen. Komiteen viser til at taket innenfor nettolønnsordningen for sjøfolk ikke har blitt justert siden 2008. For 2015 foreslår regjeringen en prisjustering av taket i forhold til forventet prisvekst 2015. Dette er viktig for å bidra til at rammevilkårene for norsk maritim kompetanse blir mer konkurransedyktige i forhold til andre land. Komiteen viser til at regjeringen i mars 2014 nedsatte et eget partssammensatt utvalg som gjennomgikk fartsområdebegrensninger for skip i norske farvann registrert i det norske internasjonale skipsregister (NIS). Utvalget vurderte også innretningen av nettolønnsordningen. Utvalgets rapport som er overlevert regjeringen vil følges opp i forbindelse med arbeidet med regjeringens maritime strategi som lanseres i løpet av våren 2015. Regjeringen vil følge opp regjeringsplattformen og lovfeste nettolønnsordningen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, understreker betydningen av at nettolønnsordningen blir lovfestet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet ser fram til den videre oppfølging fra regjeringens side av fartsområdeutvalgets rapport, og vil spesielt fremheve at det er behov for å løf-

te ordningene også for kystfart, nærskipfart og Deep Sea i nær framtid.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til sjømannsorganisasjonenes utredning om muligheten for norske lønsvilkår på norsk sokkel, og forventer at regjeringen fremmer sak for Stortinget om hvordan dette skal følges opp.

Disse medlemmer viser til at tilskuddsordningen for tiltak for sysselsetting av sjøfolk er viktig for å gi gode rammebetingelser for maritim næring, og for å sikre konkurransekraften til norske sjøfolk. Ordningen ble innført under regjeringen Stoltenberg i 2008, og har vært et viktig og forutsigbart tiltak. Disse medlemmer har merket seg at en samlet maritim næring har bedt om en økning av grensen for maksimal refusjonsutbetaling og en lovfesting av ordningen. Disse medlemmer viser videre til rapporten fra fartsområdeutvalget som ble overlevert Nærings- og fiskeridepartementet i september 2014, og mener det haster med å følge opp denne.

Disse medlemmer har forventninger til regjeringens maritime strategi. Disse medlemmer mener at rammevilkårene for maritim næring bør ha en bredest mulig politisk forankring. Disse medlemmer registrerer at regjeringen ikke ønsker en slik bred forankring i Stortinget gjennom en stortingsmelding. Dette ble bekreftet av svar på spørsmål til skriftlig besvarelse Dokument nr. 15:1200 (2013–2014).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Arbeiderpartiet foreslo å styrke nettolønnsordningen med 30 mill. kroner utover regjeringens forslag. Arbeiderpartiet støtter regjeringens forslag om å øke taket for maksimal refusjonsutbetaling fra 198 000 kroner til 202 000 kroner, men foreslo i tillegg en tilpasning av ordningen for å hindre utflagging av Oslo–Kiel-ferjene til Color Line, og hindre at 685 ansatte i Color Line, med norske lønns- og arbeidsvilkår, mister sine jobber. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet foreslår å fjerne taket i ordningen og begrensningene på sikkerhetsbemanningen, og å inkludere alle i ordningen for passasjerskip i utenriksfart i NOR-registeret. Videre vises det til at Arbeiderpartiet har foreslått å fjerne taket i ordningen for passasjerskip som betjener strekningen Bergen–Kirkenes (Hurtigruta). Disse medlemmer ønsker samtidig å signalisere overfor nye eiere at Hurtigruta må forbli på norsk flagg.

Videre vil disse medlemmer kompensere for bortfallet av differensiert arbeidsgiveravgift med 25 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti foreslår å lønnsjustere nettolønnsordningen, og bevilge 40 mill. kroner mer over denne posten. Dette medlem viser til at taket i nettolønnsordningen har stått stille siden 2008, og at dette har medført en stadig forringelse av konkurransedyktigheten til norsk sjøfartsnæring. Dette medlem er derfor glad for at regjeringen har sett behovet for å styrke nettolønnsordningen med prisjustering av taket. Dette medlem peker på at ordningen er knyttet til lønnsnivået for sjømenn, og at det dermed ikke vil være hensiktsmessig kun å prisjustere taket for å hindre videre forringelse av konkurransedyktigheten til ordningen. Dette medlem mener det er avgjørende å lønnsjustere taket i nettolønnsordningen for å sikre at konkurransekraften til norskregistrerte skip ikke svekkes ytterligere. Dette vil være med på å sikre norsk maritim kompetanse, som er avgjørende for å bevare en komplett maritim verdikjede.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 40 mill. kroner til å lønnsjustere maksimumsbeløpet i nettolønnsordningen.

Dette medlem understreker betydningen norske sjøfolk har hatt, har og vil ha for den maritime verdiskapingen i Norge. Dette medlem mener derfor at budsjettpostens navn «tiltak for sysselsetting» er for snever ut fra den samfunnsmessige betydningen som nettolønnsordningen har. Dette medlem mener «Tiltak for å sikre realkompetanse i maritim sektor» er et langt mer dekkende navn på budsjettposten.

2.4.8 Kap. 910 og kap. 3910 Sjøfartsdirektoratet

Det foreslås bevilget kr 347 300 000 på kap. 910 og kr 218 800 000 på kap. 3910.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratets overordnede mål er at Norge skal være en attraktiv flaggstat med høy sikkerhet for liv, helse, miljø og materielle verdier. Komiteen merker seg videre Sjøfartsdirektoratets hovedmål om sikre og miljøvennlige fartøy, godt kvalifiserte sjøfolk som har gode arbeids- og levevilkår, og at NIS og NOR skal være attraktive kvalitetsregistre. Komiteen legger til grunn at regjeringen vil sikre at direktoratet er i stand til å styrke dette arbeidet.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratet skal føre lovpålagt tilsyn, dokumentkontroll og sertifisering for å påse at norske og utenlandske fartøyer og norske flyttbare innretninger tilfredsstillende gjeldende krav. Komiteen understreker at god kon-

troll, tilsyn, samt forebyggende og holdningskapede arbeid innen sjøsikkerhet er avgjørende for skipsarbeideres sikkerhet og for å begrense ulykker og grunnstøtinger som kan medføre menneskelige, materielle eller miljømessige skader.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratet skal være en synlig og tydelig pådriver i det internasjonale regelverksarbeidet for sikkerhet og miljø gjennom å delta i organ som IMO, ILO, Paris MoU og EU.

Komiteen merker seg at Sjøfartsdirektoratet skal legge vekt på å være en moderne og effektiv sjøfartsadministrasjon, samt at direktoratet skal arbeide for å snu den negative utviklingen i NIS hvor det over tid har vært en nedgang i tallet på registrerte skip. Komiteen peker på at det slås fast at Sjøfartsdirektoratet skal effektivt og offensivt bidra til at det norske flagget er attraktivt for norske og utenlandske redere, eiere og de som arbeider om bord, slik at Norge forblir en verdensledende maritim nasjon. Komiteen mener det er viktig at regjeringen støtter opp om dette, og at styrking av det norske flagget blir en del av den maritime strategien.

Komiteen viser til at den maritime næringen skaper verdier for 160 mrd. kroner, og sysselsetter omtrent 110 000 personer. Komiteen peker på at det de siste årene har vært flere aktører som har pekt på at servicenivået i sjøfartsadministrasjonen med de nasjonale skipsregistre – NOR og NIS – er for lavt. Komiteen mener det er avgjørende å styrke de nasjonale skipsregistre for at flere skip skal velge å bære norsk flagg i hekken. Komiteen peker på at flere norskregistrerte skip er viktig for å styrke norsk maritim næring. Komiteen viser til at det er Sjøfartsdirektoratet som administrerer de nasjonale skipsregistre.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, peker på at å styrke Sjøfartsdirektoratet med 5 mill. kroner vil styrke tilgjengelighet og servicenivå for tjenester knyttet til NIS og NOR.

2.4.9 Kap. 911 og 3911 Konkurransetilsynet

Det foreslås bevilget kr 101 700 000 på kap. 911 og kr 2 100 000 på kap. 3911.

Komiteen viser til at konkurranse gir bedre og mer effektiv utnyttelse av ressursene i økonomien og dermed mer velferd til alle. Velfungerende markeder er viktig for å videreutvikle norsk økonomi, og komiteen ser positivt på at Konkurransetilsynet har iverksatt en strategi – «myk håndheving» – der man

varsler aktører og gjennom dialog og veiledning orienterer foretak som opptrer på en måte som kan være lovstridig, om innholdet i konkurransereglene. Komiteen ser dette som en konstruktiv tilnærming som også vil virke oppdragende på aktørene og øke kompetansen i markedet. En god dialog med partene for å avverge lovbrudd, vil virke ressursbesparende for alle parter.

Komiteen viser til at Konkurransetilsynet skal sørge for at konkurranse skjer på likeverdige betingelser og at ingen aktører har for stor markedsrett eller får fordeler på bekostning av konkurrenter, leverandører eller forbrukere. Komiteen mener derfor at det er viktig med et tilsyn som har ambisjoner om å være av de fremste i verden på kompetanse når det gjelder markeds- og konkurranseovervåking.

2.4.10 Kap. 915 Regelråd for næringslivet

Det foreslås bevilget kr 7 000 000 på kap. 915.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, viser til at regjeringen foreslår å etablere et regelråd for næringslivet i løpet av 2015. Flertallet viser til at et regelråd kan vurdere om konsekvensene for næringslivet av nye regler er tilstrekkelig utredet, og om de er utformet slik at de oppnår sitt mål til en relativt sett lav administrativ kostnad for næringslivet. Flertallet viser til at undersøkelse fra Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) og Riksrevisjonen viser at konsekvensvurderingene knyttet til innføring av nytt regelverk ofte er for svake, og at byrdene for privat næringsliv ikke er grundig nok utredet.

Flertallet merker seg at Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Finansdepartementet har fått i oppdrag av regjeringen å revidere utredningsinstruksen, og at regjeringen vil koordinere opprettelse av et regelråd og dets mandat med dette arbeidet.

Flertallet legger til grunn at arbeidet med revidering av utredningsinstruksen ferdigstilles etter samme tidsplan som etableringen av et regelråd.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet merker seg at regjeringen foreslår å bevilge 7 mill. kroner for å etablere et regelråd. Disse medlemmer stiller seg undrende til at en regjering som sier de er opptatt av forenkling innfører nytt byråkrati. Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg i 2011 lanserte et forenklingsprosjekt med et historisk mål om å redusere næringslivets kostnader med 10 mrd. kroner innen utgangen av 2015. Disse medlemmer viser til at forenklingsprosjektet under regjeringen Stoltenberg var svært vellykket, og at det ved re-

gjeringsskiftet var iverksatt tiltak som utgjorde en årlig besparelse for næringslivet på 5,4 mrd. kroner. Etter regjeringsskiftet høsten 2013 er forenklingsarbeidet bremsset opp, noe oversikten over iverksatte forenklingstiltak som er oversendt finanskomiteen i brev av 9. oktober 2014 viser.

Disse medlemmer ser det som vesentlig at regjeringen viser gjennomføringskraft og iverksetter nye tiltak som bidrar til ytterligere forenklinger for norsk næringsliv.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at regjeringen har videreført det gode forenklingsarbeidet fra den forrige regjeringen. Kalkylen på EDAG er justert slik at totalbesparelsen fra forrige regjering er 5,2 mrd. kroner. Dagens regjering har gjennomført en lang rekke nye tiltak slik at den årlige besparelse for næringslivet nå er 7,2 mrd. kroner. Disse medlemmer mener derfor regjeringen er i rute mot å oppnå et høyere mål enn forrige regjeringen. Det foreslåtte Regel-

rådet har ikke noe med selve forenklingsarbeidet å gjøre, men vil sikre at de utredninger som skal gjøres før innføringen av nye regler er gode. Slik innretningen av Regelrådet blir foreslått, vil ikke dette representere noe nytt byråkrati. Rent økonomisk skal det veldig liten tidsbesparelse per bedrift før kostnaden til Regelrådet er inntjent.

Disse medlemmer viser til at det nå er en langt mer omfattende politikk på området, og antall tiltak på arbeidslisten for forenklinger er mer enn doblet det siste året.

2.4.11 Kap. 920 Norges forskningsråd (bevilgningen behandles av kirke-, utdannings- og forskningskomiteen)

POST 50 TILSKUDD TIL FORSKNING

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ser det som viktig å styrke den næringsrettede forskningen, og foreslår en rekke satsinger som skal bidra til dette i sitt alternative budsjett.

Arbeiderpartiets styrking av budsjettet – næringsrettet FoU

Departement, kap.	Beskrivelse	Beløp
KD		
Kap. 925 post 1	Havforskningsinstituttet	10 mill.
Kap. 920 post 50	Forny 2020	20 mill.
Kap. 1137 post 50	Landbruksforskning, Norges forskningsråd	20 mill.
LMD		
Kap. 1112 post 50	Veterinærinstituttet	10 mill.
Kap. 1112 post 51	Bioforsk	10 mill.
Kap. 1149 post 72	Økt bruk av tre	5 mill.
Kap. 1149 post 73	Skog-, klima- og energitiltak	5 mill.
Kap. 1149 post 74	Industrielt bruk av tre	5 mill.
NFD		
Kap. 900 post 21	Prosess 21	5 mill.
Kap. 900 post 31	Sørlandslaben	5 mill.
Kap. 2421 post 72	Innovasjon Norge IFU/OFU	20 mill.
Kap. 2121 post 75	Innovasjon Norge – Marint verdiskapingsprogram	20 mill.
Kap. 2421 post 76	Miljøteknologiordningen	200 mill.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti foreslår å styrke tilskudd til forskning med 7,3 mill. kroner. Dette medlem ønsker å styrke den marine forskningen for å sikre økt innovasjon og nyskaping innen de viktigste vekstnæringene for Norge.

Komiteens medlem fra Venstre er opp-tatt av å styrke forskningen i næringslivet. Dette

medlem viser til at det på denne bakgrunn i Venstres alternative statsbudsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), foreslås å styrke den næringsrettede forskningen med 75,0 mill. kroner, som kommer i tillegg til satsing på spesifikke programmer. Dette medlem vil bidra til økt innovasjon og miljøvennlig verdiskaping i maritim sektor. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015) der det på denne bakgrunn foreslås å styrke bevilgningen til Maroff-programmet med 5,0

mill. kroner. Dette medlem er opptatt av at Maroff-programmet skal bidra til en omstilling av norsk næringsliv, og redusere todelingen i norsk økonomi. Dette medlem er opptatt av å støtte opp om forsknings- og utviklingsprosjekter i næringslivet. Dette medlem viser til at Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) fungerer slik at offentlige midler stimulerer det private næringslivet til økt forskning innenfor egne prioriterte temaer. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det på denne bakgrunn foreslås å styrke bevilgningen til BIA med 75,0 mill. kroner.

Dette medlem vil øke muligheten til forsknings-, videreutdannings- og utviklingsprosjekter i næringslivet. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det på denne bakgrunn foreslås å etablere 50 nye nærings-ph.d. fra høsten 2015, og vil bevilge 9,4 mill. kroner til det formålet.

Dette medlem ønsker å styrke bevilgningen til fornying i offentlig sektor. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det på denne bakgrunn foreslås å bevilge 25,0 mill. kroner til Forny2020.

2.4.12 Kap. 922 Romvirksomhet

Det foreslås bevilget kr 857 200 000 på kap. 922.

Komiteen viser til at teknologi som gjør bruk av verdensrommet, i løpet av de senere årene har fått stor betydning innen et stadig økende antall samfunnsområder. Dette gjelder bl.a. som tilrettelegger for verdiskaping, verktøy for samfunnsikkerhet og suverenitetsutøvelse og virkemiddel innen klima- og miljøpolitikken. Deltagelse i European Space Agency (ESA) og deltakelse i EUs romprogram Galileo sikrer Norge markedsadgang, tilgang til teknologi og tidlig innsikt i rombaserte infrastruktursystemer med vesentlig betydning for norsk næringsliv og forvaltning.

Komiteen har merket seg at satsingen på norsk romvirksomhet foregår gjennom deltakelse i internasjonalt samarbeid og supplerende nasjonale satsinger. Hovedlinjene i den norske satsingen på romvirksomhet er beskrevet i Meld. St. 32 (2012–2013) Mellom himmel og jord: Norsk romvirksomhet for næring og nytte.

Komiteen støtter de fire delmålene fra meldingen, som er:

- Lønnsomme bedrifter, vekst og sysselsetting.
- Dekning av viktige samfunns-, og brukerbehov.
- Bedre utnyttelse av internasjonalt samarbeid om romvirksomhet.

- God nasjonal forvaltning av norsk romvirksomhet.

Komiteen har videre merket seg at deltakelsen sikrer Norge markedsadgang, tilgang til teknologi og tidlig innsikt i rombaserte infrastruktursystemer med vesentlig betydning for norsk næringsliv og forvaltning. Denne satsingen utløser en rekke kontrakter og oppdrag for norske høyteknologiske bedrifter. Samtidig er det et viktig bidrag for å ivareta strategisk viktige oppgaver som miljø- og suverenitetsovervåking, fiskeriforvaltning, værvarsling, redningstjeneste og sjøsikkerhet, noe komiteen ser som viktig.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, er tilfreds med at regjeringen, for å ivareta romvirksomheten under de forskjellige departementenes ansvarsområder, har etablert et koordineringsutvalg på embetsnivå. Utvalget får ansvar for informasjonsutveksling og samordning og ses som et godt verktøy for å nå regjeringens prioriterte mål for 2015 som er:

- Utnytte mulighetene Norges deltagelse i internasjonalt samarbeid om romvirksomhet åpner for norsk næringsliv og norske brukergrupper.
- Legge til rette for utvikling av nasjonal rominfrastruktur som supplement til Norges deltagelse i internasjonalt samarbeid, der dette er nødvendig for å dekke særlige norske brukerbehov.
- Legge til rette for at norsk satsing på romvirksomhet utløser verdiskaping i norsk næringsliv.

POST 73 COPERNICUS

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at teknologi som gjør bruk av verdensrommet, i løpet av de senere årene har fått stor betydning innen et stadig økende antall samfunnsområder. Dette gjelder bl.a. som tilrettelegger for verdiskaping, verktøy for samfunnsikkerhet og suverenitetsutøvelse og virkemiddel innen klima- og miljøpolitikken. Deltagelse i European Space Agency (ESA) og deltakelse i EUs romprogram Galileo sikrer Norge markedsadgang, tilgang til teknologi og tidlig innsikt i rombaserte infrastruktursystemer med vesentlig betydning for norsk næringsliv og forvaltning.

Flertallet er tilfreds med budsjettforliket som muliggjør at Norge slutter seg til den neste finansielle perioden av Copernicus, som varer fra 2014–2020 gjennom nysalderingen. Totalbudsjettet for Copernicus i denne perioden er beregnet til 4,3 mrd. euro. Norges del av totalbudsjettet vil i tråd med vanlig praksis for EU-program tilsvare BNP-delen vår, for tiden 2,92 pst. I 2014 vil dette medføre en utbetaling

til EU på om lag 137 mill. kroner. Budsjettforliket innebærer å øke post 73 EUs romprogrammer med 137 mill. kroner. I tillegg blir det foreslått å bevilge 5 mill. kroner over post 50 Norsk Romsenter og 25 mill. kroner over post 74 Nasjonal infrastruktur og tekniske aktiviteter. Disse bevilgningene vil gå til den nasjonale oppfølgingen som sikrer Norge størst mulig utbytte av deltagelsen i Copernicus.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ser med bekymring på at regjeringen i sitt budsjettforslag ikke finner rom for å prioritere videre norsk deltagelse i Copernicus-programmet, som er EUs jordobservatorieprogram. Programmet skal støtte opp under bærekraftig ressursforvaltning, sivil sikkerhet, klima og miljø, og er viktig for datainnsamling og analyse med hensyn til havovervåking, overvåking av klimaendringer og miljøtrusler, katastrofehåndtering og overvåking av rasfare. Disse medlemmer viser til at det var et samlet storting som vedtok St.meld. nr. 32, Mellom himmel og jord (2012–2013) i mai 2013, hvor norsk deltagelse i Copernicus støttes og anbefales. Med økt aktivitet i nordlige farvann og større synlige effekter av klimaendring er det viktig med gode satellittdata, og at Norge fortsatt skal kunne påvirke hva slags data som skal hentes inn. Disse medlemmer har merket seg at det fra både LO, NHO, Tekna, NITO, Forskerforbundet, Cicero, Nansensenteret, NIFRO og NILU, er blitt uttrykt bekymring for at dersom Norge trekker seg ut av programmet vil viktige forsknings- og kompetansemiljøer bli berørt, og det vil svekke norsk industris muligheter til å få kontrakter innen programmet. Disse medlemmer har videre merket seg at forretningsmulighetene knyttet til leveranser av deler til satellitter, styring og kontroll av satellitter, nedhenting av informasjon og prosessering og salg av informasjon ville blitt rammet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet merker seg at bevilgningen til deltagelse i Copernicus-programmet foreslås videreført i budsjettforliket i Stortinget på 2014-budsjettet. Disse medlemmer støtter dette.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 167 mill. kroner til norsk deltagelse i EUs jordobservasjonsprogram Copernicus. I tillegg har Senterpartiet lagt inn 40 mill. kroner til nasjonale følgemidler innen romfart.

Dette medlem mener det var svært uheldig at regjeringen Solberg hadde brukt kutt i Copernicus som salderingspost i sitt budsjettforslag til Stortinget. Dette skaper usikkerhet om regjeringens vilje og

evne til å støtte opp om norsk romfart. Dette medlem ser at dette passer inn i en næringsnøytral ramme og viser hvor feilslått regjeringens tilnærming til næringspolitikken er.

2.4.13 Kap. 924 Internasjonalt samarbeid og utviklingsprogrammer

Det foreslås bevilget kr 47 450 000 på post 70 Tilskudd.

Komiteen støtter regjeringens ønsker om å videreutvikle et tett samarbeid mellom Norge og andre land i Europa. Dette er positivt for verdiskapingen og bidrar til at norsk næringsliv kan få like gode vilkår som øvrig europeisk næringsliv. Komiteen ser at dette kan oppnås bl.a. gjennom EU-programmer som Norge kan delta i gjennom EØS-avtalen og bidrag til Europakommisjonens arbeid med det indre marked. Komiteen ser det som positivt at Norge deltar i og bidrar med midler til programmer og tiltak for et vel fungerende indre marked. Midlene dekker en rekke tiltak for å gjennomgå og utvikle det indre marked.

Komiteen noterer seg at Europakommisjonen forventer å videreføre aktivitetene i 2015 i tråd med dagens ordning. Komiteen ser det som positivt at midlene finansierer en gjennomgang av regelverk for det indre marked for å se hvordan det kan forvaltes mer effektivt, samt hvordan det påvirker næringslivet og økonomien.

Komiteen registrerer at budsjettforslaget er basert på foreløpige anslag fra Europakommisjonen, og at det er knyttet usikkerhet til beløpene. Komiteen noterer seg at de endelige kontingentkravene fra Europakommisjonen kan avvike fra den fordelingen som er angitt i budsjettet, og regjeringen vil om nødvendig foreslå bevilgningsendring i forbindelse med endring av budsjettet våren eller høsten 2015.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at NHO under den åpne budsjetthøringen i næringskomiteen sa følgende:

«NHO beklager regjeringens beslutning om ikke å delta i EU-programmet COSME. Manglende kunnskap om EØS-avtalen hos bedriftene er en utfordring for å kunne utnytte mulighetene i det indre marked fullt ut. Informasjon- og rådgivingsnettverket, Entreprise Europe Network (EEN) er en sentral del av programmet. Det kommer ikke klart frem hvordan dette skal videreføres.»

Disse medlemmer støtter NHOs synspunkter og er uenige i regjeringens beslutning om å ikke delta i COSME.

2.4.14 Kap. 930 Norsk Design- og Arkitektursenter

Det foreslås bevilget kr 73 900 000 på kap. 930 post 70 Tilskudd.

Norsk Design- og Arkitektursenter ble opprettet 2. mai 2014 ved en omdanning av Norsk Designråd og Norsk Form. Komiteen støtter at hensikten med etableringen av senteret har vært å sikre en bedre utnyttelse av de statlige midlene på arkitektur- og designfeltet gjennom etablering av en mer slagkraftig og tydelig organisasjon.

Komiteen registrerer at stiftelsen og departementet i fellesskap skal utarbeide et mål og resultatstyringssystem for stiftelsen i 2015. Dette skal ses i sammenheng med et strategiarbeid hos stiftelsen. Strategiarbeidet skal også identifisere faglige retninger. Komiteen mener Norsk Design- og Arkitektursenter skal arbeide for hele landet, og styrke alle næringer der næringene har nasjonale fortrinn. Havnæringene er et eksempel på dette. Der har de ledende klyngene gått sammen for å samarbeide om design, for dermed å oppnå økt innovasjon på tvers av næringene. Dette bør være aktuelt for andre næringer også.

2.4.15 Kap. 935 Patentstyret

Det foreslås bevilget kr 233 400 000 på kap. 935

Komiteen viser til at Patentstyret er nasjonal myndighet for behandling av søknader om patent, varemerke og design. Staten er også kompetansesenter for industrielle rettigheter.

Komiteen viser til at Stortinget våren 2013 behandlet Meld. St. 28 (2012–2013) Unike idear, store verdier – om immaterielle verdier og rettar. Hovedmålet med meldingen er at norske aktører skal bli bedre til å utnytte verdiskapingspotensialet som ligger i en god, riktig og strategisk anlagt håndtering av immaterielle verdier og rettigheter.

Komiteen er av den formening at budsjettforslaget for 2015 gjenspeiler Stortingets syn på immaterielle verdier og rettigheters økte betydning samt behovet for en videreutvikling av Patentstyret.

Komiteen har merket seg at Patentstyret har både inntektsgivende og ikke-inntektsgivende aktiviteter. De inntektsgivende aktivitetene blir finansiert gjennom gebyrer og avgifter og er i hovedsak knyttet til søknadsbehandlingen. Komiteen viser til at det er et mål at Patentstyrets utgifter og inntekter for inntektsgivende aktiviteter skal gå i balanse over tid.

2.4.16 Kap. 936 og kap. 3936 Klagenemnda for industrielle rettigheter

Det foreslås bevilget kr 5 900 000 på kap. 936 og kr 500 000 på kap. 3936.

Komiteen viser til at hovudmålet for verksemda er å tilby brukarane, først og fremst næringslivet, effektiv og brukarvennleg adgang til rettstryggleik på området industrielle rettar, i form av høg kvalitetsmessig handsaming av klager.

Komiteen har merka seg at klagenemnda på kort tid etter oppstart har etablert ei forsvarleg og effektiv verksemd.

Komiteen har merka seg at klagegebyr berre i begrensa grad vil kunne dekkje nemnda sine utgifter og støttar den foreslegne løyvinga på posten.

2.4.17 Kap. 2421 Innovasjon Norge (jf. kap. 5325)

Det foreslås bevilget kr 1 580 100 000 på kap. 2421 postene 50–78 og kr 140 000 000 på kap. 5325 postene 50–70.

Post 90 er en overslagsbevilgning og behandles av finanskomiteen.

Komiteen peker på at Innovasjon Norge er statens og fylkeskommunenes viktigste verktøy for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet.

Komiteen har merket seg at Innovasjon Norge i 2013 har ferdigstilt et helhetlig mål- og resultatstyringssystem. Komiteen peker på at Innovasjon Norges hovedmål er å utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionens næringsmessige muligheter.

Av hovedmålet er det utledet tre delmål, som komiteen støtter:

- Flere gode gründere
- Flere vekstkraftige bedrifter
- Flere innovative næringsmiljøer

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, og Venstre, viser til at budsjettavtalen for 2015 mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre innebærer en styrking av bevilgningen til Innovasjon Norge på 225,6 mill. kroner over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. I tillegg kommer midler satt av til nye såkornfond. Flertallet viser til at etablerertilskuddsordningen og miljøteknologiordningen, som forvaltes av Innovasjon Norge, er styrket betydelig i budsjettavtalen for 2015. Disse virkemidlene har høy

innovasjonseffekt og er godt kjent i næringslivet. Den samlede bevilgningen til Innovasjon Norge gir en netto økning for selskapet, men flertallet viser videre til at budsjettforslaget innebærer en reduksjon i selskapets administrasjonsbevilgning. Flertallet viser til at budsjettavtalen som er inngått med Kristelig Folkeparti og Venstre innebærer en styrking av blant annet miljøteknologiordningen, noe som fører til at det beregnede behovet for omstillingskostnader reduseres til 41,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utvide dagens pilotprosjekt i Innovasjon Norge for forretningsengler til en nasjonal strategi.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, har merket seg at regjeringen satses på mer landsdekkende virkemidler innenfor virkemiddelapparatet. Dette innebærer på samme tid forslag om reduksjon av midlene til Innovasjon Norges bransjespesifikke virkemidler.

Flertallet vil påpeke at regjeringen ved å kutte i geografiske og bransjespesifikke virkemidler, forlater en aktiv næringspolitikk til fordel for en mer næringsnøytral næringspolitikk.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen også i år kutter i tildelingen til fylkeskommunene sitt arbeid med regional næringsutvikling. Disse medlemmer viser til at regjeringen med dette svekker muligheten til at det kan drives aktiv næringspolitikk rundt om i landet, noe som er svært negativt.

Disse medlemmer er bekymret for regjeringens tilnærming til Innovasjon Norge. Disse medlemmer vil understreke at Innovasjon Norge ikke bare skal bidra med kapital, men også være en medspiller med næringslivet for å sikre økt verdiskaping i hele landet. Lokal tilstedeværelse og forankring av Innovasjon Norge er etter disse medlemmers syn en forutsetning for det. Regjeringen har satt i gang en prosess for å sentralisere og nedbemanne Innovasjon Norge. Det virker på disse medlemmer som regjeringen heller ikke evner å utnytte fylkeskommunene som partnere gjennom det felles eierskapet til Innovasjon Norge. Disse medlemmer viser til Meld. St. 22 (2011–2012) og Innst. 365 S (2011–2012). Disse medlemmer mener en kraftig omlegging av Innovasjon Norge må avvente

til Stortinget har fått seg forelagt en helhetlig plan for selskapet. Disse medlemmer viser til at flertallsregjeringen Stoltenberg II forankret strategien med Innovasjon Norge i Stortinget. Disse medlemmer mener en mindretallsregjering burde gjøre det samme.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stille arbeidet med omlegging av Innovasjon Norge i bero inntil Stortinget har fått seg forelagt en stortingsmelding om virkemiddelapparatet, herunder Innovasjon Norge.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet i Innst. 2 S (2014–2015) foreslo å øke bevilgningen til de regionale utviklingsmidlene med 300 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås 680 mill. kroner til regionalpolitiske virkemidler, herunder tilskudd til fylkeskommunene for regional utvikling.

POST 50 FORNY 2020

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, understreker retnings-skiftet som ligger i regjeringens satsing på økte bevilgninger til virkemidler som brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) og FORNY2020. Dette er virkemidler som er svært målrettet mot næringsliv og som har høy innovasjonseffekt. Sammen med forbedringene i SkatteFUNN-ordningen, som går over Finansdepartementets budsjett, betyr dette et helt annet målrettet fokus mot næringslivsrettet forsknings- og innovasjonsinnsats enn det vi så under regjeringen Stoltenberg II.

Flertallet merker seg at budsjettbevilgningen «Basiskostnader» reduseres og at det forutsettes organisasjonsmessige tilpasninger og støtter dette. Flertallet vil understreke at regjeringen gjennom sine prioriteringer viser at de har høye ambisjoner for Innovasjon Norge både når det gjelder måling og styring av resultater og også med hensyn til å effektivisere og styrke organisasjonen. Alt er viktig for å sikre at ressursene brukes riktig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at Formålet med Forny 2020 er verdiskaping gjennom kommersiell utnyttelse av forskningsresultater utført ved universiteter, høyskoler, helseforetak og institutter. Programmets viktigste oppgave er å skaffe mid-

ler til innledende fase av kommersialiseringsarbeidet og gjøre prosjektene investorklare.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Innst. 2 S (2014–2015) der Arbeiderpartiet foreslår en økning på 20 mill. kroner i tillegg til regjeringens forslag til Forny 2020.

Komiteen støtter regjeringens økte satsing på Brukerstyrt Innovasjonsarena (BIA) og Etablerertilskudd.

Komiteen viser til at Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) er blant programmene som skårer høyest av alle programmene i Norges forskningsråd når det gjelder bedriftenes forventninger til økonomisk avkastning, både ved starten og etter avslutningen av prosjektene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, er derfor tilfreds med at regjeringen viderefører den satsingen som regjeringen Stoltenberg hadde på ordningen, og støtter at den styrkes ytterligere. Flertallet viser til at dette vil bidra til å styrke FOU-satsinger på næringslivets premisser i bredden av norsk næringsliv gjennom en betydelig utlysning av nye prosjekter også i 2015.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, ser det som positivt at regjeringen styrker ordningen med landsdekkende etablerertilskudd, som skal stimulere flere til å starte bedrifter basert på nye ideer med stort verdiskapingspotensial.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet merker seg imidlertid at denne satsingen går på bekostning av andre viktige satsinger i Innovasjon Norge, som retter seg mot viktige næringer innen reiseliv, maritim- og marin sektor. Disse medlemmer merker seg også at det under den åpne budsjettøringen var flere som etterlyste ytterligere finansieringsordninger for vekstbedrifter. Disse medlemmer støtter dette, og viser til at Arbeiderpartiet i sitt alternative budsjett foreslår en ordning der staten stiller til rådighet tidligfasekapital for å bringe vekstbedrifter over «dødens dal».

POST 70 BASISKOSTNADER

Det foreslås bevilget kr 165 400 000 på post 70.

Komiteen merket seg at Innovasjon Norge under den åpne budsjettøringen i næringskomiteen ga uttrykk for at det foreslåtte kuttet i basiskostnadene

til Innovasjon Norge vil være udramatisk og vil kunne håndteres.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, merker seg at regjeringen foreslår å redusere bevilgningen til basiskostnader i Innovasjon Norge med 35 mill. kroner på neste års budsjett, og at regjeringen varsler at det vil bli behov for organisasjonsmessige tilpasninger.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, merker seg dette, og forutsetter at Innovasjon Norge kan opprettholde et tjenestetilbud over hele landet, i tråd med de målsettinger Stortinget har satt.

Komiteen medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet forutsetter at regionkontorene opprettholdes. Eventuelle endringer i Innovasjon Norges mål og organisasjonsstruktur fremmes for Stortinget på egnet måte.

POST 71 INNOVATIVE NÆRINGSMILJØER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 89 000 000 på post 71.

Komiteen er kjent med at Innovasjon Norges program for klyngeutvikling skal bidra til å forsterke innovasjons- og fornyelsesevnen i regionale innovasjonsmiljøer gjennom økt samspill og samarbeid innenfor næringslivet, og mellom næringslivet, kunnskapsmiljøer og offentlige utviklingsaktører. Komiteen ser det som svært positivt at Innovasjon Norge har fått på plass et nytt helhetlig klyngeprogram; Global Centers of Expertice (GCE), gjeldende fra 2014.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til den åpne budsjettøringen i komiteen, der det fra Innovasjon Norges side ble gitt uttrykk for at det innenfor budsjettøringene for 2015 vil være rom til å etablere ytterligere NCEer og GCEer.

POST 72 FORSKNINGS- OG UTVIKLINGSKONTRAKTER, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 291 100 000 på post 72.

Komiteen viser til at FoU-kontrakter skal fremme forskning og utvikling av nye produkter, produksjonsprosesser og tjenester i bedriftene. Komiteen ser denne ordningen som viktig for å fremme innovasjon i bedriftene, samtidig som den bidrar til mer innovasjon i offentlig sektor.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å styrke ordningen med 20 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti foreslår å styrke næringsrettet FOU med 100 mill. kroner. Dette medlem peker på at Kristelig Folkeparti, med den bevilgningen, særlig ønsker å styrke forskning på biobaserte petroleumserstatninger, som 2. generasjons biodiesel, og forskning for å forhindre lakselus og rømming av oppdrettslaks.

POST 73 INNKJØPSKONSORTSIUM FOR KJØP AV KRAFT

Det er ikke foreslått bevilgninger på post 73.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at ordningen med støtte til innkjøpskonsortium ble etablert for å bidra til at industrien skulle inngå nye langsiktige kraftavtaler, en vesentlig forutsetning for videreutvikling av den kraftintensive industrien. Da ordningen ble etablert, var prognoser og forventninger til utviklingen i kraftmarkedet slik at det var en utbredt oppfatning i industrien og kraftbransjen at det ville være krevende for industrien å finne lønnsomhet i inngåelse av nye kraftavtaler. Flertallet viser til at forventningene til utviklingen i kraftprisene og markedet er betydelig endret siden da. Industrien har de senere årene inngått et betydelig antall nye langsiktige kraftavtaler. Flertallet registrerer at det de senere årene har vært en forventning om fremtidig økt kraftproduksjon i et nordisk/europeisk kraftmarked og med tilhørende forventning om forholdsvis lave kraftpriser. Selv om det er en utfordrende situasjon for den kraftintensive industrien nå, så støtter flertallet konklusjonen om at behovet for en særskilt statlig støtteordning som skal bidra til at kraftintensive bedrifter går sammen om felles innkjøp av kraft, er lite. Flertallet støtter derfor at ordningen utvikles fra og med 2015.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet har merket seg at regjeringen foreslår å legge ned ordningen med tilskudd til Innkjøpskonsortium for kjøp av kraft. Dette er en ordning som ble innført i 2010 av regjeringen Stoltenberg. Ordningen bidrar til at kraftintensiv industri går sammen og etablerer ett eller flere innkjøpskonsortier for kjøp av kraft på langsiktige vilkår. Ordningen har fungert godt, og i alt har 28 bedrifter fått tildelt 50 mill. kroner i perioden fra 2010.

Disse medlemmer mener det er viktig at industrien har langsiktige og forutsigbare rammevilkår, og ber regjeringen opprettholde ordningen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen opprettholde ordningen med tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft.»

POST 74 REISELIV, PROFILERING OG KOMPETANSE

Det foreslås bevilget kr 455 200 000 på post 74.

Komiteen vil påpeke at midler til markedsføring av reiselivsbedrifter gir svært god uttelling for å få flere turister til Norge, og for å få nordmenn til å feriere mer i Norge. Gjennom en statlig støtteordning, som forutsetter egenfinansiering fra bedriftene, kan reiselivsbedrifter delfinansiere nasjonal og internasjonal markedsføring. Ordningen er et nyttig bidrag for en viktig vekstnæring i distriktene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettforliket, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det ble bevilget 20 mill. kroner til reiseliv, internasjonal markedsføring. Flertallet mener det er behov for å videreutvikle Norge som reiselivsmål, samt gjøre Norge bedre kjent som reiselivsdestinasjon internasjonalt. Reiselivsnæringen tar selv et ansvar for å markedsføre seg internasjonalt og gjør et betydelig arbeid på dette området. Flertallet mener imidlertid at dette arbeidet må understøttes av generisk markedsføring i regi av Innovasjon Norge.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at næringsaktørene selv står for mesteparten av midlene til markedsføring. Dette flertallet vil vise til at Hurtigruten i samarbeid med mange aktører langs kysten har gjort en svært vellykket satsing på vinter og nordlysturisme. Også flyselskapet Norwegian kan fremheves som et godt eksempel på at markedsføring av reiselivsaktørene selv gir resultater.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet registrerer at samarbeidspartiene er blitt enige om å kutte bevilgningen med 20 mill. kroner, noe som er uheldig.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og finansinnstillingen, der hele regjeringens kutt på 40 mill. kroner er reversert, slik at Innovasjon

Norge kan videreføre den viktige innsatsen med å markedsføre norsk reiseliv i utlandet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti foreslår å bevilge 40 mill. kroner til markedsføringsmidler for norsk reiselivsnæring. Dette medlem mener den etablerte spleiseordningen, der Innovasjon Norges markedsføringsmidler matches med næringslivets egne midler, er en god ordning der staten er med å ta den nasjonale oppgaven det er å markedsføre Norge som reisemål. Dette medlem peker på at det er viktig med en god og samlet markedsføring for å sikre at den positive utviklingen for reiselivsnæringen fortsetter.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor hele regjeringens kutt på 40 mill. kroner er reversert, slik at Innovasjon Norge kan videreføre sitt gode arbeid med å få flere turister til Norge.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Norge er et land med høyt kostnadsnivå som gjør det dyrt å feriere i Norge. Konkurransen om kundene er hard, og derfor er det viktig å styrke arbeidet med å gjøre Norge kjent og attraktivt for potensielle reisende. Dette medlem viser til at norsk reiselivsnæring primært består av mange små virksomheter rundt om i Norge. Dette medlem mener at reiselivsnæringen har behov for økt oppmerksomhet, og viser til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det bevilges 40 mill. kroner til dette formålet.

POST 75 MARINT VERDISKAPINGSPROGRAM

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at marint verdiskapingsprogram skal bidra til å realisere verdiskapingspotensialet i sjømatnæringen og at sjømatbedrifter omsetter markedskunnskap til økt lønnsomhet. Disse medlemmer viser til at programmet er spisset mot de bedriftene som har størst vekstpotensial innenfor gruppene sjømatprodusenter, bedrifter innen marine restråvarer og leverandører av teknologi og tjenester til sjømatnæringen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ser det som uheldig at regjeringen ikke finner rom til å prioritere denne ordningen, og foreslår å opprettholde ordningen på neste års budsjett. Disse medlemmer viser til finansinnstillingen, der Arbeiderpartiet foreslår å bevilge 20 mill. kroner til ordningen.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 20 mill. kroner til å opprettholde marint verdiskapingsprogram som foreslås kuttet i regjeringens forslag.

POST 76 MILJØTEKNOLOGI, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 230 000 000 på post 76.

Komiteen viser til at miljøteknologiordningen kan gi tilskudd til pilotprosjekter innenfor miljøteknologi og investeringsstøtte til pilot- og demonstrasjonsanlegg. Komiteen har merket seg at regjeringen øker bevilgningen til miljøteknologiordningen med 50 mill. kroner for 2015.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettforliket mellom de fire samarbeidspartiene der det bevilges ytterligere 100 mill. kroner til miljøteknologiordningen til totalt 330 mill. kroner. Satsingen på miljøteknologi vil dermed ha økt fra knappe 100 mill. kroner i 2013.

Flertallet viser til at miljøteknologiordningen er treffsikker og møter et stort behov i næringslivet. Flertallet viser til at gjennom den økte satsingen vil flere bedrifter med relevante prosjekter få nødvendig støtte.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at denne ordningen, som ble innført av regjeringen Stoltenberg II, i evalueringen nylig betegnes som en suksess. Disse medlemmer mener ordningen er viktig for å ruste norsk industri til å møte fremtidens krav til lavere klimagassutslipp og bidra til nye arbeidsplasser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Arbeiderpartiet i finansinnstillingen foreslo å øke bevilgningen med 200 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der Senterpartiet foreslår å styrke miljøteknologiordningen med 270 mill. kroner. Samlet betyr dette at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår å bevilge 500 mill. kroner til ordningen. Det er 170 mill. kroner mer enn flertallspartiene har fått til.

POST 78 ADMINISTRASJONSSTØTTE FOR DISTRIKTSRETTEDE SÅKORNFOND

Det foreslås bevilget kr 4 300 000 på post 78.

Komiteen viser til at målsettingen er at såkornfondene skal bidra til å utløse kapital til investeringer i tidlig fase, og at fondene skal følge opp porteføljebedriftene og kunne gjøre oppfølgingsinvesteringer i mange år fremover. Komiteen viser til at fondene skal være privat drevet, ha 50 pst. privat kapital, og at staten skal bidra med risikoavlastning og med statlig egenkapital under forutsetning av at staten får avkastning på den delen av investeringen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at budsjettforliket mellom de fire samarbeidspartiene inkluderer forslag om opprettelse av to nye såkornfond på 300 mill. kroner.

Flertallet viser til at det i forliket er foreslått satt av 89,25 mill. kroner i tapsfond (post 51), 45 mill. kroner til risikoavlastning (post 53), og 255 mill. kroner i statlig egenkapital (post 95) i finansinnstillingen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2012 fikk Stoltenberg-regjeringen på plass midler til to nye såkornfond, og disse fondene er nå operative. Da Meld. St. 22 (2011–2012) Verktøy for vekst, ble behandlet, var det tverrpolitisk enighet om at det er behov for å etablere ytterligere fond. Disse medlemmer har merket seg at det i regjeringen Solbergs erklæring fremgår at regjeringen vil øke midlene til såkornfondene for å videreutvikle nye bedrifter og innovasjoner, men at dette ikke er fulgt opp i budsjettforslaget. Erfaringer viser at fra Stortinget vedtar opprettelse av et nytt fond, tar det minst ett år før fondet er operativt.

Under den åpne budsjettthøringen i næringskomiteen var det mange som mente det nå haster med å få nye såkornfond på plass.

Disse medlemmer merker seg at det i budsjettforliket i Stortinget ble besluttet å opprette to nye såkornfond. Disse medlemmer støtter dette.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2015 komme tilbake til Stortinget med en plan for etablering av nye såkornfond.»

2.4.18 Kap. 2426 og kap. 5326 SIVA (SF) (bevilgningen behandles av kommunal- og forvaltningskomiteen og finanskomiteen)

Komiteen viser til at Siva er statens virkemiddel for tilretteleggende eierskap og utvikling av bedrifter og nærings- og kunnskapsmiljøer over hele landet. Siva har et særlig ansvar for å fremme vekstkraften i distriktene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettforliket, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det ble bevilget 8 mill. kroner til SIVA. Flertallet viser til at SIVA er statens virkemiddel for tilretteleggende eierskap og utvikling av bedrifter og nærings- og kunnskapsmiljøer over hele landet. SIVA har et særlig ansvar for å fremme vekstkraften i distriktene. Flertallet forutsetter at SIVA fortsatt kan gjennomføre effektiviseringer blant annet ved virksomheten i Nordvest-Russland for å frigjøre ressurser til inkubasjonsvirksomheten. Flertallet viser til budsjettforliket, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det ble bevilget 8 mill. kroner til SIVA. Dette vil gi selskapet muligheter til å styrke sin støtte til sentrale inkubasjonsmiljøer innenfor selskapets inkubasjonsprogram. Flertallet viser til at det er påvist gode resultater av inkubasjonsprogram, noe som er sentralt for nyskaping rundt i landet. Den økte bevilgningen gir gode muligheter for satsing i 2015.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet har merket seg at regjeringen foreslår at bevilgningen til SIVA skal reduseres med 8,5 mill. kroner. Reduksjonen vil mest sannsynlig ramme virksomheten i Nordvest-Russland og selskapets eget arbeid med og tilrettelegging for nettverksaktiviteter mellom innovasjonsmiljøer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative budsjett, der Arbeiderpartiet foreslo å reversere kuttet med 8 mill. kroner på kap. 2426.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til merknaene vedrørende Mechatronic Innovation Lab og ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2015 komme tilbake til Stortinget med en egen sak der SIVAs formålsbestemmelser justeres med sikte på satsing på pilot- og demonstrasjonsanlegg, i tråd med intensjonene i Meld. St. 22 (2011–2012) Verktøy for vekst. Det vises i denne forbindelse til Innst. 365 S (2011–2012), der en samlet næringskomité stilte seg bak følgende merknad:

«Komiteen er glad for at tilbudet av offentlig støtte til pilot- og demonstrasjonsanlegg skal utviklast vidare.»

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2015 fremme sak for Stortinget der SIVAs formålsbestemmelser justeres med sikte på satsing på pilot- og demonstrasjonsanlegg, i tråd med intensjonene i Meld. St. 22 (2011–2012) Verktøy for vekst.

Det vises i denne forbindelse til Innst. 365 S (2011–2012), der en samlet næringskomité stilte seg bak følgende merknad: 'Komiteen er glad for at tilbudet av offentlig støtte til pilot- og demonstrasjonsanlegg skal utviklast vidare'»

2.4.19 Kap. 5460 (jf. kap. 2460) Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)

Det foreslås bevilget kr 9 500 000 på kap. 5460.

Det vises til bevilgninger på kapitlene 2460, 5460 og 5614.

Komiteen viser til at GIEK er en statlig forvaltningsbedrift som har som formål å fremme norsk eksport og investeringer i utlandet gjennom å utstede garantier på vegne av den norske stat. Komiteen merker seg at GIEKs portefølje i stor grad reflekterer norsk kapitalvareeksport, og at leverandørindustrien til olje- og gass-sektoren og skipsfartsektoren står for ca. 90 pst. av ansvarsbeløpet. Komiteen merker seg at totalrammen under alminnelig ordning er på 145 mrd. kroner, og at denne rammen foreslås videreført på samme nivå neste år.

Komiteen viser til vedtak nr. 61 i Stortinget 1. desember 2014 under Innst. 1 S (2014–2015), Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015).

2.4.20 Kap. 2429 og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS

Det foreslås bevilget kr 107 200 000 på kap. 2429 postene 70 Tilskudd og 71 Viderefakturerte utgifter, og kr 60 000 000 på kap. 5329 post 70 Gebyrer m.m.

90-poster behandles i finanskomiteen.

Det vises til bevilgninger på kapitlene 2429, 5329 og 5629.

Komiteen viser til at Eksportkreditt Norge AS er et 100 pst. statseid selskap som forvalter statens eksportkredittordning, som skal bidra til at norske eksportører kan konkurrere på like vilkår med andre eksportører med tilgang til nasjonale eksportkredittordninger. Komiteen ser det som positivt at under-

søkelser som er gjennomført av Oxford Research på oppdrag fra Eksportkreditt Norge, viser at selskapets produkter og tjenester oppfattes å være både konkurransedyktige og godt tilpasset behovene i markedet, og at 73 pst. av respondentene i en kundeundersøkelse svarte at deres prosjekter ikke ville bli realisert, eller realisert i mindre skala, dersom Eksportkreditt Norge ikke hadde bidratt med finansiering.

Komiteen merker seg at Eksportkreditt Norge i 2015 særlig skal prioritere samarbeidet med Garantiinstituttet for Eksportkreditt (GIEK) for å forenkle prosesser overfor kunder og samarbeidspartnere, og at Eksportkreditt Norge videre skal prioritere å bistå i arbeidet med internasjonale reguleringer av eksportfinansiering.

2.4.21 Kap. 940 Internasjonaliseringstiltak

Det foreslås bevilget kr 13 300 000 på kap. 940.

Komiteen viser til at Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) årleg stiller middel til disposisjon for næringslivsaktivitetar ved utanriksstasjonane, strategiske internasjonaliseringssjokk og til eventuell norsk deltaking på verdsutstilling. Komiteen merker seg at departementet spesielt skal arbeide med å vidareutvikle «Team Norway» som felles profilerings- og koordineringsplattform for departement, virkemiddelapparat, utanriksstasjonar og næringsliv for å få betre og meir heilskapleg fremjing av norske økonomiske interesser i utlandet. Komiteen har òg merka seg at Noreg ikkje skal delta på verdsutstillinga i Milano i 2015, grunna begrensa interesse frå næringslivet.

POST 73 STØTTE TIL KAPITALEKSPORT

Det er ikkje foreslått løyving på post 73.

Komiteen har merka seg at Nærings- og fiskeridepartementet og Eksportfinans ASA er usamde om kva prinsipp som gjeld for berekning av oppgjøret ved førtidsinnfrielse av lån under 108-ordninga, og at det dermed er usikkerheit om løyvingsbehovet i 2015. Grunna usikkerheit om løyvingsbehovet har regjeringa ikkje føreslege løyving til Eksportfinans ASA neste år. Komiteen forutset at ingen kundar vert skadelidande på grunn av dette.

2.4.22 Kap. 950 og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap (jf. kap. 3950 og 5656)

Det foreslås bevilget kr 23 800 000 på kap. 950 post 21 Spesielle driftsutgifter.

90-poster behandles i finanskomiteen.

Komiteen viser til at forvaltningen av statens direkte eierskap i rundt 70 selskaper er fordelt på uli-

ke departementer, og at Nærings- og fiskeridepartementet forvalter statens eierskap i 28 selskaper. Komiteen merker seg at den samlede verdien av eierinteressene i de kommersielle selskapene i Nærings- og fiskeridepartementets portefølje var på 331 mrd. kroner pr. 31. desember 2013, mot 277 mrd. kroner året før. Komiteen viser til at rammene for regjeringens eierskapspolitikk de neste årene er presentert i eierskapsmeldingen, Meld. St. 27 (2013–2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap. Komiteen legger opp til at eierskapsmeldingen blir ferdigbehandlet i Stortinget i februar 2015.

Komiteen legger til grunn at eventuelt nye fullmakter vil bli behandlet i forbindelse med Meld. St. 27 (2013–2014) Eierskapsmeldingen.

Komiteen viser til at det av næringskomiteens foreløpige innstilling til behandling av Prop. 1 S (2014–2015) fremgår at den legger opp til å utsette behandlingen av forslag om fullmakter til endring av statens eierandel i forskjellige selskaper til Stortinget har behandlet eierskapsmeldingen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, forutsetter at det ikke omfatter allerede gitte fullmakter, som ble vedtatt i forbindelse med statsbudsjettet 2014, og legger til grunn at de videreføres.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, fremmer følgende forslag:

«Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. selge aksjene i SAS AB i forbindelse med en industriell løsning.
2. redusere statens eierandel i SAS AB ned til 7,5 pst. ved framtidige konverteringer av obligasjonslån til aksjekapital i selskapet.
3. selge samtlige aksjer i Entra ASA.
4. selge samtlige aksjer i Mesta AS.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. selge aksjer i SAS AB i forbindelse med en industriell løsning.
2. redusere statens eierandel i SAS AB ned til 7,5 pst. ved framtidige konverteringer av obligasjonslån til aksjekapital i selskapet.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil vurdere salgfullmaktene for Mesta AS og Entra AS i forbindelse med behandling av Eierskapsmeldingen.

2.4.23 Kap. 923 Kings Bay

Det foreslås bevilget kr 19 000 000 på kap. 923.

Komiteen støtter at virksomheten til Kings Bay særlig skal ha som mål å yte tjenester til og fremme forskning og vitenskapelig virksomhet, og bidra til å utvikle Ny-Ålesund som et norsk senter for internasjonal arktisk naturvitenskapelig forskning.

2.4.24 Kap. 925 Havforskningsinstituttet (bevilgningen går i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen)

Komiteen mener de marine næringer har et betydelig verdiskapingspotensial, jf. Meld. St. 22 (2012–2013). Det gjelder både villfisk og oppdrett, i tillegg til f.eks. nye arter lenger ned i næringskjeden. For å utnytte dette potensialet mener komiteen at det er særdeles viktig med en opptrapping av bestandsforskningen både ved Havforskningsinstituttet og andre forskningsmiljø som jobber med marin forskning.

Regjeringen må i den varslede stortingsmeldingen om fremtidig vekst i havbruksnæringen komme med tiltak for å legge til rette for forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst, og hvor tiltakene tar utgangspunkt i den stadig økende kunnskap om miljøeffekter av havbruk. Komiteen noterer samtidig at det er på høring en ordning for finansiering av rømt oppdrettslaks i elver hvor forekomsten av rømt laks er for høy, basert på prinsippet om forurenser betaler.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettforliket, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det ble bevilget 10 mill. kroner til Havforskningsinstituttets bestandsforskning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til finansinnstillingen der Arbeiderpartiet foreslår å bevilge 10 mill. kroner til Havforskningsinstituttet.

2.4.25 Kap. 920 Norges forskningsråd (bevilgningen går i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen)

POST 50 MARIN FORSKNING

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er fornøyde med den sterke satsingen på forskning, og påpeker at denne blir forsterket med økningen på 5 mill. kroner til marin forskning.

POST 50 BASISBEVILGNING TEKNISK-INDUSTRIELLE INSTITUTTER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det i regjeringens forslag til statsbudsjett ble foreslått å styrke basisbevilgningen for de teknisk-industrielle fors-

kningsinstituttene med 29,3 mill. kroner. Som en følge av budsjettforliket foreslås denne økte bevilgningen justert til 19,3 mill. kroner. Flertallet viser til at det i regjeringens forslag til statsbudsjett ble foreslått å styrke bevilgningen til programmer for muliggjørende teknologier med 10 mill. kroner. Som en følge av budsjettforliket foreslås denne økte bevilgningen kuttet.

2.4.26 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 9 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 9.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik
Utgifter (i tusen kroner)				
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Driftsutgifter.....	335 913	335 586 (-327)
	21	Spesielle driftsutgifter	44 088	44 021 (-67)
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter.....	12 600	14 600 (+2 000)
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter.....	117 800	117 680 (-120)
	21	Spesielle driftsutgifter	2 400	2 398 (-2)
903		Norsk akkreditering		
	1	Driftsutgifter.....	38 300	38 260 (-40)
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter.....	293 300	292 991 (-309)
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen	197 500	197 270 (-230)
905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Driftsutgifter.....	178 500	178 314 (-186)
	21	Spesielle driftsutgifter	69 500	69 426 (-74)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Driftsutgifter.....	29 300	29 272 (-28)
910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter.....	347 300	351 927 (+4 627)
911		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter.....	91 700	91 613 (-87)
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser.....	10 000	9 990 (-10)
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter.....	59 900	59 842 (-58)
935		Patentstyret		
	1	Driftsutgifter.....	233 400	233 157 (-243)
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Driftsutgifter.....	5 900	5 894 (-6)
940		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter.....	13 300	13 287 (-13)
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	21	Spesielle driftsutgifter.....	23 800	23 774 (-26)
2421		Innovasjon Norge		
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond.....	0	89 250 (+89 250)
	53	Risikoavlastning for nye såkornfond.....	0	45 000 (+45 000)
	70	Basiskostnader.....	165 400	165 048 (-352)
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse.....	455 200	475 200 (+20 000)
	76	Miljøteknologi.....	230 000	330 000 (+100 000)
2429		Eksportkreditt Norge AS		
	70	Tilskudd.....	107 000	106 895 (-105)
Sum utgifter rammeområde 9			6 690 051	6 948 645 (+258 594)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik
Inntekter (i tusen kroner)				
3902		Justervesenet		
	1	Gebyrinntekter.....	69 750	69 679 (-71)
	3	Inntekter fra salg av tjenester	14 500	14 489 (-11)
	4	Oppdragsinntekter	2 500	2 498 (-2)
3903		Norsk akkreditering		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	33 900	33 867 (-33)
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter.....	525 000	524 500 (-500)
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inntekter	29 350	29 319 (-31)
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvaltning av Altinn-løsnin- gen.....	88 400	88 343 (-57)
3905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Oppdragsinntekter	27 800	27 773 (-27)
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	47 200	47 153 (-47)
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	2	Behandlingsgebyrer.....	700	699 (-1)
3910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR.....	157 300	157 147 (-153)
	2	Maritime personellsertifikater	12 700	12 688 (-12)
	4	Gebyrer for skip i NIS.....	40 500	40 460 (-40)
3911		Konkurransetilsynet		
	1	Klagegebyr	2 000	1 998 (-2)
3935		Patentstyret		
	1	Inntekter av informasjonstjenester	7 500	7 493 (-7)
	2	Inntekter knyttet til NPI	5 300	5 295 (-5)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter	42 200	42 159 (-41)
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Gebyrer.....	500	499 (-1)
		Sum inntekter rammeområde 9	2 977 330	2 976 289 (-1 041)
		Sum netto rammeområde 9	3 712 721	3 972 356 (+259 635)

3. Nærings- og fiskeridepartementet (rammeområde 10)

3.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 10

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2014–2015)
Utgifter			
<i>Nærings- og fiskeridepartementet</i>			
917		Fiskeridirektoratet	
	1	Driftsutgifter	358 481 000
	21	Spesielle driftsutgifter	7 000 000
919		Diverse fiskeriformål	
	60	Tilskudd til kommuner	540 000 000
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner, <i>kan overføres</i>	2 100 000
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	7 200 000
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 100 000
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	26 200 000
	79	Tilskudd til informasjon om ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	1 000 000
		Sum utgifter rammeområde 10	944 081 000
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3917		Fiskeridirektoratet	
	1	Refusjoner og diverse inntekter	100 000
	5	Saksbehandlingsgebyr	17 700 000
	6	Forvaltningssanksjoner	1 000 000
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner	1 080 000 000
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	4 200 000
		Sum inntekter rammeområde 10	1 103 000 000
		Netto rammeområde 10	-158 919 000

II Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1.	
overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 917 post 21	kap. 3917 post 22

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen på kap. 919 post 60 med 50 pst. av merinntekt under kap. 3917 post 13.

3.2 Rammevedtak rammeområde 10

Ved Stortingets vedtak av 1. desember 2014 er netto rammebeløp for rammeområde 10 satt til 159 264 000 kroner. Dette er kr 345 000 kroner mindre enn regjeringen Solbergs forslag i Prop. 1 S (2014–2015).

3.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter for de ulike fraksjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettforliket mellom de fire samarbeidspartiene der effektiviseringsprosenten heves fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Flertallet mener det opprinnelige budsjettforslaget og budsjettavtalens fokus på effektivisering i offentlig sektor er svært sentral for framtidig velferdsutvikling i Norge. For enhver privat virksomhet er det en nødvendighet at man får mer ut av samme innsats hvert år for å overleve i markedet. Skal Norge lykkes med å utvikle sine offentlige tilbud, må det offentlige også ha fokus på effektivisering av sin virksomhet.

3.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at sjømatnæringen bidrar med mat til en voksende verdensbefolkning. Forutsigbar og bærekraftig vekst i fiskeri- og havbruksnæringene vil styrke norsk konkurransekraft og skape trygge arbeidsplasser langs hele kysten. Disse medlemmer viser til at regjeringen vil sikre at også fremtidige generasjoner kan leve av å høste av de betydelige sjømatressursene vi har langs kysten vår.

Disse medlemmer viser til at regjeringen vil legge frem en melding til Stortinget om vekst i hav-

bruksnæringen i 2015, noe disse medlemmer ser frem til. Havbruksnæringen har hatt stor vekst de siste tiårene, og er en av våre viktigste kystnæringer. Disse medlemmer viser til at regjeringen vil legge til rette for forutsigbar og forsvarlig vekst i havbruksnæringen. Disse medlemmer mener at rammene som legges for næringen skal gi mulighet for en flerdobling av produksjonen i et langt perspektiv, innenfor rammer som er akseptable for miljøet. Miljøkriterier vil derfor stå sentralt når økning i produksjonen vurderes.

Havets ressurser og miljø er fundamentet for god marin verdiskaping og vitenskapelige råd, og gode forvaltningsprinsipper er grunnlaget for at vi skal kunne realisere et høyt langtidsutbytte av bestandene i havet. Disse medlemmer viser til at fiskeriministerens prioriteringer for fiskerinæringen i 2015 er å utvikle kvotesystemet og de årlige fiskerireguleringene og bekjempe ulovlig, urapportert og uregistrert fiske og fiskerikriminalitet.

Norsk sjømatindustri har et svært godt utgangspunkt med god tilgang på ferskt råstoff og et stort marked i Europa. Disse medlemmer mener det er positivt at regjeringen vil forbedre næringens rammevilkår. Det vises til at regjeringen tar sikte på å legge frem en stortingsmelding og lovforslag høsten 2015, som følger opp Sjømatindustriutvalget. Regjeringen vil prioritere tiltak som øker tilgangen på ferskt råstoff gjennom hele året. Blant annet vil regjeringen følge opp strategien for levendelagring av fisk, som ble lansert i juni 2014.

3.3.2 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet har som ambisjon at Norge skal bli verdens fremste sjømatnasjon. Forutsetningen for å nå dette målet er at vi sikrer bærekraftig forvaltning. Disse medlemmer er opptatt av å sikre lønnsomhet i hele verdikjeden, og vil legge til rette for at fisken i havet i større grad enn i dag kan bidra til lønnsomme arbeidsplasser på land, og verdiskaping langs kysten. Disse medlemmer ser det som viktig å slå fast at fiskeressursene og andre marine ressurser tilhører felleskapet, og er opptatt av å forvalte disse ressursene på en måte som bidrar til verdiskaping og bosetting langs kysten. Disse medlemmer er opptatt av å styrke satsingen på forskning, teknologiutvikling og innovasjon, og ser det

som uheldig at regjeringen vrir støtten til næringsutvikling i retning av mer generelle ordninger. Disse medlemmer mener det bør satses mer på marin sektor, ikke mindre.

Disse medlemmer ser på økt havbruksproduksjon som et viktig bidrag til fremtidens sjømatnæring, og ønsker å legge til rette for vekst i næringen innenfor miljømessig bærekraftige rammer. Samtidig må vi sikre at utfordringer med lakselus og rømming blir løst.

Disse medlemmer viser til at regjeringen Stoltenberg satte ned et utvalg som skulle gjennomgå rammebetingelsene i sjømatindustrien og komme med forslag til tiltak for økt lønnsomhet og verdiskaping (det såkalte Tvetvågs-utvalget eller sjømatindustriutvalget). Utvalget kommer med sin rapport 16. desember, og innspillene fra dette utvalget kan bli viktig for å få lønnsomhet i hele verdikjeden. Disse medlemmer ser med bekymring på signaler fra regjeringen når det gjelder bærebjelker i fiskeripolitikken, som deltakerloven og fiskesalgslagsloven, og understreker betydningen av at denne lovgivningen blant annet, med aktivitetsplikt og fiskereid

flåte, også i fremtiden skal danne grunnmuren i norsk fiskeripolitikk. Arbeiderpartiet er også opptatt av å sikre at ressursene i havet fortsatt skal danne grunnlag for verdiskaping og aktivitet langs kysten.

Disse medlemmer understreker betydningen av at innsatsen med å bekjempe ulovlig, urapportert og uregulert fiske og fiskerikriminalitet videreføres og prioriteres. Sosial dumping innen fiskeindustrien må motarbeides.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, der det fremmes forslag om en hvitfiskpakke på 10 mill. kroner, reversering av kuttet på selfangst på 12 mill. kroner og økte midler til Havforskningsinstituttet på 10 mill. kroner. I tillegg styrkes Mattilsynet med 10 mill. kroner. Det foreslås også å reversere kuttet på marint verdiskapingsprogram i Innovasjon Norge.

Disse medlemmer viser til at regjeringen har en rekke forslag på høring, og merker seg at regjeringen argumenterer med at forslagene innebærer forenkling for næringslivet, mens realiteten er en avregulering av fiskerisektoren.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A
Utgifter (i tusen kroner)				
919		Diverse fiskeriformål		
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	26 200	48 200 (+22 000)
		Sum utgifter	944 081	966 081 (+22 000)
Inntekter (i tusen kroner)				
		Sum inntekter	1 103 000	1 103 000 (0)
		Sum netto	-158 919	-136 919 (+22 000)

3.3.3 Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti peker på at norsk fiskerinæring i generasjoner har vært en viktig næring som både har stor betydning for lokalsamfunnene langs kysten og for hele landets velferd. Ikke minst er fiskerinæringen en viktig verdiskaper og eksportnæring for Norge.

Dette medlem viser til at sjømatnæringen er viktig både på grunn av den direkte innvirkningen og ringvirkningene næringen har på lokalsamfunnene langs kysten, men også på grunn av rollen næringen har som en av de største verdiskapende næringene i Norge. Dette medlem viser til at norsk sjømat er en av våre viktigste eksportvarer, nest etter olje og

gass, og at Norge eksporterer sjømat til omtrent 140 land. Dette medlem mener derfor det er avgjørende med stabile rammevilkår for å opprettholde lønnsomheten og øke internasjonale markedsandeler.

Dette medlem viser til at det i havbruksnæringen har vært store utfordringer knyttet til økologisk bærekraft, med for høye luse- og rømmingstall. Dette medlem er glad for at regjeringen har sett utfordringene og ser ut til å ta disse på alvor. For å styrke forskningen på bærekraftig vekst i havbruksnæringen foreslår Kristelig Folkeparti, i sitt alternative budsjett, en økt bevilgning til forskning på lus og rømming på 30 mill. kroner.

Dette medlem ønsker å styrke lønnsomheten i fiskerinæringen, og sikre en fiskerinæring med forankring i distriktene. Derfor foreslår Kristelig Folkeparti, i sitt alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), både å lønnsjustere fiskerfradraget, samt å styrke føringstilskuddet med 6,7 mill. kroner. Dette medlem reagerer på at regjeringen har valg å kutte hele tilskuddet til selfangst. Resultatet vil trolig være at den norske selfangstnæringen legges ned. Dette

Kap.	Post	Beskrivelse	Mill. kroner
919	75	Føringstilskudd	6,7
919	75	Tilskudd til selfangst	12,0
920	50	Marin forskning	7,3

3.3.4 Senterpartiet

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Norges enorme muligheter som sjømatnasjon. Stortinget har sluttet seg til målet om at Norge skal bli verdens ledende sjømatnasjon. Senterpartiet støtter dette målet, men understreker at dette ikke måles kun i antall kilo sjømat eller verdien av denne. Sjømatnæringen må innrettes slik at den kan drives på en måte som bidrar til beste for lokalsamfunnene langs kysten. Videre må veksten skje på en bærekraftig måte og innenfor klare miljømessige rammer.

Senterpartiet er bekymret for signalene som kommer fra regjeringen der man åpner for å fjerne det som har vært bærebjelker i norsk fiskeripolitikk blant annet gjennom forslag om opphevelse av Del-takerloven og Fiskesalgslagloven.

medlem ønsker å sikre videre norsk selfangst, og viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det ble fremmet forslag om å bevilge 12 mill. kroner til selfangst.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, slik det er foreslått i Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås følgende endringer på ramme 10:

Dette medlem registrerer at regjeringens forsøk på vekst i oppdrettsnæringen har havarert på grunn av at oppdrettsnæringen ser regjeringens opplegg som urealistisk. Det registreres likevel at regjeringen har budsjettert med inntekter for denne veksten i 2015. Dette medlem vil understreke betydningen av en god og respektfull dialog med alle interesser i havbruk- og fiskerinæringen, samt andre berørte interesser.

Dette medlem registrerer også at regjeringen i realiteten har foreslått å avvikle norsk selfangst. Det registreres videre at flertallspartiene etter forhandlinger kom til samme konklusjon. Senterpartiet beklager dette og mener det er useriøst å kutte all næringsstøtte fra ett år til det neste.

Senterpartiet har under rammeområde 10 18,7 mill. kroner utover Prop. 1 S (2014–2015).

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg	Sp
919		Diverse fiskeriformål		
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	26 200	44 900 (+18 700)
		Sum utgifter rammeområde 10	944 081	962 781 (+18 700)
		Sum netto rammeområde Fiskeri	-158 919	-140 219 (+18 700)

Senterpartiet foreslår videre å øke satsen i fiskerfradraget, samt heve øvre grense til 175 000 kroner.

3.3.5 Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre fremmer et eget alternativt statsbudsjett for 2015, jf. Innst. 2 S (2014–2015). Venstres alter-

native statsbudsjett tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen, jf. Prop. 1 S (2014–2015).

Dette medlem viser til at Norge med vår lange kyststripe og fem ganger så mye hav som land, rår over store fornybare ressurser. Klarer vi å utnytte disse optimalt, har vi potensial for en verdiskaping som vil være større og mer varig enn oljeinntektene. Med gode rammevilkår kan sjømatnæringene sikre vekst

og inntektsgrunnlag langs hele kysten vår. Norge har innen fiskeri, havbruk og marin bioteknologi et stort konkurransefortrinn ut fra naturgitte forutsetninger og en omfattende kompetanse utviklet gjennom generasjoner, og gjennom målrettet forskning. Dette medlem vil utvikle en sjømatpolitikk som sikrer en konkurransedyktig og allsidig sjømatnæring.

Dette medlem mener det er en forutsetning at Norge gjennom en aktiv handelspolitikk får redusert sine handelshindringer. Regelverket innenfor alle deler av sjømatsektoren må forenkles kraftig, og ha som hovedmål å sørge for miljøvennlig, bærekraftig forvaltning og lokal verdiskaping.

Dette medlem mener at fiskeressursene er en nasjonal ressurs og skal forvaltes nasjonalt.

Dette medlem er av den oppfatning at den tradisjonelle fiskerinæringen skal reguleres gjennom kvotestemmelser slik at langtidsbeskatningen ikke er større enn det økologisk bærekraftige. Det må reageres strengt på overtredelser og andre former for juks med disse kvotene. Norge må i internasjonale forhandlinger være en pådriver for å få et mer bærekraftig fiske. Fastsetting av kvoter må så langt som mulig bygge på økosystemforvaltning, slik at beskatning av én art ikke truer langtidsutbytte fra andre arter. Internasjonale avtaler og effektiv kontroll må sikre den økologiske balansen i Barentshavet og Nordsjøen.

Dette medlem mener at veksten i næringen bør følge føre-var-prinsippet slik at man kan ha kontroll over sykdomsutbrudd, rømming og spredning av torskelus. Det bør stilles strenge krav til lokalisering av oppdrettsanleggene, for å hindre at de lokale kysttorskstammene kan rammes av sykdom eller blandes genetisk med oppdrettstorsken, slik vi har sett altfor mange eksempler på knyttet til laksenæringen. Dette medlem vil i så måte vise til forslag om totalt 75 mill. kroner til ulike tiltak knyttet til bevaring av villaksstammen under rammeområde 13 i Innst. 2 S (2014–2015).

Dette medlem viser til Mattilsynet og Havforskningsinstituttets rapporter om lakselus og de uløste utfordringene i oppdrettsnæringen for å holde lakselusnivået nede. Dette medlem mener det er et behov for hyppigere kontroll av oppdrettsnæringen, og at Mattilsynet og Fiskeridirektoratet må prioritere dette arbeidet i 2015. Dette medlem viser i den forbindelse til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås å øke bevilgningen til Fiskeridirektoratet og Mattilsynet med henholdsvis 10 mill. kroner hver.

Dette medlem mener at satsing på føringstilskudd og et godt utbygd nett av mottaksstasjoner er avgjørende for å opprettholde en differensiert flåtestruktur. Uten dette vil det mange steder være umulig å være bosatt for yrkesfiskere med små båter, og det vil igjen føre til at verdifulle fiskeressurser ikke blir utnyttet. Vi har i mange år sett en utvikling med nedleggelse av stadig flere fiskeindustribedrifter og denne trenden frykter vi vil fortsette. For å snu denne utviklingen er både føringstilskudd og tilskudd til mottaksstasjoner særdeles viktig.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås å øke bevilgningene til «Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene» med 9 mill. kroner.

Dette medlem viser til at formålet med tilskuddet til selfangst har vært å bidra til at de fastsatte kvotene på grønlandssel blir tatt, og å legge til rette for en mer lønnsom selfangstnæring. Dessverre foreslås det i regjeringens budsjettforslag ikke å videreføre støtten til selfangst. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det bevilges 6 mill. kroner i tilskudd til selfangst.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, slik det er foreslått i Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås følgende endringer på ramme 10:

Samlet foreslår dette medlem følgende konkrete endringer under rammeområde 10, Fiskeri:

Tekst	Bokført mill. kr
Fiskeridirektoratet	10,0
Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	6,0
Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	9,0
Sum ramme 10: fiskeri	25,0

Dette medlem viser til den fremforhandlede avtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet av 21. november 2014. Venstres stortingsrepresentanter vil stemme subsidiært for den avtalen dersom ikke Venstres forslag til alternativt statsbudsjett får flertall. Som følge av denne avtalen fremmer ikke Venstre alternative forslag til bevilgninger i denne innstil-

lingen, men redegjør for våre primærposisjoner under de ulike kapitler og poster under.

3.3.6 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10

I tabellen nedenfor er de ulike fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 10 presentert.

Tabellen viser budsjettforslaget fra Høyre og Fremskrittspartiet innenfor vedtatt ramme, jf. Innst. 2 S (2014–2015), og primærbudsjettene til Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med. Avvik i forhold til regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik	A	KrF	Sp	V
Utgifter (i tusen kroner)								
917		Fiskeridirektoratet						
	1	Driftsutgifter	358 481	358 119 (-362)	358 481 (0)	358 481 (0)	358 481 (0)	368 481 (+10 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	7 000	6 992 (-8)	7 000 (0)	7 000 (0)	7 000 (0)	7 000 (0)
919		Diverse fiskeriformål						
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene	26 200	26 200 (0)	48 200 (+22 000)	44 900 (+18 700)	44 900 (+18 700)	41 200 (+15 000)
		Sum utgifter rammeområde 10	944 081	943 711 (-370)	966 081 (+22 000)	962 781 (+18 700)	962 781 (+18 700)	969 081 (+25 000)
Inntekter (i tusen kroner)								
3917		Fiskeridirektoratet						
	5	Saksbehandlingsgebyr	17 700	17 683 (-17)	17 700 (0)	17 700 (0)	17 700 (0)	17 700 (0)
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	4 200	4 192 (-8)	4 200 (0)	4 200 (0)	4 200 (0)	4 200 (0)
		Sum inntekter rammeområde 10	1 103 000	1 102 975 (-25)	1 103 000 (0)	1 103 000 (0)	1 103 000 (0)	1 103 000 (0)
		Sum netto rammeområde 10	-158 919	-159 264 (-345)	-136 919 (+22 000)	-140 219 (+18 700)	-140 219 (+18 700)	-133 919 (+25 000)

3.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 10

Komiteen viser til Prop. 1 S (2014–2015) og Innst. 2 S (2014–2015) og har ingen merknader.

3.4.1 Kap. 917 Fiskeridirektoratet

Det foreslås bevilget kr 365 481 000 på kap. 917.

Komiteen viser til at Fiskeridirektoratet er det sentrale rådgivende og utøvende forvaltningsorganet

for fiskeri- og havbruksnæringen. Komiteen har merket seg at de faglige oppgavene i Fiskeridirektoratet er fordelt på tre virksomhetsområder: havressursforvaltning, havbruksforvaltning, og marin arealforvaltning. Samfunnsoppdraget er å fremme lønnsom og verdiskapende næringsaktivitet gjennom bærekraftig og brukerrettet forvaltning av marine ressurser og marint miljø. Komiteen har merket seg at Fiskeridirektoratet blir evaluert høsten 2014. Evalueringen vil gå gjennom organisering, styring og måloppnåelse. Sentrale problemstillinger som skal belyses er bl.a. i hvilken grad Fiskeridirektoratet når

sine mål og ivaretar sine ulike roller og oppgaver, og om fastsatte mål- og resultatkrav oppnås på en effektiv måte. Det skal også belyses hvilke utfordringer og utviklingsbehov som vil være spesielt viktige i tiden fremover.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet forutsetter at regjeringen legger fram sak for Stortinget om eventuelle endringer i Fiskeridirektoratet.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 358 481 000 på post 1.

3.4.2 Kap. 919 Diverse fiskeriformål

Det foreslås bevilget kr 578 600 000 på kap. 919.

POST 60 TILSKUDD TIL KOMMUNER

Det foreslås bevilget kr 540 000 000 på post 60.

Komiteen mener at kommuner som stiller arealer til disposisjon for havbruksnæringen, bør oppleve positive ringvirkninger fra aktiviteten. Komiteen viser til at regjeringen foreslår at deler av vederlaget for tildeling av nye konsesjoner skal tilfalle berørte kommuner. Det ble i 2013 lyst ut 45 nye grønne oppdrettstillatelser. Det anslås at de samlede inntektene fra tildelingen av konsesjoner blir på totalt 1204,2 mill. kroner. Vertskommunene vil motta 40 pst. av inntektene, til sammen 481,6 mill. kroner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, viser til at det i 2015-budsjettet foreslås at det gis tilbud om kapasitetsøkning i lakse- og ørretoppdrett med 5 pst., med strenge krav når det gjelder lakselus. Vederlaget for kapasitetsøkningen er foreslått satt til 1,5 mill. kroner pr. tillatelse. Siden det skal lønne seg for kommunene å legge til rette for havbruk, foreslår regjeringen at kommunens andel av vederlaget økes ytterligere, fra 40 pst. til 50 pst., noe flertallet mener er riktig og fremtidsrettet. Samlet vederlag er avhengig av hvor mange oppdrettere som takker ja til tilbudet om kapasitetsøkning. Det anslås at samlet vederlag blir på 1 080 mill. kroner og at kommunenes andel blir på 540 mill. kroner dersom høringsforslaget blir gjennomført.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er fornøyd med at regjeringen varsler en utredning av arealavgift.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet har merket seg at regjeringen ikke har til hensikt å følge opp fler-

tallsmerknaden i budsjettet for 2014 fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre om å nedsette et eget utvalg for å utrede arealavgift for oppdrettsnæringen. Disse medlemmer mener dette er uheldig.

Disse medlemmer viser til at disse partiers utgangspunkt er en arealavgift som i sin helhet tilfaller berørte kommuner. Disse medlemmer viser videre til at forslaget som regjeringen bygger sitt anslag på er blitt svært dårlig mottatt av oppdrettsnæringen. Disse medlemmer vil understreke betydningen av en god dialog med næringen og ulike interesser før man konkluderer i vanskelige saker. Disse medlemmer ser det som lite sannsynlig at kommunene vil få disse midlene i 2015.

Selfangst

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre, viser til at fangst av sjøpattedyr i utgangspunktet har vært et tiltak i en økosystembasert og bærekraftig forvaltning av norske marine ressurser. De norske fangstene av grønlandssel har imidlertid over lengre tid vært så små at de ikke har hatt vesentlig påvirkning på selbestandene.

Flertallet viser til at selfangstnæringen har over lengre tid vært avhengig av offentlige overføringer. Skiftende regjeringer har gjennom de siste tiårene gitt tilskudd til drift av mottak, fartøystøtte, produkt og markedsutvikling. Til tross for økte tilskudd til næringen, har ikke lønnsomheten blitt bedre.

Det har vært prøvd flere ulike vinklinger på støtten. Utgangspunktet er en kvote på 25 000 dyr og en næring hvor den offentlige støtten utgjør 70–80 pst. av inntektene. Støtten har som mål å gjøre fartøyene mest mulig uavhengig av støtte. Dette har man ikke lyktes med. Flertallet viser til at det i 2012 ble gitt 10,5 mill. kroner i støtte. Resultatet var to fartøyer som deltok og total fangst på 5 500 dyr. Utbetalingen var 5,6 mill. kroner (inkludert 1,5 til mottakene). For 2013 ble støttens innretning justert ved at man økte den totale støtten til 12 mill. kroner, herav 2 mill. til mottakene og 10 mill. til fartøyene. Dette ga en markant økning av antall fangede dyr ved at 4 fartøyer fanget tilsammen 16 000 dyr, men verdiskapingen i bearbeidingsleddet uteble. Hele bevilgningen ble utbetalt. For 2014 beholdt man totalsummen på 12 mill. kroner, men reduserte fartøystøtten til maksimalt 8 mill., til fordel for 2,5 mill. til produktutvikling (1,5 til mottakene). 3 fartøyer deltok og fanget til sammen 12 000 dyr.

Flertallet er oppmerksomme på at det at støtten ikke videreføres, ikke trenger være til hinder for videre selfangst. Det vil imidlertid kreve at selnæringen omstiller seg og tar ansvar for egen lønnsomhet,

utvikler produkter og bygger markeder. Selv om selfangststøtten ikke videreføres, vil det fortsatt bli fastsatt årskvoter for selfangsten, dersom det er interesse for dette.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet merker seg at regjeringen foreslår å fjerne statstilskuddet til norsk selfangst. Disse medlemmer ser dette som uheldig, og viser til at det har vært bred politisk enighet om å videreføre statsstøtten til selfangsten. Disse medlemmer viser til den åpne høringen, der blant annet Fiskarlaget og Fiskebåt beklaget dette, og understreket at dette vil bety at norsk selfangst vil bli avvirket. Disse medlemmer viser til at det har vært bred politisk enighet om å opprettholde støtten til norsk selfangst, jf. også Stortingets behandling av Sjøpattedyrmeldingen, St.meld. nr. 46 (2008–2009), jf. Innst. S. nr. 156 (2009–2008).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at når regjeringen nå, med støtte fra Kristelig Folkeparti og Venstre, foreslår å avvikle all støtte til næringen, vitner det om uforutsigbar næringspolitikk.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Innst. 2 S (2014–2015) der Arbeiderpartiet foreslo å bevilge 12 mill. kroner for å videreføre støtten til norsk selfangst.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti foreslår å opprettholde tilskuddet til selfangst med 12 mill. kroner. Dette medlem reagerer på at regjeringen har valg å kutte hele tilskuddet til selfangst. Resultatet vil trolig være at den norske selfangstnæringen legges ned. Kristelig Folkeparti ønsker å sikre videre norsk selfangst, og mener det derfor vil være behov for å opprettholde bevilgningen.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 12 mill. kroner til å opprettholde tilskuddet til selfangst.

Dette medlem registrerer at flertallspartiene ikke evnet å finne en løsning for selfangsten. Dette medlem frykter at de fire partiene med dette har avsluttet Norges lange tradisjon med selfangst. Dette medlem går ut fra at kuttet i støtten vil bli godt mottatt i EU og registrerer at regjeringen i mange saker legger større vekt på EUs syn enn på å ivareta norske interesser.

Hvitfisknæringen

Komiteen viser til at føringstilskuddet skal bidra til å opprettholde lokale fiskerimiljøer og en variert flåtestruktur, bidra til at ressursene utnyttes også i områder hvor det ikke er mottak i umiddelbar nærhet, samt bidra til en effektiv gjennomføring av fisket ved å føre fisk ut av overskuddsområder. Føringstilskuddet er spesielt viktig for de minste fartøygruppene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at hvitfisknæringen står ved et veiskille, og mener det må tas nye grep for å øke konkurransekraft, produktivitet og tilrettelegge for mer innovasjon i hvitfisknæringen. Disse medlemmer vil satse på fiskerinæringen, og viser til at Arbeiderpartiet i alternativt budsjett og finansinnstillingen foreslår en egen hvitfisk-pakke med tiltak for 10 mill. kroner. Pakken omfatter føringstilskudd, markedsarbeid og tiltak for å bedre kvaliteten og jevnere tilgang på råstoff.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti foreslår å styrke føringstilskuddet med 6,7 mill. kroner. Med dette ønsker Kristelig Folkeparti å styrke lønnsomheten i fiskerinæringen, og sikre en fiskerinæring med forankring i distriktene.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 6,7 mill. kroner til føringstilskuddet. Føringstilskuddet er et av myndighetenes virkemidler for å nå sentrale fiskeripolitiske mål. Hovedformålet er «... å legge til rette for å kunne utnytte fiskeriresursene i områder med mottaks- og/eller avsetningsproblemer», men i tillegg til å være et distriktpolitisk virkemiddel, skal det bidra til å utnytte ressursene i flere områder (Prop. 1 S (2009–2010), s 134). Dette medlem mener derfor det er svært uheldig å kutte i dette tilskuddet slik regjeringen foreslår.

3.4.3 Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 10 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 10

Kap.	Post	Formål	Prop. 1	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik
Utgifter (i tusen kroner)				
917		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter	358 481	358 119 (-362)
	21	Spesielle driftsutgifter	7 000	6 992 (-8)
Sum utgifter rammeområde 10			944 081	943 711 (-370)
Inntekter (i tusen kroner)				
3917		Fiskeridirektoratet		
	5	Saksbehandlingsgebyr	17 700	17 683 (-17)
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	4 200	4 192 (-8)
Sum inntekter rammeområde 10			1 103 000	1 102 975 (-25)
Sum netto rammeområde 10			-158 919	-159 264 (-345)

4. Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 11)**4.1 Bevilgningsforslag for budsjettkapitler og poster i rammeområde 11**

(90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet)

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 11

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2014–2015)
Utgifter			
<i>Landbruks- og matdepartementet</i>			
1100		Landbruks- og matdepartementet	
	1	Driftsutgifter	145 406 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	943 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 590 000
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	280 000
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	90 447 000
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	81 915 000
1115		Mattilsynet	
	1	Driftsutgifter	1 191 767 000
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	13 016 000
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 200 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2014–2015)
1138		Støtte til organisasjoner m.m.	
	70	Støtte til organisasjoner, <i>kan overføres</i>	20 845 000
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	4 170 000
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer	
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i>	12 423 000
	71	Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	22 754 000
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbru- ket	
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	25 431 000
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	103 697 000
1142		Landbruksdirektoratet	
	1	Driftsutgifter	218 279 000
	45	Større utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 827 000
	60	Tilskudd til veterinærdekning	134 933 000
	70	Tilskudd til fjellstuer	775 000
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	9 834 000
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	302 000
	73	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	45 610 000
	74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000
	80	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	2 500 000
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket	
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket, <i>kan overføres</i>	4 002 000
1148		Naturskade – erstatninger	
	22	Naturskade, administrasjon, <i>kan overføres</i>	8 000 000
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	161 200 000
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 595 000
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	42 444 000
	72	Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i>	19 980 000
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	3 970 000
	74	Tiltak for industriell bruk av trevirke, <i>kan overføres</i>	2 665 000
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	1	Driftsutgifter	12 500 000
	50	Fondsavsetninger	1 205 653 000
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	256 500 000
	71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	49 100 000
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 500 607 000
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	8 421 110 000
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	263 080 000
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 597 754 000
1151		Til gjennomføring av reindrifftsavtalen	
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	33 700 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2014–2015)
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 100 000
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	69 100 000
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	2 600 000
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn	
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	13 926 000
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	8 149 000
		Sum utgifter rammeområde 11	16 825 679 000
Inntekter			
<i>Inntekter under departementene</i>			
4100		Landbruks- og matdepartementet	
	1	Refusjoner m.m.	113 000
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet	
	30	Husleie, Bioforsk	19 464 000
4115		Mattilsynet	
	1	Gebyr m.m.	162 026 000
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	5 514 000
4142		Landbruksdirektoratet	
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	39 740 000
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.	
	85	Markedsordningen for korn	30 000 000
		Sum inntekter rammeområde 11	256 857 000
		Netto rammeområde 11	16 568 822 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2015 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1100 post 1	kap. 4100 post 1
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1142 post 1	kap. 4142 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store ut-

styrskjøp og vedlikehold, med et beløp som tilsvarende merinntektene fra salg av eiendom. Ubenyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2015 kan overskride bevilgningen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 1 Driftsut-

gifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2015 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade, erstatninger	81,5 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2015 kan

- selge innkjøpt og opphavlig statseiendom for inntil 16 mill. kroner.
- selge eiendom på Kjeller i Skedsmo kommune og benytte salgsinntekter til å dekke utgifter knyttet til eiendommen.

VI

Fullmakt til nedsalg i Veterinærmedisinsk oppdragscenter AS

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2015 gjennom salg av aksjer eller gjennom andre transaksjoner kan redusere eierskapet i Veterinærmedisinsk oppdragscenter AS helt eller delvis.

4.2 Rammevedtak rammeområde 11

Ved Stortingets vedtak av 1. desember 2014 er netto utgiftsramme for rammeområde 11 fastsatt til kr 16 581 106 000. Dette er kr 12 284 000 kroner mer enn framlegget fra regjeringen Solberg i Prop. 1 S (2014–2015).

4.3 Hovedprioriteringer og primærstandpunkter fra de ulike fraksjoner

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettforliket mellom de fire samarbeidspartiene der effektiviseringsprosenten heves fra 0,5 pst. til 0,6 pst. Flertallet mener det opprinnelige budsjettforslaget og budsjettavtalens fokus på effektivisering i offentlig sektor er svært sentral for framtidig velferdsutvikling i Norge. For enhver privat virksomhet er det en nødvendighet at man får mer ut av samme innsats hvert år for å overleve i markedet. Skal Norge lykkes med å utvikle sine offentlige tilbud, må det offentlige også ha fokus på effektivisering av sin virksomhet.

4.3.1 Høyre og Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet mener at matproduksjon er hovedoppgaven til jordbruket, og mener de endringene som er blitt gjort det siste året vil stimulere til økt matproduksjon. Disse medlemmer mener landbruks- og matpolitikken må legge grunnlaget for en mer effektiv matproduksjon i hele verdikjeden. Disse medlemmer registrerer med tilfredshet at det er blitt gjennomført store endringer i landbrukspolitikken siden regjeringen tiltrådte 16. oktober 2013. Disse medlemmer mener budsjettet for 2015 vil styrke landbruksnæringen ytterligere.

Disse medlemmer mener det er viktig å legge til rette for at flere unge mennesker går inn i næringen og at det skal være mulig å drive på heltid for de som ønsker å satse på gårdsbruk. Disse medlemmer ønsker å bygge ned hindringene for de som ønsker å øke matproduksjonen. Disse medlemmer viser til at det ved årets jordbruksoppgjør ble enighet om å øke melkekvotetaket til 900 000 liter, og at regjeringen har hatt på høring et forslag om å doble konsesjonsgrensene for kylling og kalkun. Disse medlemmer ønsker å understreke at dette gir en mulighet for økt matproduksjon for de som har forutsetninger og ønske om å gjøre dette, men at det ikke er en målsetting at alle skal ha så stor matproduksjon.

Disse medlemmer ønsker økt matproduksjon og mener at grepene som ble gjort i årets jordbruksoppgjør stimulerer til det. Disse medlemmer viser til at det til neste år vil bli innført tilskudd fra og med ku nummer 51 i melkeproduksjonen. Disse medlemmer mener dette er et viktig bidrag til å sørge for bedre økonomi til de bøndene som ønsker å øke produksjonen. Disse medlemmer viser også til at det i jordbruksoppjøret ble stimulert til mer produksjon av lammekjøtt ved at det blir gitt mer i tilskudd til lammeslakt.

Disse medlemmer er opptatt av variasjon innenfor landbruks- og matproduksjonen. Disse medlemmer ønsker å legge til rette for et større mangfold både innenfor landbruksproduksjonen og matproduksjonen. Disse medlemmer mener viktige forutsetninger for mangfold er mer frihet til å bestemme over egen eiendom, egen produksjon og egen organisasjon, og nedbygging av byråkrati og regelverk. Disse medlemmer viser til at det med årets jordbruksoppgjør ble vedtatt 26 forenklingstiltak og at det aldri er blitt gjennomført så store forenklinger i et jordbruksoppgjør før. Disse medlemmer viser til at det blant annet ble enige om å avvikle det kompliserte samdriftsregelverket. Disse medlemmer viser også til at det ble enighet om å øke utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv med 24 mill. kroner. Disse medlemmer mener det er viktig å stimulere til at flere bønder kan beholde mer av verdiskapningen i egen virksomhet, og mener utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv er viktig for å oppnå dette. Disse medlemmer viser til den store veksten som har vært i omsetningen av lokalmat de siste årene, og mener dette bidrar til større mangfold for forbrukerne.

Disse medlemmer vil legge til rette for landbruk over hele landet, og viser til at det i årets jordbruksoppgjør ikke ble gjort noe med distriktsvirkemidlene.

Disse medlemmer er opptatt av eiendomsrett innenfor landbruket og den enkelte grunneier sin rett til å bestemme over egen eiendom. Disse medlemmer mener at eiendomslovgivningen innenfor landbruket er foreldet og at den svekker eiendomsretten til den enkelte bonde. Disse medlemmer mener også at eiendomslovgivningen hindrer omsetning av landbrukseiendommer. Disse medlemmer viser til at regjeringen har fremmet forslag til Stortinget om oppheving av priskontrollen for landbrukseiendommer og at dette skal behandles i Stortinget i løpet av våren 2015. Disse medlemmer viser også til at regjeringen har sendt på høring et forslag om å oppheve konsesjonsloven.

Disse medlemmer registrerer at opposisjonspartiene liker å hevde at den nye jordbrukspolitikken vil føre til økt nedleggingstakt i landbruket, mindre matproduksjon og svekket rekruttering innenfor landbruket. Disse medlemmer viser til at det er resultatet som avgjør hvor vellykket politikken har vært, og registrerer med tilfredshet at mange av pilene peker i rett retning. Disse medlemmer viser til at det har vært en positiv utvikling i søknin-

gen til flere av landbruksutdanningene, at det er stor etterspørsel etter investeringsvirkemidler og at nedgangen i antall jordbruksforetak ser ut til å være mindre i år enn foregående år.

Disse medlemmer viser til at under regjeringen Stoltenberg II ble jordbruksarealet redusert med fem prosent, eller ca. 500 000 dekar. Disse medlemmer viser til at andelen leiejord økte fra 38 til 43 pst. og selvforsyningsgraden gikk ned fra 52 til 48 pst. Disse medlemmer viser videre til at tallet på bruk med melkeproduksjon ble redusert med 37 pst. og det forsvant 18 000 årsverk fra jordbruket. Disse medlemmer viser også til at gjennomsnittsalderen på gårdbrukerne økte fra 48,8 til 50,5 år.

Disse medlemmer mener at dette viser at politikken den forrige regjeringen førte ikke fungerte for å nå målsettingene den satte seg. Disse medlemmer viser til målsettingen om økt matproduksjon og mener politikken budsjettet for neste år legger opp til vil stimulere til å nå denne målsettingen.

Disse medlemmer setter mattrygghet høyt, og mener det er avgjørende at vi i tillegg til økt matproduksjon også sørger for trygg matproduksjon. Disse medlemmer viser til at regjeringen gjennom budsjettet for 2015 styrker Mattilsynet. Disse medlemmer viser også til den felles globale utfordringen med antibiotikaresistente bakterier. Disse medlemmer mener dette er en utfordring som krever stor innsats framover, og mener det er viktig å fortsette den gode politikken som er ført i Norge på dette området med blant annet restriktiv praksis av bruk av antibiotika i husdyrhold. Disse medlemmer er tilfredse med at regjeringen øker erstatningsordningen til bønder som får produksjonstap på grunn av antibiotikaresistente bakterier, og at regjeringen foreslår å styrke overvåkingen og prioritere forskningen på området.

Disse medlemmer er opptatt av å styrke verdikjedene med utgangspunkt i skogbruket. Disse medlemmer viser til at god dekning av skogsveier er nødvendig for lønnsom skogsdrift og et aktivt skogbruk. Disse medlemmer mener det er positivt at regjeringen nå satser på skogsveier, og at de ordinære bevilgningene til skogsveier har økt med 30 pst. siden regjeringen tiltrådte.

Disse medlemmer viser til at et godt utbygd skogsveinett er viktig for å øke verdiskapningen innenfor skogbruket og at én offentlig krone utløser to private kroner til dette formålet. Disse medlemmer viser til at tømmeret som blir tatt ut på disse veiene skaper verdier gjennom videreforedling og

industri og at samfunnet fort får igjen flere titalls kroner for den kronen som er brukt på skogsbilveier.

Disse medlemmer er svært tilfredse med at det i budsjettet for 2015 ligger inne 10 mill. kroner til nytt IKT-system for å effektivisere og forenkle saksbehandlingen i forbindelse med erstatninger etter naturskader. Disse medlemmer viser til at den nye naturskadeloven ble vedtatt av Stortinget våren 2014 og at det nye saksbehandlingssystemet vil redusere behandlingstiden og gi raskere utbetaling til de som opplever naturskader.

4.3.2 Arbeiderpartiet

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener matproduksjonen må økes, og at vi også i fremtiden skal ha et landbruk over hele landet. Disse medlemmer vil sikre økt verdiskaping innen verdikjedene for mat og skog, som står sentralt i den nye kunnskapsbaserte bioøkonomien. Økt produksjon og verdiskaping med utgangspunkt i verdikjedene innen jord- og skogbruk vil, etter disse medlemmers syn, være en del av løsningen knyttet til globale utslipps- og ressursutfordringer, samtidig som det gir fastlandsøkonomien flere ben å stå på. Disse medlemmer mener det må føres en landbrukspolitikk som sikrer god og trygg mat som forbrukerne etterspør, slik som skissert i vår landbruksstrategi «Grønn vekst» lansert våren 2014. Vi vil ivareta hensynet til god beredskap og kompetanseutvikling for å sikre forsyning av matvarer til norske forbrukere og til næringsmiddelindustrien. I vårens jordbruksoppgjør foreslo vi at bevilgningene til landbruket økes. Regjeringspartiene, med støtte av Venstre og Kristelig Folkeparti, gikk etter vår mening ikke langt nok i en styrking av matproduksjonen ved behandlingen av jordbruksoppjøret. Arbeiderpartiets ambisjoner for landbruket ligger fast, og i tråd med våre forslag i jordbruksoppjøret foreslår vi på neste års budsjett økte bevilgninger over statsbudsjettet, og tiltak for å styrke lønnsomheten i landbruket. Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i alternativt budsjett satser mer på forskning, et løft for skogbruk i Norge, en aktiv satsing på frivillige organisasjoner, styrking av Mattilsynet, og strengere krav til merking av mat og informasjon til forbrukere.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i sitt alternative budsjett foreslo en egen skogpak-

ke, som i tillegg til å reversere regjeringens kutt, styrker satsingen på verdikjedene i skognæringen. Dette er en oppfølging av tiltakene som ble fremmet i rapporten «Woods of Norway», som ble presentert av Arbeiderpartiets stortingsgruppe i 2013. Disse medlemmer understreker at for at en sterk og konkurransedyktig skognæring skal bli et nasjonalt satsingsområde, må et mangfold av virkemidler tas i bruk. Disse medlemmer vil blant annet styrke satsingen på verdiskapingstiltak, infrastruktur, forskning og utvikling, for bedre å kunne utnytte de næringsmessige mulighetene skogen har.

Disse medlemmer viser videre til at flere lovendringer de siste årene har tilrettelagt for økt omsetning av skogeiendom. Det er bl.a. blitt enklere å fradele deler av eiendom og selge disse. Disse medlemmer viser til at næringen har påpekt at effekten av lovendringene er begrenset, da det påløper full gevinstbeskatning ved salg ut av familien med en skattesats opp mot 50,4 prosent. Disse medlemmer viser til at regjeringspartiene i regjeringserklæringen skriver at en vil « redusere skattesatsen på gevinst ved salg av virksomheter i jordbruket til ordinær kapitalbeskatning ». Disse medlemmer har imidlertid merket seg at regjeringen likevel ikke foreslo endringer på dette i sitt budsjett, noe som er uheldig. Disse medlemmer mener at dagens skattesystem forhindrer fornuftige endringer i eiendomsstrukturen, og Arbeiderpartiet har derfor i sitt alternative budsjett foreslått at gevinst ved salg av all landbrukseiendom skal beskattes med ordinær kapitalskatt på 27 prosent. Disse medlemmer mener at dette vil kunne bidra til en mer hensiktsmessig eiendomsstruktur i både jord- og skogbruket, lavere driftskostnader og økt avvirkning.

Disse medlemmer viser til at det brukes begrep som « historisk » om de forenklingstiltakene som regjeringen har presentert. Disse medlemmer registrerer at svært mange av forenklingstiltakene er nedlegging av tiltak og tilbud, og departementet har ikke lagt fram noen analyser av hvilken effekt de varslede forenklingstiltak skal ha. Det vises til skriftlig spørsmål nr. 802 (2013–2014). Det er disse medlemmers klare oppfatning at flertallet av norske bønder ikke vil merke mye til forenklingstiltakene.

Arbeiderpartiet, rammeområde 11

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	A
Utgifter (i tusen kroner)				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	21	Spesielle driftsutgifter	943	20 943 (+20 000)
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	90 447	100 447 (+10 000)
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	81 915	91 915 (+10 000)
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter	1 191 767	1 201 767 (+10 000)
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner	20 845	30 845 (+10 000)
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket		
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket	4 002	9 002 (+5 000)
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket		
	71	Tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket	42 444	82 444 (+40 000)
	72	Tilskudd til økt bruk av tre	19 980	24 980 (+5 000)
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	3 970	16 970 (+13 000)
	74	Tiltak for industriell bruk av trevirke	2 665	7 665 (+5 000)
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	73	Pristilskudd	2 500 607	2 532 607 (+32 000)
	77	Utviklingstiltak	263 080	274 080 (+11 000)
Sum utgifter rammeområde 11			16 825 679	16 996 679 (+171 000)
Inntekter (i tusen kroner)				
4115		Mattilsynet		
	1	Gebyr m.m.	162 026	157 026 (-5 000)
Sum inntekter rammeområde 11			256 857	251 857 (-5 000)
Sum netto rammeområde 11			16 568 822	16 744 822 (+176 000)

4.3.3 Kristelig Folkeparti

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti peker på at det er særlig tre hovedmål i landbruksnæringen som er viktig for Kristelig Folkeparti: økt selvforsyningsgrad, landbruk i hele landet og økt rekruttering.

Dette medlem peker på at disse målene legger sterke føringer for Kristelig Folkeparti i utformingen av landbrukspolitikken. Samtidig er flere av disse målene overlappende og har i stor grad felles løsninger. Den viktigste forutsetningen for økt selvforsyningsgrad er å ta i bruk alle tilgjengelige ressurser i hele landet. Den viktigste forutsetningen for at alle tilgjengelige ressurser i hele landet tas i bruk er å legge til rette for lønnsom drift i hele landet, noe som også fordrer tilretteleggelse for variert bruksstruktur. Økt lønnsomhet er også den viktigste forutsetningen for økt rekruttering.

Dette medlem viser til at store deler av rammeområde 11 er bundet opp av jordbruksforhandlingene, og dette medlem vil videreføre prinsippet om at det hvert år er et hovedoppgjør i landbrukssektoren som fastsetter overføringer over kapittel 1150, målpriser og andre landbrukspolitiske virkemidler og ordninger. Ett av de viktigste målene for norsk landbruk er økt matproduksjon. Også i landbruket er det behov for økt forskning og innovasjon for stadig å effektivisere og øke produktiviteten. Derfor er dette medlem forundret over at regjeringen foreslo å kutte 18,7 mill. kroner på forskningen på dette feltet. For å øke norsk matproduksjon foreslo Kristelig Folkeparti i sitt alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), å styrke den landbruksrettede forskningen med over 30 mill. kroner.

Dette medlem peker på at det er over 10 år siden den norske kornpolitikken ble liberalisert og kornlagrene avskaffet. Manglende beredskapslagring av korn gjør Norge sårbart dersom noe uforutsett skulle skje. Også naturlig variasjon i kornhøsten truer matvaresikkerheten. Dette medlem mener at de siste års klimaendringer gir enda større grunn til bekymring. Dette medlem mener det er behov for mer kunnskap knyttet til Norges forsyningsikkerhet og beredskap i krise- og krigssituasjoner. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås 3 mill. kroner til en sikkerhet- og beredskapsanalyse.

Dette medlem merker seg at regjeringen kutter i tilskuddet til oppsyn i statsallmenninger. Dette medlem mener at fjellstyrenes funksjoner er viktige og ser behovet for stabilitet i fjellstyrenes finansiering for å utvikle en stabil høy kompetanse på de

tjenester som skal selges til SNO. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti opprettholder tilskudd til oppsyn i statsallmenninger.

Dette medlem mener frivillige organisasjoner er avgjørende ressurs for å styrke det norske samholdet og den sosiale kapitalen, samtidig som de gjør en viktig arbeidsinnsats for å styrke velferdssamfunnet. Dette medlem viser til at det i regjeringserklæringen står at «Regjeringen vil bedre vilkårene for frivillige organisasjoner. De økonomiske ordningene må styrkes, reglene bli enklere og byråkratiet mindre». Dette medlem er derfor svært overrasket over at regjeringen gjør det motsatte, og kutter stort i tilskuddet til frivillige organisasjoner som får støtte fra Landbruks- og matdepartementet. Dette medlem vil tilrettelegge for et sterkere sivilsamfunn, og viser til at Kristelig Folkeparti, i sitt alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), derfor styrket tilskuddet til organisasjonene som får støtte av Landbruksdepartementet med 5,5 mill. kroner sammenliknet med regjeringens forslag.

Dette medlem peker på at Norge nå har 900 millioner kubikkmeter med skog – dobbelt så mye som på 1960-tallet. Allikevel avvirkes det kun omtrent 11 millioner kubikkmeter skog i året, og mye av det som står igjen vil nå råtne. Dette medlem peker på at det er avgjørende å ha tilgang til ressursene for å få nytte av det store lageret av skog vi har. Dette medlem deler derfor regjeringens mål om at det må satses mer på infrastruktur og veier. Dette gjelder blant annet skogsbilveger, kaier og jernbaneterminaler. Samtidig peker dette medlem på at det er behov for også å styrke resten av verdikjeden. Dette medlem merker seg at regjeringen reduserer på tilskudd til økt bruk av tre, samt energi- og miljøtiltak i skognæringen. Dette medlem mener det er behov for i større grad å styrke skognæringen for å legge til rette for overgangen fra ikke fornybare energikilder til fornybare energikilder, og at regjeringen, ved å svekke ordninger for økt bruk og anvendelse av tre, svekker dette skiftet. Dette medlem viser derfor til at Kristelig Folkeparti, i sitt alternative budsjett, har styrket både tilskudd til økt bruk av tre og tilskudd til energi- og miljøtiltak i skognæringen, samt mer enn dobler overføringene til verdiskapningstiltak. Dette medlem viser til at det også på dette området er behov for økt forskning og utvikling. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås å styrke miljøteknologiordningen med 100 mill. kroner, slik at ordningen dermed er totalt 330 mill. kroner.

Dette medlem viser til at regjeringen i sin regjeringserklæring har skrevet at de ønsker «å redusere skattesatsen på gevinst ved salg av virksomheter i jordbruket til ordinær kapitalbeskatning». Dette medlem peker på at så ikke har skjedd, og at det har medført at en rekke skogeiere nå har satt seg på gjerdet og ikke vil selge i påvente av skatteendringen. Dette medlem mener en slik utvikling er uheldig, og peker på at det kan være stor effektiviseringsgevinst ved bedre struktur i skognæringen. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det forslås fjerning av gevinstbeskatning for skog, for å sikre en bedre struktur i skognæringen.

Dette medlem peker på at vern av skog er et godt klimatiltak og en viktig måte å bevare biologisk mangfold på. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det ble foreslått å øke bevilgningen til skogvern med 300 mill. kroner for å holde tempoet oppe og øke andelen fredet skog.

Dette medlem viser til at regjeringen Stoltenberg II har hatt en svært inkonsekvent holdning i

avgiftspolitikken knyttet til biodrivstoff, noe som har medført en betydelig usikkerhet og et medfølgende etterslep på forskning og utvikling på nye biobaserte petroleumserstatninger. Dette medlem mener det, for å gjennomføre det grønne skiftet, er behov for å fjerne veibruksavgiften for 2. generasjon biodrivstoff. Dette medlem peker på at dersom det gjennomføres ligger alt til rette for at det nå investeres milliarder i å bygge opp produksjonskapasitet for slikt drivstoff i Norge. Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det gjennom verbalforslag foreslås å fjerne veibruksavgiften på 2. generasjons biodrivstoff. Dette medlem peker på at tiltaket vil gi svært store reduksjoner i klimagasser, det gir Norge mulighet til å ta en ledende rolle internasjonalt i en av fremtidens grønne industrieventyr og vil bety enormt for aktiviteten og verdiskapningen i hele norsk skognæring.

Dette medlem viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, slik det er foreslått i Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås følgende endringer på ramme 11:

Kap.	Post	Beskrivelse	Mill. kr
1100	1	Beredskapslagring: Sårbarhetsanalyse	3,0
1138	70	Støtte til organisasjoner	5,5
1137	50	Landbruksforskning	24,0
1137	51	Landbruksforskning	7,3
1149	71	Tømmerkai og skogsveger	40,0
1149	72	Tilskudd til økt bruk av tre	6,7
1149	73	Tilskudd til skog-, klima-, og energitiltak	10,0
1161	75	Tilskudd til oppsyn i statsalmenninger	2,0

4.3.4 Senterpartiet

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at Senterpartiet fremmer et eget alternativt statsbudsjett for 2015, jf. Innst. 2 S (2014–2015). Senterpartiets alternative statsbudsjett tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen, jf. Prop. 1 S (2014–2015).

Dette medlem mener at for å nå målet om økt matproduksjon og jordbruk over hele landet må det sikres bedre inntekter i jordbruket. Det må føres en inntektspolitikk som gir bonden bedre betalt for maten som blir produsert. Inntektsforskjellen mellom jordbruket og andre grupper i samfunnet må utjevnes. Dette medlem mener det er svært lite sannsynlig at vårens jordbruksoppgjør på sikt er egnet til å øke norsk matproduksjon og sikre et levende land-

bruk i hele landet. I tråd med Senterpartiets forslag i jordbruksoppjøret foreslår vi derfor økte bevilgninger til oppfølging av jordbruksavtalen på til sammen 500 mill. kroner. Senterpartiet foreslår også flere andre tiltak for å øke lønnsomheten i landbruket.

Dette medlem viser videre til den enorme effektiviseringen som er skjedd innenfor landbruket, og viser til Prop. 106 S (2013–2014) pkt. 3.3.4 der dette er nærmere omtalt. Senterpartiets ambisjon er å føre en politikk som gir optimisme og fremtidsstro i landbruket. Det er nødvendig for å sikre vilje til å investere i norsk matproduksjon og for å sikre at nye generasjoner velger å gå inn i bondeyrket. Økt selvforsyningsgrad kan kun oppnås gjennom en politikk der man legger til rette for at mest mulig av matproduksjonen skal skje med utgangspunkt i norske res-

surser. En forutsetning for økt matproduksjon er styrket forskningsinnsats. Dette medlem finner det derfor oppsiktsvekkende at regjeringen foreslår et kraftig kutt på dette området. Dette medlem viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås å styrke forskningsinnsatsen med 150 mill. kroner.

Dette medlem viser videre til at det brukes begrep som «historisk» om de forenklingstiltakene som regjeringen har presentert. Dette medlem registrerer at departementet ikke har lagt frem noen analyser av hvilken effekt de varslede forenklingstiltakene vil ha. Det vises til svar på skriftlig spørsmål nr. 802 (2013–2014). Det er dette medlems klare oppfatning at flertallet av norske bønder ikke vil merke mye til forenklingstiltakene.

Dette medlem viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjett foreslår en omfattende skogpakke som styrker satsingen på skogen som en svært viktig næring. Skogen er en unik ressurs som gir store muligheter, både for klimaet, for verdiskapingen og for distriktsutvikling. Dette medlem mener at skogpolitikken er nedprioritert i regjeringens budsjettforslag. Dette medlem vil blant annet styrke miljøteknologiordningen, styrke satsingen på verdiskapingstiltak, infrastruktur, skogplanting og øke tilskuddene til skog, klima og energitiltak.

Dette medlem mener frivillig sektor spiller en svært viktig rolle for blant annet mat, dyrevelferd, bygdekultur og rekruttering. Dette medlem viser til at regjeringens forslag om å kutte støtten fra Landbruks- og matdepartementet til frivillige organisasjo-

ner ble tatt svært dårlig imot. Dette medlem viser til Senterpartiets alternative budsjett der det foreslås en kraftig styrking av frivillig sektor.

Dette medlem er svært opptatt av at norsk mat er og skal være trygg. Senterpartiet prioriterer derfor i sitt alternative budsjett midler til å følge opp strategien mot antibiotikaresistens. Dette medlem er skuffet over at regjeringen ikke ønsker en slik strategi.

Dette medlem mener Norge skal ha Europas beste dyrevelferd. Det krever en målrettet innsats både mot husdyr og kjæledyr. Senterpartiet foreslår i sitt alternative budsjett en rekke tiltak for å styrke arbeidet med dyrevelferd her til land. Senterpartiets dyrevelferdssatsing inneholder bl.a. en styrking av den veterinære vaktordningen rundt de største byene, en forsøksordning med dyrepoliti, en kraftig satsing på alternativ til dyreforsøk gjennom å styrke NORE-COPA og Rådet for dyreetikk samt øke forskningen på bedre dyreforsøk og alternativer til dyreforsøk. Senterpartiet vil også styrke Veterinærinstituttets og Mattilsynets arbeid med dyrevelferd og tilsyn med fiskeoppdrettsnæringen. I sum vil dette være en kraftfull satsing til beste for dyrevelferden i Norge. Norge har i all hovedsak god dyrevelferd. Legitimiteten til norsk husdyrhold er avhengig av at den kontinuerlige innsatsen til beste for dyrene fortsetter. Derfor har Senterpartiet prioritert arbeidet med dyrevelferd i sitt alternative budsjett.

Senterpartiet har en satsing på rammeområde 11 som ligger 787 mill. kroner over forslaget i Prop. 1 S (2014–2015).

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg	Sp
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	90 447	117 447 (+27 000)
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	81 915	101 915 (+20 000)
	52	Støtte til fagsentra, Bioforsk	0	20 000 (+20 000)
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter	1 191 767	1 246 767 (+55 000)
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner	20 845	34 545 (+13 700)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg	Sp
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	71	Tilskudd til genressursforvaltning	22 754	25 754 (+3 000)
1142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	218 279	223 279 (+5 000)
1143		Beredskapslagring av korn		
	70	Beredskapslagring av korn	0	10 000 (+10 000)
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket		
	71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket	42 444	62 444 (+20 000)
	72	Tilskudd til økt bruk av tre	19 980	69 980 (+50 000)
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	3 970	33 970 (+30 000)
	75	Tilskudd til uttak av skogsvirke til energiformål	0	30 000 (+30 000)
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	50	Fondsavsetninger	1 205 653	1 308 953 (+103 300)
	74	Direkte tilskudd	8 421 110	8 821 110 (+400 000)
Sum utgifter rammeområde 11			16 825 679	17 612 679 (+787 000)

4.3.5 Venstre

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre fremmer et eget alternativt statsbudsjett for 2015, jf. Innst. 2 S (2014–2015). Venstres alternative statsbudsjett tar utgangspunkt i budsjettforslaget fra regjeringen, jf. Prop. 1 S (2014–2015).

Dette medlem mener at landbruket er viktig for dagens Norge, og landbruket skal også ha en viktig plass i framtidens Norge. Derfor vil Venstre ha et innovativt, bærekraftig og miljøvennlig landbruk her til lands. Norsk landbruk er avgjørende for å sikre bosetting i hele landet, biologisk mangfold, kulturlandskap og matproduksjon. Landbrukspolitikken er nødt til å sikre at matproduksjonen er trygg, miljøvennlig og langsiktig, og det er et overordnet mål for dette medlem å opprettholde et desentralisert landbruk med variert bruksstruktur av hensyn til miljø, kulturlandskap og dyrevelferd.

Dette medlem ser på bonden som en selvstendig næringsdrivende med et spesielt forvalteransvar. Derfor er det viktig at gründermentaliteten får en viktig plass innenfor landbruket. Ressursgrunnla-

get på bygdene må i større grad utnyttes til næringsutvikling og til bosetting også for folk uten direkte tilknytning til primærnæringene. Det må bli mer mangfold i landbruket. Lokale myndigheter må få større anledning til lokal tilpasning og til å se landbrukspolitikken i sammenheng med øvrig næringspolitikk. Landbruket må få mindre øremerking, færre skjemaer, færre og enklere retningslinjer. I tillegg til å produsere mat og trevirke, må landbruket få en mer sentral rolle i å oppfylle samfunns mål om livskraftige lokalsamfunn, levende kulturlandskap og natur- og miljøgoder.

Dette medlem ønsker overføringer til landbruket på om lag dagens nivå, men med langt mer miljøvennlige tilskuddsordninger. I tillegg mener dette medlem at vi må få en klarere deling av landbrukspolitikken der det stimuleres til økt effektivitet og større produksjonsmengde hos produsentene av «ordinære» landbruksprodukter, mens det på den annen side legges mer til rette for at landbrukseidommene kan være et utgangspunkt for noe mer enn «ordinær» produksjon, det være seg mer nisjeproduksjoner eller «opplevelsesproduksjon».

Dette medlem vil ha en mer aktiv bosettingspolitikk for de landbrukseiendommene som i all hovedsak er et sted å bo. Det bør bli enklere å få kjøpt småbruk, for å sikre bosetting og økt mangfold på bygdene.

Dette medlem vil sikre Norge et fortsatt handlingsrom for en nasjonal landbrukspolitikk innenfor rammen av WTO og andre internasjonale avtaleverk. Alle land må sikres retten til en viss nasjonal jordbruksproduksjon bl.a. gjennom tollvern. Det er likevel åpenbart at WTO-avtalen vil kreve en omstilling av den norske landbrukspolitikken, ikke minst gjelder dette en felles forståelse av at avvikling av eksportsubsidier er nødvendig for å slippe den fattige delen av verden til. Dette medlem foreslår derfor at bevilgningene til eksportstøtte for bearbejdede landbruksvarer avvikles, og at det samme skjer med de norske eksportsubsidiene til osteproduksjon gjennom omsetningsavgiften.

Det kompliserte regelverket og mange av landbrukets lover er et hinder for utvikling av et mer fleksibelt landbruk der de som har lyst til å satse på næringen får mulighet til å gjøre det. Dette medlem ønsker derfor en full gjennomgang av lov- og regelverk med sikte på en kraftig modernisering og ser frem til at regjeringens utredning om forenkling skal legges frem.

Dette medlem ønsker å videreføre jordbruksforhandlingene, men som en rendyrket inntektsavtale mellom bøndene og staten. Alle andre tilskudd og ordninger bør overføres til ordinære poster på statsbudsjettet og avgjøres og besluttet i åpne diskusjoner i vårt folkevalgte demokrati og ikke i lukkede forhandlinger innenfor det korporative system.

For øvrig er dette medlem opptatt av at forhandlingsinstituttet skal ligge fast, og at det for kommende oppgjør er avgjørende at instituttet ikke undergraves. Framtidige oppgjør bør følge vanlig praksis ved at Stortinget slutter seg til Landbruks- og matdepartementets proposisjon om jordbruksoppjøret, og skal ikke være gjenstand for forhandlinger i Stortinget. Dette medlem viser til at regjeringspartiene sammen med Kristelig Folkeparti og Venstre inngikk en avtale i forbindelse med jordbruksoppjøret i 2014, som slår fast at samarbeidspartiene er enige om at statens tilbud til fremtidige jordbruksoppgjør skal være i tråd med de føringene som ligger til grunn i innstillingen til jordbruksoppjøret i 2014 og Innst. 8 S (2013–2014).

Dette medlem er kritisk til å innlemme skog for å pynte på regnskapet over de totale CO₂-utslippene i Norge. Dette er noe som eksperter advarer sterkt mot. Det er også svært omstridt i andre land å bruke den naturlige CO₂-veksten i skog for å «pynte» på eget utslippsregnskap.

Dette medlem vil redusere tilskuddet til skogsbilveier og mener det er det eneste rette dersom vi skal sette miljøhensyn foran andre hensyn. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, jf. innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås å redusere tilskuddene til denne type aktivitet med 20 mill. kroner.

Dette medlem viser til at det gjentatte ganger er avslørt at den norske pelsdyrnæringen er under enhver kritikk. Stortinget var, gjennom behandlingen av dyrevernmeldingen i 2002, svært klar på at det skulle skje en vesentlig forbedring når det gjaldt dyrevelferden i næringen innen 2013. Det er dessverre ingen merkbar forbedring å spore. Dette medlem mener derfor at Norge nå bør følge etter land som Sverige, Danmark, Sveits og Østerrike som enten har strammet inn eller lagt ned sin pelsdyrnæring. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), hvor det som et ledd i en slik norsk avvikling foreslås å avvikle støtten og subsidiene knyttet til fôr i pelsdyrnæringen og tilskudd til avløserordning for pelsdyroppdrettere.

Dette medlem vil ha en sterk satsing på forskning på økologisk landbruk og matproduksjon. Dette medlem har som mål at 17 prosent av matproduksjonen og matforbruket i 2020 skal være økologisk. Dette medlem viser i så måte til forslag om ekstra skattefradrag for bønder som driver eller legger om til økologisk produksjon og forslag om å fjerne momsen på økologiske matvarer, frukt og grønt, noe som er nærmere omtalt under rammeområde 21 i Innst. 2 S (2014–2015).

For varig fruktbarhet i jorda, nok rent vann, dyrevern, naturmangfold og lokal mattrygghet, er økologisk landbruk et viktig alternativ og supplement til annet landbruk. Arbeidet som gjøres ved forsknings-senteret Bioforsk Økologisk på Tingvoll står helt sentralt for å få til dette. Bioforsk Økologisk er særdeles viktig som nasjonalt kompetansesenter for økologisk landbruk. Samtidig er forsknings-senteret en viktig del av forskningsmiljøet i Møre og Romsdal, et forskningsmiljø som sentrale myndigheter i altfor beskjeden grad satser på.

Dette medlem viser til at det er vedtatt at Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap skal slås sammen fra og med 1. juli 2015. Det skal brukes mer ressurser på utvikling av ny kunnskap, innovasjonsrettet arbeid og forvaltningsstøtte, og mindre ressurser skal gå til administrasjon, drift og vedlikehold. Det skal også bli større grad av tverrfaglig arbeid og økt samarbeid med universitets- og høyskolesektoren, ikke minst for å gi bedre muligheter for utvikling av bioøkonomien. Dette medlem støtter intensjonen, men reagerer på at det i re-

gjeringsens budsjettforslag er lagt opp til et kutt på 18 mill. kroner. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), hvor det foreslås å reversere dette kuttet.

Dette medlem viser videre til en rekke lett uforståelige og ubegrunnede kutt fremmet i regjeringens budsjettforslag. Dette gjelder blant annet forslag om å redusere tilskudd til fjellstyrene med 1,8 mill. kroner, og forslag om å redusere tilskudd til organisasjoner som arbeider innenfor landbruks- og

matpolitiske satsingsområder, slik som 4H og Oikos. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor disse kuttene foreslås reversert.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett, slik det er foreslått i Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås følgende endringer på ramme 10:

Samlet foreslår dette medlem følgende konkrete endringer under rammeområde 11, Landbruk:

Tekst	Bokført mill. kr
Styrking av mattilsynet	10,0
Støtte til organisasjoner	4,8
Tilskudd til Nord-Norsk Hestesenter og Norsk Fjordhestsenter	1,5
Fjellstyrer	1,8
Avvikling av støtte til Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk	-1,5
Reduksjon av tilskudd til bygging av skogsbilveier	-20,0
Eksportstøtte for bearbejdede landbruksvarer, Tilskott til råvareprisordninga	-27,6
Fjerning av subsidier til avløserordning i pelsdyrnæringen og frakttilskudd til pelsdyrfôr	-29,8
Sum ramme 11: landbruk	-60,8

Dette medlem viser til den fremforhandlede avtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti og regjeringens partiene Høyre og Fremskrittspartiet av 21. november 2014. Venstres stortingsrepresentanter vil stemme subsidiært for den avtalen dersom ikke Venstres forslag til alternativt statsbudsjett får flertall. Som følge av denne avtalen fremmer ikke Venstre alternative forslag til bevilgninger i denne innstillingen, men redegjør for våre primærposisjoner under de ulike kapitler og poster under.

4.3.6 Oppsummering av fraksjonenes primærstandpunkter under rammeområde 11

Tabellen viser budsjettforslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti innenfor vedtatt ramme, jf. Innst. 2 S (2014–2015) og primærbudsjettene til Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Venstre slik de framkommer i finansinnstillingen. Bare kapitler/poster med avvikende forslag til bevilgning er tatt med.

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik	A	KrF	Sp	V
Utgifter (i tusen kroner)								
1100		Landbruks- og matdepartementet						
	1	Driftsutgifter	145 406	145 263 (-143)	145 406 (0)	148 406 (+3 000)	145 406 (0)	145 406 (0)
	21	Spesielle driftsutgifter	943	942 (-1)	20 943 (+20 000)	943 (0)	943 (0)	943 (0)
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet						
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	90 447	90 359 (-88)	100 447 (+10 000)	90 447 (0)	117 447 (+27 000)	90 447 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik	A	KrF	Sp	V
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	81 915	81 835 (-80)	91 915 (+10 000)	81 915 (0)	101 915 (+20 000)	81 915 (0)
	52	Støtte til fagsentra, Bioforsk	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	20 000 (+20 000)	0 (0)
1115		Mattilsynet						
	1	Driftsutgifter	1 191 767	1 190 562 (-1 205)	1 201 767 (+10 000)	1 191 767 (0)	1 246 767 (+55 000)	1 201 767 (+10 000)
1138		Støtte til organisasjoner m.m.						
	70	Støtte til organisasjoner	20 845	26 345 (+5 500)	30 845 (+10 000)	26 345 (+5 500)	34 545 (+13 700)	24 145 (+3 300)
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer						
	71	Tilskudd til genressursforvaltning	22 754	22 754 (0)	22 754 (0)	22 754 (0)	25 754 (+3 000)	24 254 (+1 500)
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket						
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	25 431	25 406 (-25)	25 431 (0)	25 431 (0)	25 431 (0)	25 431 (0)
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	103 697	103 596 (-101)	103 697 (0)	103 697 (0)	103 697 (0)	103 697 (0)
1142		Landbruksdirektoratet						
	1	Driftsutgifter	218 279	218 049 (-230)	218 279 (0)	218 279 (0)	223 279 (+5 000)	218 279 (0)
	81	Beredskapslagring av korn	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	10 000 (+10 000)	0 (0)
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket						
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket	4 002	4 002 (0)	9 002 (+5 000)	4 002 (0)	4 002 (0)	4 002 (0)
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket						
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 595	3 592 (-3)	3 595 (0)	3 595 (0)	3 595 (0)	3 595 (0)
	71	Tilskudd til verdiskapings-tiltak i skogbruket	42 444	42 444 (0)	82 444 (+40 000)	82 444 (+40 000)	62 444 (+20 000)	22 444 (-20 000)
	72	Tilskudd til økt bruk av tre	19 980	26 680 (+6 700)	24 980 (+5 000)	26 680 (+6 700)	69 980 (+50 000)	19 980 (0)
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak	3 970	3 970 (0)	16 970 (+13 000)	13 970 (+10 000)	33 970 (+30 000)	3 970 (0)
	74	Tiltak for industriell bruk av trevirke	2 665	2 665 (0)	7 665 (+5 000)	2 665 (0)	2 665 (0)	2 665 (0)
	75	Tilskudd til uttak av skogsvirke til energiformål	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	30 000 (+30 000)	0 (0)

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik	A	KrF	Sp	V
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.						
	50	Fondsavsetninger	1 205 653	1 205 653 (0)	1 205 653 (0)	1 205 653 (0)	1 308 953 (+103 300)	1 205 653 (0)
	70	Markedsregulering	256 500	256 500 (0)	256 500 (0)	256 500 (0)	256 500 (0)	228 900 (-27 600)
	73	Pristilskudd	2 500 607	2 500 607 (0)	2 532 607 (+32 000)	2 500 607 (0)	2 500 607 (0)	2 500 607 (0)
	74	Direkte tilskudd	8 421 110	8 421 110 (0)	8 421 110 (0)	8 421 110 (0)	8 821 110 (+400 000)	8 421 110 (0)
	77	Utviklingstiltak	263 080	263 080 (0)	274 080 (+11 000)	263 080 (0)	263 080 (0)	233 280 (-29 800)
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn						
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	13 926	13 912 (-14)	13 926 (0)	13 926 (0)	13 926 (0)	13 926 (0)
	75	Tilskudd til oppsyn i stats-allmenninger	8 149	9 939 (+1 790)	8 149 (0)	10 149 (+2 000)	8 149 (0)	9 949 (+1 800)
		Sum utgifter rammeområde 11	16 825 679	16 837 779 (+12 100)	16 996 679 (+171 000)	16 892 879 (+67 200)	17 612 679 (+787 000)	16 764 879 (-60 800)
Inntekter (i tusen kroner)								
4115		Mattilsynet						
	1	Gebyr m.m.	162 026	161 886 (-140)	157 026 (-5 000)	162 026 (0)	132 026 (-30 000)	162 026 (0)
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	5 514	5 509 (-5)	5 514 (0)	5 514 (0)	5 514 (0)	5 514 (0)
414 2		Landbruksdirektoratet						
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	39 740	39 701 (-39)	39 740 (0)	39 740 (0)	39 740 (0)	39 740 (0)
		Sum inntekter rammeområde 11	256 857	256 673 (-184)	251 857 (-5 000)	256 857 (0)	226 857 (-30 000)	256 857 (0)
		Sum netto rammeområde 11	16 568 822	16 581 106 (+12 284)	16 744 822 (+176 000)	16 636 022 (+67 200)	17 385 822 (+817 000)	16 508 022 (-60 800)

4.4 Komiteens merknader til de enkelte budsjettkapitlene under rammeområde 11

Komiteen viser til Prop. 1 S (2014–2015) og Innst. 2 S (2014–2015) og har ingen merknader.

4.4.1 Kap. 1100 og kap. 4100 Landbruks- og matdepartementet

Det foreslås bevilget kr 149 219 000 på kap. 1100 og kr 113 000 på kap. 4100.

Komiteen merker seg at det er satt ned et utvalg som gjennomgår pelsdyrnæringen og som utreder to hovedalternativer for norsk pelsdyrnærings

framtid: bærekraftig utvikling eller styrt avvikling. Utvalget avgjersinnstillingen 15. desember 2014.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til budsjettavtalen mellom samarbeidspartiene og fremmer med dette forslaget for Stortinget:

«Stortinget ber regjeringen vurdere forbud mot norsk pelsdyroppdrett i arbeidet med oppfølging av pelsdyrutvalget.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fastholder sitt syn på pelsdyrvirksomhet som presentert i strategien «Grønn vekst», der vi går inn for en styrt avvikling av pelsdyrnæringen. Omstillingsmidler for etablering av ny landbruksvirksomhet basert på gårdsbrukets ressurser må stilles til rådighet i avviklingsperioden. Disse medlemmer viser til pelsdyrutvalget nedsatt av regjeringen Stoltenberg og vil avvente til dette utvalget har fremlagt sin utredning med henblikk på den videre oppfølging av næringen.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet er svært overrasket over at flertallspartiene velger å fremme forslag om pelsdyr før pelsdyrutvalget har lagt frem sin innstilling. Dette medlem understreker at pelsdyrutvalget i sitt mandat skal legge frem alternativ med styrt avvikling og videre pelsdyrhold. Dette medlem forutsetter at dette forslaget er ren symbolpolitikk og ikke legger føringer for videre behandling av saken.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at regjeringen har sendt på høring forslag om å oppheve konsesjonsloven, samt endringer i produksjonstilskuddsforskriften.

Disse medlemmer er uenige i regjeringens påstand om at spørsmål knyttet til endringer i forskrift om produksjonstilskudd ble avklart i forbindelse med Stortingets behandling av jordbruksoppgjøret 2014.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i den varslede revisjonen av produksjonstilskuddsforskriften videreføre dagens bestemmelse om formelle felles eierinteresser som grunnlag for å avskjære produksjonstilskudd, og sikre at produksjonstilskuddet i landbruket ikke skal kunne gis til aksjeselskaper og samvirkeforetak. Dette er viktig for å forhindre vertikal integrasjon og sikre personlig og lokalt eierskap i norsk landbruk. Eventuelle forslag om endringer fremmes for Stortinget i forbindelse med den varslede landbruksmeldingen.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 285 S (2013–2014) der det varsles en gjennomgang og revisjon av produksjonstilskuddsforskriften. Dette medlem viser til at gjennomgangen og revisjonen skal ta hensyn til utfordringer knyttet til vertikal integrasjon og eierskapsstruktur i landbruket.

POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Det foreslås bevilget kr 145 406 000 på post 1.

BEREDSKAPSLAGER, KORN

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det er behov for en mer omfattende risiko- og sårbarhetsanalyse.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet har merket seg at NILF, den 11. juni 2014, leverte rapporten Notat 2014-12 Marked fra regulering: Vurdering av statlige lagringstiltak for sikker matkornforsyning til Landbruks- og matdepartementet. Disse medlemmer har merket seg at rapporten ikke er en sårbarhetsanalyse, men en vurdering av behovet for statlig lagring av matkorn. Disse medlemmer peker på at de siste års klimaendringer gir grunn til bekymring. Det samme gjør et ustabil «klima» i forholdet mellom to av de viktigste kornprodusentene i Europa: Ukraina og Russland. Disse medlemmer mener det er behov for mer kunnskap knyttet til Norges forsyningsikkerhet og beredskap i krise- og krigssituasjoner både i og utenfor Norge.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Stortinget 26. november 2013 vedtok en anmodning til regjeringen om å utrede behovet for en ordning med kornlager. Denne anmodningen ble oversendt Landbruks- og matdepartementet (LMD) for oppfølging. Departementet gikk «grundig gjennom det foreliggende materialet og ser behov for å få belyst flere forhold» (oppdragsbrev fra LMD til NILF 5. mars 2014). Som en del av løpende forvaltningsrettede oppgaver, ble NILF bedt om å utrede behovet for en ordning med kornlager med følgende mandat for utredningen:

«Norsk matforsyning er basert på at både nasjonal produksjon og import langt på vei kan opprettholdes også i kriser, jf. St.meld. nr. 22 (2007–2008) kap. 5.8. Utredningen skal omfatte forhold som er relevant å få belyst med tanke på sikkerhet for forsyning av matkorn.»

Disse medlemmer viser til at følgende forhold ble vurdert:

- Norsk matkornproduksjon og importbehov, utvikling og framtidssutsikter.
- Verdensmarkedet for matkorn – Produksjon, forbruk, lager, markedsforstyrrelser og prisvariasjoner som følge av varierende tilbud og etterspørsel, utvikling og framtidssutsikter.

- Mest sannsynlige krisesituasjoner for norsk matkornforsyning.
- Mulige konsekvenser for norsk matkornforsyning og norske melpriser av mulige markedsforstyrrelser på verdensmarkedet.
- Beskrive beredskapslagring av matkorn i land det er relevant å sammenlikne med Norge.
- Skissere en mulig beredskapsordning i Norge, herunder størrelsen på lageret koplet til ulike krisescenarier, plassering av lagrene, samt en samfunnsøkonomisk analyse av nytte målt mot kostnader. Det må også vurderes ulike kriterier for uttak av korn fra beredskapslageret. Et alternativ med økt sikkerhet gjennom handelsavtaler med andre land eller plassering av beredskapslageret i utlandet skal også beskrives.
- Andre relevante forhold.

Disse medlemmer viser til rapportens konklusjon, som viser at det ikke er behov for å opprette beredskapslager for korn. Rapporten oppsummerer slik:

«Norge har i dag høy sikkerhet på forsyning av matkorn. Norsk forsyningssikkerhet er basert på vel fungerende verdensmarkeder for korn. Det må imidlertid regnes med økende prisrisiko i globale markeder, og det kan tenkes at markedene i korte perioder kan ha nedsatt funksjonsevne. De norske verdikjedene for matkorn, mel- og bakerverer kan håndtere slik risiko. Statlig regulert lagring av matkorn kan vanskelig styrke den norske forsyningssikkerheten merkbart, men kan i stedet svekke markedsaktørenes motiv for egen risikohåndtering. Om tilpasningsevnen i det norske markedet skal bedres, er det grunn til å vurdere tiltak som styrker den nasjonale tilpasningsevne til varierende internasjonale markedsforhold.»

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås 3 mill. kroner til en sikkerhets- og beredskapsanalyse.

Dette medlem viser til innstillingen om Meld. St. 4 (2014–2015), der en samlet næringskomité mener det er behov for en mer omfattende risiko- og sårbarhetsanalyse.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der det er satt av 10 mill. kroner til å starte arbeidet med å etablere et beredskapslager for matkorn.

BIOØKONOMISTRATEGI

Komiteen peker på at petroleumssektoren har skapt store verdier for Norge, og at en fornuftig forvaltning av ressursene vil sikre fremtidig velferd.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, peker videre på at petroleumsaktivitetens innvirkning på økonomien har gjort Norge avhengig av gode og stabile priser på olje, og følgelig sårbart for store endringer i oljeprisen. Flertallet viser til at oljeprisen har falt mye det siste kvartalet og at flere aktører i oljenæringen og leverandørindustrien varsler permitteringer og oppsigelser. Flertallet mener det er behov for i større grad å legge til rette for en overgang til alternative energikilder og produkter som ikke er petroleumsbaserte, for å gjøre norsk økonomi mindre petroleumsavhengig.

Komiteen viser til at Norge har store naturressurser knyttet til blant annet landbruk, skogbruk, fiskeri og havbruk. Komiteen mener det framover i større grad bør legges til rette for økt utnyttelse av disse ressursene med sikte på å utvikle lønnsomme og bærekraftige biobaserte petroleumsersatninger.

Komiteen mener biomasse kan gi mat og energi og i tillegg erstatte mange av de produktene vi i dag lager av olje.

Komiteen peker på at det, for å styrke den skogbaserte bioøkonomien, er avgjørende å få til helhetlige verdikjeder, helt fra planting av skog, bruk av tømmer, forskning på bruksområder, utvikling av markeder blant annet gjennom å øke kravet til innblanding av biodrivstoff i bensin og diesel, og å endre avgifter slik at tømmeret vinner i konkurransen mot andre forurensende innsatsfaktorer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at regjeringen Stoltenberg II har hatt en svært inkonsekvent holdning i avgiftspolitikken knyttet til biodrivstoff, noe som har medført en betydelig usikkerhet og et medfølgende etterslep på forskning og utvikling av nye biobaserte petroleumsersatninger.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre ble tatt en del viktige grep for å styrke bioøkonomien – altså verdiskaping med utgangspunkt i biomasse som høstes av jorda, skogen eller havet.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre blant annet ble foreslått fjerning av veibruksavgiften for biodiesel, og omsetningspåbudet ble økt fra 3,5 pst. til 5,5 pst.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre peker på at alt nå ligger

til rette for at det investeres milliarder i å bygge opp produksjonskapasitet for slikt drivstoff i Norge.

Komiteen viser til at det langs den norske kysten er svært gunstig å dyrke alger. Komiteen viser til at det ennå ikke er mulig å se omfanget av mulighetene algene byr på, men at det nå forskes på nye bruksmuligheter for alger. Komiteen viser til at alger, tang og tare kan bli en bærekraftig del av bioøkonomien i framtiden.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det er behov for en bioøkonomistrategi i 2015, utarbeidet i et samarbeid mellom næringslivet, organisasjoner og regjeringen, der det fremmes overordnede og konkrete tiltak for å styrke bioøkonomien.

Flertallet peker på at tiltakene i bioøkonomistrategien må sikres finansiering i budsjettet for 2016.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide en bioøkonomistrategi i samarbeid mellom næringslivet, organisasjoner og regjeringen, der det fremmes overordnede og konkrete tiltak for å styrke bioøkonomien. Strategien fremmes i løpet av 2015.»

LOV OM GOD HANDELSSKIKK

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at to ulike ekspertutvalg, som begge ble nedsatt av regjeringen Stoltenberg, har konkludert med at det er behov for en lov om god handelsskikk, med tilhørende tilsynskapasitet. Disse medlemmer viser til at en lov om god handelsskikk skal bidra til mer forutsigbarhet og ryddighet i forhandlingene mellom leverandører og kjedene. Disse medlemmer etterlyser nå handlekraft fra regjeringens side, for å sikre mer velfungerende verdikjeder på et så sentralt samfunnsområde som mat. Siden to ekspertutvalg har konkludert med at det er behov for en ny lov for å sikre klarere kjøreregler for forhandlinger i dagligvarekjeden, mener disse medlemmer at et lovforslag kan fremmes for Stortinget i løpet av kort tid. Det vises til Dokument 8:12 S (2014–2015), der det foreslås at Stortinget ber statsråden fremme forslag til lov om god handelsskikk med tilsynskapasitet for Stortinget, innen juni 2015.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til finansinnstillingen der Arbei-

derpartiet foreslår at det bevilges 10 mill. kroner til oppstart av dette arbeidet neste år.

DAGLIGVAREPORTAL

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ser det som viktig å sikre informasjon til forbrukerne gjennom etablering av en dagligvareportal. Målet med en slik informasjonsløsning skal være å legge til rette for at den enkelte forbruker skal kunne gjøre bedre valg, og bidra til skjerpet konkurranse i markedet. Disse medlemmer viser til Dokument 8:13 S (2014–2015) der det foreslås at det opprettes en dagligvareportal med sammenlignbar informasjon om innhold, pris, opprinnelse for produkter, og hvor varen kan kjøpes. Dette vil også gjøre det enklere for forbrukerne å gjøre sine valg, samtidig som det kan sikre konkurranse i markedet. Disse medlemmer mener at dette tiltaket, sammen med en bedre merkeordning, vil det bli enklere for forbrukerne å gjøre opplyste valg. Disse medlemmer viser til finansinnstillingen der Arbeiderpartiet foreslår at det bevilges 10 mill. kroner til oppstart av dagligvareportal.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil ta stilling til spørsmålet om dagligvareportal ved behandlingen av Dokument 8:13 S (2014–2015).

4.4.2 *Kap. 1112 og kap. 4112 Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet*

Det foreslås bevilget kr 172 362 000 på kap. 1112 og kr 19 464 000 på kap. 4112.

Komiteen viser til at det er Veterinærinstituttet og Bioforsk som omhandles i dette kapitlet i Prop. 1 S (2014–2015).

Komiteen er opptatt av at Veterinærinstituttet og Bioforsk holder et høyt faglig nivå på kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og finansinnstillingen, der vi foreslår å styrke dette kapitlet med 20 mill. kroner. Disse medlemmer viser videre til begrunnelse under kap. 1137. En styrking av Veterinærinstituttet og BIOFORSK med 10 mill. kroner hver seg er viktig for å møte de utfordringer vi står overfor med å utvikle gode bioøkonomiske satsinger.

POST 50 KUNNSKAPSUTVIKLING,
KUNNSKAPSFORMIDLING OG BEREDSKAP,
VETERINÆRINSTITUTTET

Det foreslås bevilget kr 90 447 000 på post 50.

Komiteen viser til at Mattilsynet er den viktigste brukeren av Veterinærinstituttets kompetanse, og legger til grunn at instituttet møter de behov som Mattilsynet har for kunnskap, råd og laboratoriestøtte innen instituttets kjerneområder.

Komiteen viser til at formålet med bevilningene til Veterinærinstituttet er beredskap, overvåking, matsikkerhet, dyrevelferd og referansefunksjoner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, legger til grunn at disse oppgavene blir ivaretatt innenfor den foreslåtte bevilgningen, og at støtten til NORECOPA må opprettholdes på samme nivå som i 2014.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet legger til grunn at disse oppgavene blir ivaretatt innenfor den foreslåtte bevilgning og at drift av sekretariatet for medlemsorganisasjonen NORECOPA kan opprettholdes på et forsvarlig nivå og minst på samme nivå som i 2014.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og finansinnstillingen, der vi foreslår å styrke post 50 Veterinærinstituttet med 10 mill. kroner utover regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 10 mill. kroner til utarbeidelse av handlingsplan og påfølgende arbeid mot antibiotikaresistens. Dette medlem viser videre til at det i Senterpartiets alternative budsjett i tillegg bevilges 17 mill. kroner til styrking av Veterinærinstituttet. Midlene er fordelt med 10 mill. kroner til arbeid med dyrevelferd, 5 mill. kroner til fôr- og mattrygghet og 2 mill. kroner til å styrke sekretariatsfunksjonene for NORECOPA og Rådet for dyreetikk.

POST 51 KUNNSKAPSUTVIKLING,
KUNNSKAPSFORMIDLING OG BEREDSKAP,
BIOFORSK

Det foreslås bevilget kr 81 915 000 på post 51.

Komiteen viser til at regjeringen har besluttet å slå sammen Bioforsk, Norsk Institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk Institutt for skog og landskap fra 1. juli 2015. Formålet med bevilgningen er en effektiv og konkurransedyktig plante- og husdyrproduksjon i hele landet, et bærekraftig og miljøvennlig landbruk, et klimavennlig og energi-produserende landbruk, god plantehelse og trygg mat.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, legger til

grunn at disse oppgavene blir ivaretatt innenfor den foreslåtte bevilgningen og den planlagte sammenslåingen.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, er særlig opptatt av at forvaltningen har tilgang til kunnskap som grunnlag for utforming av effektive virkemiddel for å nå de mål som er nedfelt i Stortingets klimaforlik. Næringen skal også ha tilgang til forskningsbasert kunnskap og veiledning om økologisk produksjon. Bioforsk skal bidra til dette.

Et tredje flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, ser at kostnadene ved sammenslåingen av Bioforsk, NILF og Norsk Institutt for skog og landskap ikke fullt ut er finansiert. Dette flertallet vil også påpeke at for å nå målet om økt norsk matproduksjon med grunnlag i norske ressurser så kreves en kraftig økning i forskningsinnsatsen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet er særlig opptatt av at landbruket blir en viktig del av den omstillingen de fleste sektorer i Norge må gjennom for at vi skal lykkes med å nå de mål som er nedfelt i Stortingets klimaforlik. Bevilgningen til Bioforsk bør i større grad brukes til å nå disse målene, inkludert stimulering av økt økologisk produksjon.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og finansinnstillingen, der vi foreslår å styrke post 51 Bioforsk med 10 mill. kroner ut over regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 20 mill. kroner til styrking av Bioforsk.

POST 52 STØTTE TIL FAGSENTRA, BIOFORSK

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn 20 mill. kroner til styrking av Bioforsk sine fagsentra.

4.4.3 Kap. 1115 Mattilsynet

Det foreslås bevilget kr 1 208 983 000 på kap. 1115.

Komiteen viser til at Mattilsynet skal føre tilsyn med at regelverket om mattrygghet, plantehelse, dyrehelse, dyrevelferd samt helse, kvalitet og forbru-

kerhensyn blir etterlevd i hele matproduksjonskjeden. Mattilsynet har også oppgaver knyttet til regelverksutvikling og internasjonalt arbeid. Komiteen viser til at Mattilsynet innenfor rammene av de målene som er satt skal arbeide på en slik måte at hensynet til aktørene i hele matproduksjonskjeden blir sikret. Komiteen mener det er viktig at Mattilsynet også videre utvikler seg til å bli en organisasjon som aktivt bidrar til å finne gode, smidige og effektive løsninger der det trengs. Komiteen viser til at hensynet til trygg mat og trygt drikkevann skal veie tyngst ved forvaltning av matloven. Komiteen viser for øvrig til at Prop. 3 L (2014–2015) om endringer i matloven (Mattilsynets organisering, gebyr og virkemidler) for tiden er til behandling i Stortinget.

Komiteen viser til at utvikling av en ny strategi for perioden 2015–2020 har vært en viktig oppgave for Mattilsynet i 2013, og at det er positivt at det i arbeidet med en ny strategi er lagt stor vekt på involvering av de ansatte.

Komiteen vil understreke betydningen av en høy tilsynsproduksjon og god kvalitet i gjennomføringen av tilsynet. På prioriterte områder som drikkevann, dyrevelferd og fiskehelse viser resultatene for 2013 bedre regelverksetterlevelse sammenlignet med året før. Mattilsynet arbeider kontinuerlig med utvikling av beredskapen. I 2013 ble det gjennomført i alt 50 øvelser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener det er påkrevet med en styrking av Mattilsynet for å sikre et godt og effektivt tilsyn og kontrollvirksomhet både hva angår mat og dyr. Disse medlemmer viser til finansinnstillingen der Arbeiderpartiet foreslår å styrke Mattilsynet med 10 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at Mattilsynet nå er ferd med å gjennomføre en omorganisering, og disse medlemmer legger til grunn at en slik styrking vil kunne bidra til at effekten av reformen blir bedre. Et tettere samarbeid med politiet i dyrevernsaker er viktig, og en del av styrkingen bør stimulere til dette.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn en kraftig styrking av Mattilsynet. Senterpartiets forslag innebærer 5 mill. kroner til en forsøksordning med dyrepoliti. Videre innebærer Senterpartiets alternative budsjett 10 mill. kroner til fremme av dyrevelferd og respekt for dyr, 10 mill. kroner til tilsyn av oppdrettsnæringen, 10 mill. kroner til utarbeidelse av handlingsplan og påfølgende arbeid mot antibiotikaresistens samt 20 mill. kroner til matsikkerhet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet mener at navnet Mattilsynet ikke fullt ut gjenspeiler den aktiviteten som tilsynet har og foreslår å endre navn til Mat- og dyretilsynet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre navnet på Mattilsynet til Mat- og dyretilsynet.»

4.4.4 Kap 4115 Mattilsynet

Det foreslås bevilget kr 167 540 000 på kap. 4115.

Komiteen viser til at gebyrordningene under Mattilsynet omfatter gebyr for tjenester som Mattilsynet gjør for konkrete brukere og gebyr for visse tilsyns- og kontrolloppgaver der disse entydig retter seg mot konkrete brukere. Komiteen viser til at det ved budsjettering er lagt til grunn at gebyrsatsene blir ordinært lønns- og prisjustert.

For å bedre økonomien i landbruket foreslår komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet at gebyrene til Mattilsynet settes ned med 5 mill. kroner, for å redusere kostnadene for brukerne.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett hvor det er lagt inn en reduksjon av gebyrer på 30 mill. kroner. Dette medlem viser til at en stor del av regjeringens økning i gebyrer vil ramme primærnæringene, og mener dette er lite forenlig med målet om økt lønnsomhet i næringskjeden for mat. Bevilgningen skal gå til redusert kjøttkontrollgebyr.

4.4.5 Kap. 1137 Forskning og innovasjon (bevilgningen går i kirke-, utdannings-, og forskningskomiteen)

Komiteens flertall, medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at et av de viktigste målene for norsk landbruk er økt matproduksjon. Også i landbruket er det behov for økt forskning og innovasjon for stadig å effektivisere og øke produktivitet. Flertallet viser til budsjettforliket, jf. Innst. 2 S (2013–2014) der det, for å øke norsk matproduksjon, foreslås å styrke den landbruksrettede forskningen over kap. 1137 med 32 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener forskningen på jord- og skogbruk må forsterkes betydelig. Vi stiller oss svært undrende til regjeringens forslag om et betydelig kutt på

en så viktig fremtidsnæring. Regjeringspartienes stadige påpekning, særlig da de var i opposisjon, om at vi trenger alternativer til oljebasert virksomhet stiller regjeringens forslag til kutt i et underlig lys. Satsing på bioøkonomi forutsetter betydelig forskning for å skape miljøvennlig og bærekraftig fremtidsnæring i fremtiden. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett og finansinnstillingen, der det foreslås å styrke denne posten med 20 mill. kroner. Vi viser også til at Arbeiderpartiet har foreslått å styrke kap. 1112 Kunnskapsutvikling/beredskap med 10 mill. kroner på post 50 (Veterinærinstituttet) og 10 mill. kroner på post 51 (Bioforsk). Disse medlemmer vil spesielt fremheve betydningen av kunnskapsutvikling i tilknytning til matsikkerhet og beredskap.

4.4.6 Kap. 1138 og kap. 4138 Støtte til organisasjoner, kan overføres

Det foreslås bevilget kr 25 015 000 på kap. 1138.

Komiteen viser til at formålet med bevilgningen er å bidra til å opprettholde aktiviteten i organisasjoner som arbeider innen landbruks- og matpolitiske satsingsområder. Støtte gis til organisasjoner på nasjonalt nivå som formidler kunnskap, interesse og positive holdninger til landbruks- og matsektoren, fremmer forståelse for grønne verdier hos ungdom spesielt og allmenheten generelt, bidrar til å synliggjøre yrkesmuligheter, fremmer miljøarbeid, verdiskaping og næringsutvikling knyttet til grønn tjenesteproduksjon og fremmer likestilling.

Komiteen viser til at Kulturdepartementet har startet en helhetlig gjennomgang av tilskudd til frivillige organisasjoner. Organisasjonsstøtte over Landbruks- og matdepartementets budsjett vil være en del av denne gjennomgangen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener frivillige organisasjoner er en avgjørende ressurs for å styrke det norske samholdet og den sosiale kapitalen, samtidig som de gjør en viktig arbeidsinnsats for å styrke velferdssamfunnet. Flertallet viser til at det i regjeringserklæringen står at «Regjeringen vil bedre vilkårene for frivillige organisasjoner. De økonomiske ordningene må styrkes, reglene bli enklere og byråkratiet mindre.»

Flertallet vil tilrettelegge for et sterkere sivilsamfunn, og viser til budsjettforliket, jf. Innst. 2 S (2014–2015) som øker posten med 5,5 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.

Budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti legger til grunn

at det økte tilskuddet skal benyttes til å reversere regjeringens foreslåtte kutt for 2015, slik at ingen får redusert støtte.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet merker seg at Landbruks- og matdepartementet, som en del av støtteordningen til organisasjonene, har inngått treårige samarbeidsavtaler med 14 organisasjoner, og at 2015 er siste år i avtaleperioden. Disse medlemmer merker seg videre at regjeringen oppgir at det ikke blir inngått nye samarbeidsavtaler og at de eksisterende samarbeidsavtalene ikke blir fornyet.

Disse medlemmer peker på at det er avgjørende med forutsigbarhet for organisasjonene, og mener det er behov for at samarbeidsavtalene videreføres.

Disse medlemmer legger derfor fram følgende forslag:

«Stortinget ber om at Landbruks- og matdepartementets ordning med samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner videreføres.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener satsingen på frivillige organisasjoner fra Høyre, Venstre, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet ikke er tilstrekkelig, og viser til at vi i vårt alternative budsjett foreslår en økning på denne posten på 10 mill. kroner ut over regjeringens forslag, jf. finansinnstillingen. Disse medlemmer er av den oppfatning at regjeringen her ikke følger opp sin uttalelse om å ville satse på frivillig sektor, all den tid forslaget til budsjett faktisk innebar betydelige kutt. Det fremforhandlede budsjettforliket er ikke tilstrekkelig for å møte frivillighetens utfordringer og disse medlemmer har derfor foreslått en ytterligere styrking.

Flere av organisasjonene deriblant NOAH som jobber for dyrs rettigheter, har tatt til orde for at de føler seg ekskludert fra denne støtteposten. Støtte til frivilligheten innebærer også å kunne gi støtte til organisasjoner man ikke nødvendigvis er enig med. Det organisasjonsmangfold vi har i Norge er en styrke for demokratiet. Også stemmer som kommer med motsatt synspunkt i viktige samfunnsdebatter enn ens eget, må høres.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Venstre ber om at regjeringen foretar en ny gjennomgang av støttefordelingen og påser at organisasjoner som for eksempel NOAH kan gis støtte, særlig når posten nå økes.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til budsjettforliket mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre der det ble enighet om å styrke organisasjonene som får støtte av LMD med 5,5 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår følgende fordeling på organisasjonene, som reverserer alle kuttene gjort i Prop. 1 S (2014–2015) med unntak av Nobio som ikke har levert søknad for 2015. I tillegg har samtlige organisasjoner fått lik prosentvis økning tilsvarende 1 pst. vekst:

Organisasjon	Prop. 1 S (2014–2015)		Forslag etter budsjettforliket	
	Støtte 2014	Forslag 2015	Ny bevilgning	Økning sammenliknet med Prop. 1 S (2014–2015)
Biologisk-dynamisk Foreining	150 000	100 000	151 500	51 500
Bondens marked	500 000	500 000	505 000	5 000
Det norske Skogselskap	1 140 000	800 000	1 151 400	351 400
Dyrebeskyttelsen		400 000	404 000	4 000
Dyrevernalliansen	400 000	400 000	404 000	4 000
Dyrevern Ung	100 000	100 000	101 000	1 000
Folkeaksjonen ny rovdyrpolitikk	1 500 000	1 500 000	1 515 000	15 000
Geitmyra matkultursenter for barn	400 000	300 000	404 000	104 000
Hageselskapet	1 100 000	800 000	1 111 000	311 000
Hanen	2 050 000	2 050 000	2 070 500	20 500
Hest og Helse	200 000	150 000	202 000	52 000
Kvinner i skogbruket	172 000	100 000	173 720	73 720
Natur og Ungdom	100 000		101 000	101 000
Nobio – norsk bioenergiforening	170 000		0	0
Norges Birøkerlag	221 000	150 000	223 210	73 210
Norges Bygdekvinnelag	400 000	250 000	404 000	154 000
Norges Bygdeungdomslag		100 000	101 000	1 000
Norges Vel	2 000 000	1 000 000	2 020 000	1 020 000
Norske lakseelver	500 000	300 000	505 000	205 000
Norsk Gardsost	250 000	250 000	252 500	2 500
Norsk Kulturarv	350 000	250 000	353 500	103 500
Norsk seterkultur		150 000	151 500	1 500
OIKOS – Økologisk Norge	2 900 000	2 000 000	2 929 000	929 000
Slipp oss til – ungdom inn i landbruket	250 000	200 000	252 500	52 500
Spire	100 000		101 000	101 000
TreSenteret	300 000	300 000	303 000	3 000
Vitenparken	3 250 000	2 000 000	3 282 500	1 282 500
4H Norge	7 100 000	6 695 000	7 171 000	476 000
Sum	25 603 000	20 845 000	26 343 830	5 498 830

Disse medlemmer viser til at det finnes organisasjoner som jobber med landbrukspolitiske mål og aktuelle problemstillinger innenfor dyrevern, som

ikke faller innenfor tilskuddsordningen slik den er utformet i dag. Disse medlemmer mener til-

skuddskriteriene må gjøres mer generelle og nøytrale.

POST 70 STØTTE TIL ORGANISASJONER, KAN
OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 20 845 000 på post 70.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der Senterpartiet foreslår å styrke støtten til frivillige organisasjoner med 13,7 mill. kroner mer enn i regjeringens forslag. Senterpartiet foreslår en økning i tilskuddene på 30 pst. sammenlignet med 2014-nivå. I tillegg foreslår Senterpartiet at Norges Bygdeungdomslag får tilskudd på nivå med Norges Bygdekvinnelag.

4.4.7 Kap. 1139 Genressursar, miljø- og ressursregistreringar

Det foreslås bevilget kr 35 177 000 på kap. 1139.

Komiteen mener det er viktig å videreføre arbeidet med å forbedre miljø- og ressurskunnskapene. Komiteen mener videre det er behov for å bedre kunnskapen om truede og sårbare arter, slik at vi på best mulig måte kan ta hensyn til slike unike verdier.

Komiteen understreker videre at det er nødvendig med god kunnskap om og god oversikt over miljøverdier og ressurser for å få til bærekraftig arealbruk, ressursbruk og næringsvirksomhet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, viser til at i et internasjonalt perspektiv ser vi en utvikling som fører til færre plante- og dyreslag. I en tid med økte, menneskeskapt klimaendringer er det ekstra viktig med tilgang til variert genmateriale. En økt ensretting gjør oss ekstra sårbare. Det er derfor viktig at både storting og regjering er seg bevisst disse utfordringene og støtter opp om tiltak som motvirker en slik utvikling.

POST 71 TILSKOTT TIL GENRESSURSFORVALTNING

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der Senterpartiet foreslår å styrke arbeidet med genressursforvaltning. Senterpartiet foreslår å øke støtten til Norsk Fjordhestesenter med 1 mill. kroner, til Nord-Norsk Hestesenter med 1 mill. kroner, til Stiftelsen Det norske arboret med 0,5 mill. kroner og Norsk Hjortesenter med 0,5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det bevilges 0,75 mill. kroner til Nord-Norsk Hestesenter, som ligger i Målselv, og 0,75

mill. kroner til Norsk Fjordhestesenter, som ligger i Nordfjordeid.

4.4.8 Kap. 1141 Kunnskapsutvikling m.m. innan miljø- og næringsiltak i landbruket

Det foreslås bevilget kr 129 128 000 på kap. 1141.

Komiteen viser til at formålet med denne posten er å få frem kunnskap om foretaksøkonomi, nasjonal og internasjonal landbrukspolitikk og verdikjeden for matvarer. Dette er viktig i arbeidet for å nå landbrukspolitiske mål om matproduksjon og verdiskaping over hele landet, og et bærekraftig landbruk.

Målrettet bruk av midler til forskning og innovasjon, kunnskap og kompetanse som er tilgjengelig for næring og forvaltning, og en effektiv og robust instituttsektor i samspill med andre, er nødvendig for å nå de landbruks- og skogpolitiske målene. Komiteen mener at det er nødvendig med en forsterket internasjonal forskningsinnsats på landbruks- og matområdet for å løse felles utfordringer, fornye norsk forskning og for å kunne forstå og utnytte forskningsresultat fra andre land. Landbruks- og matforskningen må følges opp med målrettet formidling slik at ny kunnskap på en rask og effektiv måte når ut til de aktørene som kan ta kunnskapen i bruk. For å lykkes med dette er det viktig å sikre et godt samarbeid mellom de ulike aktørene i verdikjedene.

4.4.9 Kap. 1142 Landbruksdirektoratet

Det foreslås bevilget kr 420 060 000 på kap. 1142 og kr 39 740 000 på kap. 4142.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der Senterpartiet foreslår å gjeninnføre og styrke beredskapsvaktene for veterinærer i storbyområdene og foreslår 5 mill. kroner til dette.

POST 81 (NY) BEREDSKAPSLAGER FOR KORN

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der Senterpartiet prioriterer 10 mill. kroner til å starte arbeidet med å etablere et beredskapslager for matkorn.

4.4.10 Kap. 1144 Regionale og lokale tiltak i landbruket

Det foreslås bevilget kr 4 002 000 på post 77.

Komiteen viser til at formålet med bevilgningen er å styrke fylkesmannens rolle som kompetansesenter for kommunene, og bidra til desentralisering av ansvar og myndighet til kommunene på landbruksområdet.

Komiteen merker seg at det for 2015 blir satt av midler til fylkesmannens samhandling og dialog med kommunene på landbruksområdet, og at støtten til fylkespilot for å styrke plan, miljø- og landbrukskompetansen i kommunene i Sør-Trøndelag blir videreført. Støtte til sekretariat for etter- og videreutdanning i samfunnsplanlegging (Samplan/SEVS) og bevilgningen til oppfølging og drift av rapporteringssystemet KOSTRA, videreføres også. Det bevilges også midler til prosjektsamarbeidet på landbruksområdet mellom Russland og Norge, koordinert av Fylkesmannen i Finnmark.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Innst. 2 S (2014–2015), der denne posten ble foreslått styrket med 5 mill. kroner for å ivareta viktige satsinger. Satsinger som utviklingsprogram i fjellregionen (Alvdal, Folldal, Tolga, Os, Tynset, Rendalen og Røros) burde blitt vurdert forlenget sammen med flere gode regionale og lokale tiltak. For å sikre rekruttering og nyskaping ser disse medlemmer slike programmer som svært verdifulle. Også kommunale programmer og satsing på utvikling av god rovdyrpolitikk taler for forsterking av denne posten.

4.4.11 Kap. 1148 Naturskade – erstatningar

Det foreslås bevilget kr 169 200 000 på kap. 1148.

Komiteen viser til at Stortinget vedtok en ny lov om erstatning for naturskader 2014. Landbruksdirektoratet vil være ansvarlig myndighet for statens naturskadeordning. Håndteringen av skadesakene vil skje etter en ren forvaltningsmodell, og loven åpner for at en større del av skadene enn etter gjeldende lov kan dokumenteres av den skadelidte. Dette vil kreve utvikling av et nytt saksbehandlingssystem, og komiteen støtter dette.

Komiteen merker seg at klimaforskerne varsler at vi må regne med mer ekstremvær i årene som kommer. Med mer ekstremvær følger flere og mer omfattende naturskader. Det er derfor viktig at vi har en velfungerende naturskadeordning og en velfungerende beredskap knyttet til naturskade og ekstremvær.

4.4.12 Kap. 1149 Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket

Det foreslås bevilget kr 72 654 000 på kap. 1149.

Komiteen peker på at Norge nå har 900 millioner kubikkmeter med skog – dobbelt så mye som på 60-tallet. Likevel avvirkes det kun omtrent 11 millioner kubikkmeter skog i året, og mye av det som

står igjen vil nå råtne. Komiteen peker på at det er avgjørende å ha tilgang til ressursene for å få nytte av det store lageret av skog vi har. Komiteen deler derfor regjeringens mål om at det må satses mer på infrastruktur og veier.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet viser til at regjeringen i sin regjeringserklæring har skrevet at de ønsker «å redusere skattesatsen på gevinst ved salg av virksomheter i jordbruket til ordinær kapitalbeskatning». Disse medlemmer peker på at så ikke har skjedd, og at det har medført at en rekke skogeiere nå har satt seg på gjerdet og ikke vil selge i påvente av skatteendringen. Disse medlemmer mener en slik utvikling er uheldig, og peker på at det kan være stor effektiviseringsgevinst ved bedre struktur i skognæringen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet savner en tydelig og markant satsing på skog i budsjettforelegget fra regjeringen. Vi stiller oss undrende til at man ikke nå foreslår å sette ned gevinstbeskatning ved salg av jord- og skogeiendommer, og disse medlemmer viser til sine respektive forslag i finansinnstillingen der det foreslås at dette gjøres nå. Det er uheldig at dette ikke gjøres så raskt som mulig all den tid dette er varslet i regjeringsplattformen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Kristelig Folkepartis alternative budsjett, jf. Innst. 2 S (2014–2015), der det foreslås fjerning av gevinstbeskatning for skog, for å sikre en bedre struktur i skognæringen.

POST 51 TILSKOTT TIL UTVIKLINGSFONDET FOR SKOGBRUKET

Det foreslås bevilget kr 3 595 000 på post 51.

Komiteen viser til at midler fra fondet i første rekke blir rettet mot brukerrettet FoU-virksomhet med klare problemstillinger og mål. Fondet skal bidra til prosjekter som utvikler og styrker skogbruket som en rasjonell, økonomisk og bærekraftig næring.

POST 71 TILSKOTT TIL VERDISKAPINGSTILTAK I SKOGBRUKET, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 42 444 000 på post 71.

Komiteen merker seg at det blir lagt vekt på tilskudd til verdiskapingstiltak i skogbruket som kan redusere transportkostnadene i skogsektoren.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, viser til at det er et stort behov for

investeringer i infrastruktur over hele landet, men at utfordringene er ulike i kyst- og innlandsfylkene. Tilskudd til investeringer i nybygging og ombygging av skogsveinettet er et målrettet og godt tiltak for en aktiv skogforvaltning. Flertallet viser videre til at slike investeringer vil bidra til bedre klimatilpassing av skogbrukets veinett, gjennom tiltak som reduserer faren for flom, erosjon og løsmasseskred ved kraftige nedbørsperioder.

Et annet flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Venstre, slutter seg til den styrkede satsingen på skogbruket i budsjettforemlegget for 2015.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ønsker en betydelig satsing på infrastrukturtiltak i skogbruket og en økning på 40 mill. kroner på infrastruktur ut over regjeringens forslag, jf. finansinnstillingen. Satsing på blant annet skogsbilveger og tømmerkaier er påkrevet for å kunne øke avvirkningen.

Disse medlemmer foreslår dessuten å øke tilskudd til bruk av tre med 5 mill. kroner, skog, klima og energitiltak med 5 mill. kroner og tilskudd til industriell bruk av tre med 5 mill. kroner. Tilskuddet til skogplanting i regjeringens fremlegg er dessuten for svakt og ble fra medlemmene i Arbeiderpartiet foreslått styrket med 8 mill. kroner, jf. finansinnstillingen.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti foreslår å styrke tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket, særlig rettet mot skogsbilveier og tømmerkaier, med 40 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der Senterpartiet foreslår å styrke satsingen på bl.a. skogsbilveier med 20 mill. kroner utover regjeringens forslag.

POST 72 TILSKOTT TIL AUKA BRUK AV TRE, KAN
OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 19 980 000 på post 72.

Komiteen viser til at hovedmålsettingen for programmet er økt bruk av tre og økt lønnsomhet i hele verdikjeden. For å nå målene er det behov for å finne og utvikle bedrifter som har rettet seg mot markeder og bidratt til utvikling og innovasjon i bruk av tre.

Trebasert innovasjonsprogram har siden etableringen i 2006 bygd opp under næringspolitiske, miljøpolitiske og distriktpolitiske målsettinger, og er et

element i en helhetlig strategi for næringsutvikling knyttet til landbruket.

Komiteen slutter seg til vurderingene og ser det som viktig at programmet bidrar til å styrke kompetansen i bruk av tre i relevant høyere utdanning, og ved å legge til rette for samhandling mellom utdanningsinstitusjonene og næringen.

Komiteen viser til at det er bred enighet om viktigheten av økt bruk av tre. Meld. St. 9 (2011–2012) Landbruks- og matpolitikken og St.meld. nr. 39 (2008–2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen, understreker økt bruk av tre som et viktig tiltak. Norge har god tilgang på skogressurser, verdien for lokal, regional og nasjonal næringsvirksomhet knyttet til trebruk er stor og økt bruk av tre er ett av flere tiltak som kan redusere den samlede klimabelastningen. Målet om økt bruk av tre blir videre understøttet i Meld. St. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk og Meld. St. 28 (2011–2012) Gode bygg for eit betre samfunn.

Samtidig peker komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, på at det er behov for også å styrke resten av verdikjeden. Flertallet mener det er behov for i større grad å styrke skognæringen for å legge til rette for overgangen fra ikke-fornybare energikilder til fornybare energikilder. Flertallet viser til budsjettforliket, som har styrket tilskudd til økt bruk av tre i skognæringen med 6,7 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett der det foreslås å styrke tilskudd til bruk av tre med 5 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der Senterpartiet foreslår å styrke tilskudd til økt bruk av tre med 50 mill. kroner utover regjeringens forslag.

POST 73 TILSKOTT TIL SKOG-, KLIMA- OG
ENERGITILTAK, KAN OVERFØRAST

Det foreslås bevilget kr 3 970 000 på post 73.

Komiteen viser til at skogtiltakene i klimaforliket samsvarer godt med konklusjonene om skog i klimapanelets siste hovedrapport. Skogen i Norge har et årlig opptak av CO₂ som tilsvarer mer enn halvparten av de samlede norske utslipp av klimagasser. Komiteen slutter seg til målet om å føre en aktiv og bærekraftig skogpolitikk gjennom tiltak som skal bidra til å øke karbonlageret i skogen. Skogplanting, gjødsling av skog og skogplanteforedling vil ha di-

rekte innvirkning på fremtidig opptak og lagring av karbon i norske skoger. Samtidig skal skogressursene bli brukt til å produsere mer fornybar energi og byggemateriale av tre for å redusere utslippene av klimagasser. Skogtiltak er blant de mest kostnadseffektive klimatiltakene, og har samtidig en positiv næringsmessig effekt.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett der det foreslås å styrke tilskudd til skog-, klima- og energitiltak med 5 mill. kroner. I tillegg øremerkes 8 mill. kroner til skogplanting.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti foreslår å styrke tilskudd til skog-, klima- og energitiltak med 10 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der Senterpartiet foreslår å styrke tilskuddet til skog-, klima- og energitiltak med 30 mill. kroner utover regjeringens forslag.

POST 74 TILSKUDD TIL INDUSTRIELL BRUK AV TREVIRKE, KAN OVERFØRES

Det foreslås bevilget kr 2 665 000 på post 74.

Komiteen viser til behovet for å se skog- og trenæringen som en helhet, og slutter seg til forslaget om å sette i verk tiltak rettet mot treforedlingsindustrien for å legge til rette for økt aktivitet i skogbruket i tråd med målene for skogpolitikken.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett der det foreslås å styrke tilskudd til industrielt bruk av trevirke med 5 mill. kroner.

POST 75 (NY) TILSKUDD TIL UTTAK AV SKOGSVIRKE TIL ENERGIFORMÅL

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative budsjett der Senterpartiet foreslår å gjeninnføre tilskudd til uttak av skogsvirke til energiformål.

4.4.13 Kap. 1150 og kap. 4150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.

Det foreslås bevilget kr 14 306 304 000 på kap. 1150 og kr 30 000 000 på kap. 4150.

Komiteen viser til at jordbruksavtalen er basert på at landbrukets organisasjoner har en forhandlingsrett med staten om priser, tilskudd og andre for-

hold knyttet til produksjon og omsetning innenfor jordbruket.

Komiteen viser til at det ble brudd i årets jordbruksforhandlinger, og at det derfor ble utarbeidet en jordbruksavtale på grunnlag av Stortingets behandling av jordbruksoppgjøret, jf. Innst. 285 S (2013–2014).

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener at jordbruksoppgjøret, som de fire samarbeidspartiene ble enige om i Stortinget, svarer på de utfordringene norsk landbruk står overfor. Det legges til rette for økt matproduksjon. Regjeringens opprinnelige tilbud la til grunn en inntektsutvikling for bøndene lik andre grupper. Enigheten mellom regjeringspartiene, Venstre og Kristelig Folkeparti, om jordbruksoppgjøret legger til grunn om lag 5 pst. i gjennomsnitt. Flertallet minner om at sluttresultatet av forhandlingene under skiftende regjeringer stort sett har gitt prosentvis inntektsvekst som andre grupper.

Flertallet viser til avtalen om jordbruksoppgjøret mellom samarbeidspartiene av 28. mai 2014, der flertallet, bestående av Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, var enige om at det skal opprettholdes en variert bruksstruktur som utnytter jordbruksarealene over hele landet.

Flertallet viser til at avtalen styrket inntektene til melkebruk, styrket inntektene til kornbønder der det klimatisk ligger til rette for det, styrket inntektene til sauebøndene med en besetning på 0–100 sauer og styrket inntektene til bønder som driver med ammeku og geit. Avtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre la videre til rette for å øke inntektene for bærbønder i hele landet, fruktbønder på Vestlandet og grønnsaksbønder i hele landet bortsett fra Nord-Norge. Tilskuddet til fruktlager opprettholdes. Flertallet viser videre til at avtalen økte bevilgningene til velferdsordninger som avløsertilskudd, rådgivning og HMS og tidligpensjon, sett i forhold til regjeringens forslag i Prop. 106 S (2013–2014). Flertallet mener det er viktig å stimulere til økt produksjon av økologiske produkter. Avsetningen til utviklingstiltak for økologisk jordbruk under post 50.11 Landbrukets utviklingsfond økes med 10 mill. kroner i forhold til forslagene i Prop. 106 S (2013–2014). Avtalen øker også bevilgningene til miljø i forhold til forslaget i proposisjonen. Bevilgningene til regionale miljøprogram styrkes med 6,5 mill. kroner. Under Landbrukets utviklingsfond økes avsetningen til Spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL) med 40 mill. kroner, særlig knyttet til formålet om å ta vare på freda og verneverdige bygninger. Videre økes avsetningen til Klima- og

miljøprogrammet med 3 mill. kroner, biogassordningen med 2 mill. kroner og Bioenergiprogrammet med 10 mill. kroner, sammenlignet med proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet er sterkt kritiske til regjeringens håndtering av årets jordbruksoppgjør og mener at det ikke er i tråd med de rammer og målsettinger som Stortinget har satt i forbindelse med behandling av Meld. St. 9 (2011–2012), jf. Innst. S. 234 (2011–2012) og til Hovedavtalen for jordbruket § 1. Disse medlemmer foreslo derfor å sende jordbruksavtalen tilbake til regjeringen for videre forhandlinger.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mente også at rammen burde vært økt med minst 450 mill. kroner, og så det som positivt at forliket som ble inngått med Kristelig Folkeparti og Venstre, ga en økning i rammen på 250 mill. kroner, noe som er betydelig nærmere Arbeiderpartiets forslag enn det regjeringen la opp til.

Disse medlemmer er av den oppfatning at frukt og grønt bør bli rimeligere å kjøpe. Dette vil også kunne være viktig for folkehelsen. Vi stiller oss undrende til at regjeringen i budsjettforelegget og i tilbudet til jordbruksoppgjør faktisk øker målpriser. I arbeidet med å sikre forbrukere rimelig mat nytter det ikke bare å peke på andre aktører. Det finnes politiske muligheter. I regjeringens tilsynelatende iver etter å gjøre mat billigere øker man målprisene. Disse medlemmer mener det derfor nå bør ses på muligheter for å sette ned målpriser på frukt og grønt og at man kompenserer dette med økte bevilgninger over budsjettet. Disse medlemmer viser til Innst. 2 S (2014–2015) og forslag om en bevilgning på 32 mill. kroner til dette formål.

Disse medlemmer foreslo dessuten en økning av underpost 50.11 for å sikre tiltak i arktisk landbruk.

Komiteen ønsker et miljøvennlig, bærekraftig og fremtidsrettet norsk landbruk med både store og små bruk i hele landet. Det er et mål at norsk landbrukspolitikken skal stimulere til økt matproduksjon, med intensjon om økt selvforsyning, blant annet av hensyn til norske forbrukere og av beredskapshensyn. Vilkårene for jordbruksdrift er forskjellige i ulike deler av landet, og jordbruket bidrar også til andre viktige samfunns-goder enn mat, slik som ivaretagelse av norsk kulturlandskap, reiseliv og spredt bosetting. Komiteen mener det må opprettholdes en differensiering i virkemidlene, som legger til rette for en variert bruksstruktur og sikrer bærekraftig pro-

duksjon på jordbruksarealene i hele landet. Komiteen mener matproduksjon er jordbrukets hovedoppgave.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, mener at avtalen om jordbruksoppgjøret 2014 markerer et viktig skritt i samarbeidspartienes arbeid for å legge til rette for et miljøvennlig, bærekraftig og fremtidsrettet landbruk med både store og små bruk i hele landet. Flertallet mener virkningen av politikken som nå vedtas bør være gjenstand for en grundig evaluering, og at det i jordbruksoppgjøret for 2015 gjøres rede for konsekvenser som er synlige på kort sikt.

Komiteen viser til at det også ble enighet om at det skal legges frem en stortingsmelding om landbruket og skognæringen i et fremtidig Norge.

Komiteen ønsker et miljøvennlig, bærekraftig og fremtidsrettet norsk landbruk med både store og små bruk i hele landet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Senterpartiet, mener det må legges til rette for at alle kan vokse og øke produksjonen, uten at dette går ut over dem som driver små og mellomstore bruk.

Flertallet ønsker å styrke bruk som har ressursgrunnlag til å være heltidsbruk, samtidig som variert bruksstruktur i hele landet opprettholdes. Flertallet viser til at det i jordbruksoppgjøret også legges til rette for økt matproduksjon og et enklere virkemiddelsystem hvor det lettere kan kontrolleres at tilskuddene utbetales i tråd med formålet. Flertallet viser til at ordningene fortsatt skal ha en distrikts- og strukturprofil som legger til rette for at det kan opprettholdes en variert bruksstruktur som utnytter jordbruksarealene over hele landet.

Et annet flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, viser til at det på denne bakgrunn var grunnlag for å foreta visse justeringer av strukturprofilen som lå i proposisjonen, og at disse endringene kommer frem av Innst. 285 S (2013–2014).

Dette flertallet viser til at det i avtalen mellom Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, i forbindelse med jordbruksoppgjøret for 2015 ble enighet om at fremtidige jordbruksoppgjør skal være i tråd med de føringene som ligger til grunn i innstillingen til dette årets jordbruksoppgjør, jf. Innst. 285 S (2013–2014) og Innst. 8 S (2013–2014).

ØKOSTRATEGI

Komiteen viser til Innst. 234 S (2011–2012) der Stortinget fastsatte et mål om at 15 pst. av matkonsumet skulle være økologisk produsert innen 2020.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, mener det er behov for en økostrategi, med tiltak som kan bidra til å legge til rette for å nå dette målet.

Komiteens medlem fra Senterpartiet mener årets oppgjør ikke bidrar til å nå målene om økt matproduksjon (Meld. St. 9 (2011–2012)). Dette medlem viser til Senterpartiets alternative budsjett der Senterpartiet foreslår å øke rammen til jordbruksavtalen med 400 mill. kroner.

Dette vil bidra til å redusere inntektsgapet mellom jordbruket og andre næringer. Dette medlem mener det ikke er samsvar mellom jordbruksavtalens økonomiske rammer og målene som er satt for jordbruket.

4.4.14 *Kap. 1151 Til gjennomføring av reindriftsavtalen*

Det foreslås bevilget kr 111 500 000 på kap. 1151.

Komiteen viser til det den 18. februar 2014 ble inngått ny reindriftsavtale mellom Norske reindriftssamers Landsforbund og staten, jf. Prop. 108 S (2013–2014) Reindriftsavtalen 2014/2015. Komiteen viser videre til at Stortinget enstemmig ga sin tilslutning til avtalen i Stortinget 17. juni 2014, jf. Innst. 282 S (2013–2014).

Komiteen merker seg at hovedmålet med reindriftsavtalen 2014/2015 er å legge til rette for å utvikle reindriftsnæringen som en rasjonell markedsorientert næring som er bærekraftig i et langsiktig perspektiv. Reindriftsavtalen for 2014/2015 har en ramme på 111,5 mill. kroner, som er en økning på 2 mill. kroner sammenlignet med fjorårets avtale.

Komiteen viser til det pågående arbeidet med tilpasning av reindriftstallet krever økt uttak av slakterein. Med det som utgangspunkt, har avtalepartene sett det som viktig at reindriftsavtalen særlig prioriterer tiltak som bidrar til økt slakting og omsetning av reinkjøtt.

Komiteen viser til at reindriften i lov er pålagt å drive økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig.

Komiteen vil vise til at det fortsatt er for høye reintall, og de lave slaktevektene i deler av Finnmark er en klar indikasjon på at man ikke oppfyller krave-

ne til økologisk og økonomisk bærekraft. Komiteen viser til at både Riksrevisjonens rapport fra 2013, og en enstemmig næringskomité blant annet i Innst. 282 S (2013–2014) fastslår at det er ubalanse mellom beitetrykk og beitegrunnlag, og at det er viktig at regjeringen er tydelig på sanksjonsbruk.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, mener at reintallsreduksjonen må ta hensyn til siidaandeler som har fulgt opp myndighetenes tidligere krav om reduksjon.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Venstre mener at reduksjoner må gjennomføres slik at den oppleves rettferdig og skaper forutsigbarhet i næringen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Venstre, mener det er viktig at de 1/3 av rein-eierne som nå ikke har redusert reintallet som de skal, gjør dette innen fristen 1. april 2015. For å oppnå dette er det viktig med tydelig virkemiddelbruk i tråd med reindriftsloven.

Komiteen mener det som skjer innen reindriften i enkelte deler av Finnmark kan betegnes som en dyretragedie, og det er derfor viktig at reintallet nå reduseres. Mattilsynet har rapportert om avmagrede dyr og slakt som må kastes. Komiteen mener det nå er på tide å få redusert reintallet til et økologisk forsvarlig nivå. Komiteen mener det er viktig også av hensyn til dyrevelferd og lønnsomhet i næringen.

Komiteen peker også på at den nødvendige reduksjon i reintallet kan medføre at noen utøvere velger å slutte i reindriften. Komiteen påpeker viktigheten av at det eksisterende virkemiddelapparatet yter nødvendig støtte, f.eks. til omstilling til annet arbeid, utdanning og andre tiltak. Komiteen henviser i tillegg til at det er fremforhandlet tidligpensjonsordninger i reindriftsavtalen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet er derfor forundret over at medlemmene fra Arbeiderpartiet nå signaliserer at de vil stoppe prosessen med reintallsreduksjon.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet stiller seg helt uforstående til påstanden fra Høyre og Fremskrittspartiet om at Arbeiderpartiet vil stoppe prosessen med reintallsreduksjon. Dette er en påstand som ikke medfører riktighet. Disse medlemmer viser til våre merknader under dette budsjettkapitlet.

4.4.15 *Kap. 1161 Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn*

Det foreslås bevilget kr 22 075 000 på kap. 1161.

POST 70 TILSKOTT TIL STATSKOG SFS MYNDIGHETSOPPGÅVER OG SEKTORPOLITISKE OPPGÅVER

Det foreslås bevilget kr 13 926 000 på post 70.

Komiteen understreker at Statskog SF har en viktig rolle i å forvalte statens eiendommer på en miljøvennlig, areal- og ressursmessig tjenlig måte for samfunnet.

Komiteen er også positiv til at Statskog SF ønsker å legge til rette for friluftsliv på foretakets areal.

Komiteen har merket seg at det er behov for vedlikehold av åpne bygninger som kan benyttes av allmennheten. Mange av disse ble tidligere benyttet til næringsvirksomhet, og bør holdes ved like av kulturelle årsaker. Komiteen merker seg at Statskog SF nå er i ferd med å selge en del av disse bygningene, men at det også er utfordringer knyttet til vedlikehold av damanlegg, boliger, stiger og bruer. Komiteen legger til grunn at regjeringen vil bidra til å løse disse utfordringene i samråd med foretaket.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet merker seg at regjeringen har iverksatt en privatiseringsprosess i Statskog, jf. at Statskog har fått i oppdrag å utrede privatisering av skogvirksomheten i Statskog. Disse medlemmer støtter ikke dette, og ber regjeringen stanse privatiseringen av Statskog.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen stanse den varslede privatiseringsprosessen av Statskog, herunder arbeidet som pågår i Statskog med å utrede privatisering av skogvirksomheten.»

POST 75 TILSKOTT TIL OPPSYN I STATSALLMENNINGAR

Det foreslås bevilget kr 8 149 000 på post 75.

Komiteen viser til at oppsyn i statsallmenning skjer både gjennom fjelloppsynet og det offentlig-rettslige oppsynet SNO driver. Komiteen viser til at fjellstyrenes virksomhet er hjemlet i fjelloven. Komiteen viser til at fjellstyrene kan ansette oppsynsmenn til å føre tilsyn med statsallmenningen, som blir lønnet av fjellkassa. Når ansettelsen er i samsvar med oppsynsordningen som departementet

har godkjent, har fjellstyrene krav på å få refundert halvparten av lønnsutgiftene fra denne posten. Komiteen viser til at fjelloppsynet har i oppgave å bidra til bærekraftig bruk av statsallmenningene, ved å forebygge miljøkriminalitet og bidra til at offentlig-rettslige vedtak blir overholdt, samt utføre oppgaver for grunneieren (Statskog SF).

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet, viser til at den skogfaglige forvaltningen er tillagt Statskog SF. Videre viser flertallet til at fjellstyrene velges av kommunestyrene i kommuner med statsallmenning og forvalter til sammen omtrent 27 millioner dekar statsallmenningsareal i Sør- og Midt-Norge.

Flertallet mener at fjellstyrenes funksjoner er viktige og ser behovet for stabilitet i fjellstyrenes finansiering for å utvikle en stabil høy kompetanse på de tjenester som skal selges til SNO.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at Statskog SF er grunneier i statsallmenninger. Videre viser disse medlemmer til at fjellstyrene velges av kommunestyrene i kommuner med statsallmenning, og har viktige forvaltningsoppgaver. Disse medlemmer mener at fjellstyrenes funksjoner er viktige og ser behovet for stabilitet i fjellstyrenes finansiering.

Disse medlemmer ønsker å styrke fjellstyrenes egne inntektsmuligheter. Dette bør gjelde bl.a. på prising av jakt og fiske. Disse medlemmer mener videre det vil være naturlig å foreta en gjennomgang av fordelingen av de løpende grunneierinntekter i statsallmenningene mellom vedkommende fjellkasse og grunneierfondet.

Komiteens medlem fra Kristelig Folkeparti viser til Innst. 2 S (2014–2015), der Kristelig Folkeparti foreslår å styrke tilskudd til oppsyn i statsallmenninger med 2 mill. kroner.

4.4.16 *Kap. 5576 post 71 Sektoravgifter under landbruks- og matdepartementet (bevilgningen behandles av finanskomiteen)*

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der det foreslås å redusere totalisatoravgiften fra 3,7 pst. til 3,0 pst. Dette som et tiltak for å styrke økonomien i hestenæringen.

4.4.17 *Oppsummering av fraksjonenes bevilgningsforslag*

I tabellen nedenfor er det laget en oversikt over de ulike partienes forslag til bevilgning innenfor rammeområde 11 på kapittel- og postnivå.

I henhold til Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd kan det i fagkomiteene ikke utformes forslag til bevilgningsvedtak som avviker fra de rammer Stortinget har vedtatt.

Sammenligning av budsjettall, kapitler og poster. Rammeområde 11

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik
Utgifter (i tusen kroner)				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter	145 406	145 263 (-143)
	21	Spesielle driftsutgifter	943	942 (-1)
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	90 447	90 359 (-88)
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	81 915	81 835 (-80)
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter	1 191 767	1 190 562 (-1 205)
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner	20 845	26 345 (+5 500)
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket		
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	25 431	25 406 (-25)
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	103 697	103 596 (-101)
1142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	218 279	218 049 (-230)
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket		
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 595	3 592 (-3)
	72	Tilskudd til økt bruk av tre	19 980	26 680 (+6 700)
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn		
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	13 926	13 912 (-14)
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	8 149	9 939 (+1 790)
Sum utgifter rammeområde 11			16 825 679	16 837 779 (+12 100)

Inntekter (i tusen kroner)

4115		Mattilsynet		
	1	Gebyr m.m.	162 026	161 886 (-140)

Kap.	Post	Formål	Prop 1 S	H, FrP, KrF, V Budsjettforlik
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	5 514	5 509 (-5)
4142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	39 740	39 701 (-39)
Sum inntekter rammeområde 11			256 857	256 673 (-184)
Sum netto rammeområde 11			16 568 822	16 581 106 (+12 284)

5. Forslag fra mindretall

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber om at Landbruks- og matdepartementets ordning med samarbeidsavtaler med frivillige organisasjoner videreføres.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utarbeide en bioøkonomistrategi i samarbeid mellom næringslivet, organisasjoner og regjeringen, der det fremmes overordnede og konkrete tiltak for å styrke bioøkonomien. Strategien fremmes i løpet av 2015.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen stille arbeidet med omlegging av Innovasjon Norge i bero inntil Stortinget har fått seg forelagt en stortingsmelding om virkemiddelapparatet, herunder Innovasjon Norge.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen opprettholde ordningen med tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2015 komme tilbake til Stortinget med en plan for etablering av nye såkornfond.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2015 fremme sak for Stor-

tinget der SIVAs formålsbestemmelser justeres med sikte på satsing på pilot- og demonstrasjonsanlegg, i tråd med intensjonene i Meld. St. 22 (2011–2012) Verktøy for vekst.

Det vises i denne forbindelse til Innst. 365 S (2011–2012), der en samlet næringskomité stilte seg bak følgende merknad: «Komiteen er glad for at tilbudet av offentlig støtte til pilot- og demonstrasjonsanlegg skal utviklast videre.»

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen i den varslede revisjonen av produksjonstilskuddsforskriften videreføre dagens bestemmelse om formelle felles eierinteresser som grunnlag for å avskjære produksjonstilskudd, og sikre at produksjonstilskuddet i landbruket ikke skal kunne gis til aksjeselskaper og samvirkeforetak. Dette er viktig for å forhindre vertikal integrasjon og sikre personlig og lokalt eierskap i norsk landbruk. Eventuelle forslag om endringer fremmes for Stortinget i forbindelse med den varslede landbruksmeldingen.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen utarbeide en bioøkonomistrategi i samarbeid mellom næringslivet, organisasjoner og regjeringen, der det fremmes overordnede og konkrete tiltak for å styrke bioøkonomien. Strategien fremmes i løpet av 2015.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen endre navnet på Mattilsynet til Mat- og dyretilsynet.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen stanse den varslede privatiseringsprosessen av Statskog, herunder arbeidet som pågår i Statskog med å utrede privatisering av skogvirksomheten.

Forslag 11

«Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. selge aksjer i SAS AB i forbindelse med en industriell løsning.
2. redusere statens eierandel i SAS AB ned til 7,5 pst. ved fremtidige konverteringer av obligasjonslån til aksjekapital i selskapet.»

Forslag fra Arbeiderpartiet:*Forslag 12*

Stortinget ber regjeringen vurdere ordninger som i større grad tilrettelegger for gründermiljøer som

MESH i Oslo, Mess & Order i Stavanger og Flow i Tromsø.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen utvide dagens pilotprosjekt i Innovasjon Norge for forretningsengler til en nasjonal strategi.

6. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A

**Rammeområde 9
(Næring)**

I

På statsbudsjettet for 2015 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Driftsutgifter	335 586 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	44 021 000	
	30	Miljøtiltak Søve, <i>kan overføres</i>	19 200 000	
	70	Tilskudd til internasjonale organisasjoner ..	33 800 000	
	71	Miljøtiltak Raufoss	1 200 000	
	72	Tilskudd til beredskapsordninger	3 700 000	
	73	Tilskudd til Ungt Entreprenørskap	25 600 000	
	74	Tilskudd til Visit Svalbard AS	2 100 000	
	75	Tilskudd til særskilte prosjekter, <i>kan overføres</i>	14 600 000	
	76	Tilskudd til Standard Norge	30 700 000	
	77	Tilskudd til sjømat- og rekrutteringstiltak, <i>kan overføres</i>	10 700 000	
	78	Tilskudd til Akvariet i Bergen	4 000 000	
902		Justervesenet		
	1	Driftsutgifter	117 680 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 398 000	
903		Norsk akkreditering		

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	1	Driftsutgifter	38 260 000	
904		Brønnøysundregistrene		
	1	Driftsutgifter	292 991 000	
	22	Forvaltning av Altinn-løsningen, <i>kan overføres</i>	197 270 000	
905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Driftsutgifter	178 314 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	69 426 000	
906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Driftsutgifter	29 272 000	
	30	Sikrings- og miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	6 500 000	
	31	Miljøtiltak Løkken, <i>kan overføres</i>	14 100 000	
909		Tiltak for sysselsetting av sjøfolk		
	73	Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk, <i>overslagsbevilgning</i>	1 802 000 000	
910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	351 927 000	
911		Konkurransetilsynet		
	1	Driftsutgifter	91 613 000	
	23	Klagenemnda for offentlige anskaffelser ...	9 990 000	
915		Regelråd for næringslivet		
	1	Driftsutgifter	7 000 000	
922		Romvirksomhet		
	50	Norsk Romsenter	59 842 000	
	70	Kontingent i European Space Agency (ESA)	186 000 000	
	71	Internasjonal romvirksomhet	349 600 000	
	72	Nasjonale følgemidler, <i>kan overføres</i>	24 200 000	
	73	EUs romprogrammer	224 400 000	
	74	Nasjonal infrastruktur og tekniske aktivite- ter, <i>kan overføres</i>	13 100 000	
924		Internasjonalt samarbeid og utviklings- programmer		
	70	Tilskudd	47 450 000	
930		Norsk Design- og Arkitektursenter		
	70	Tilskudd	73 900 000	
935		Patentstyret		
	1	Driftsutgifter	233 157 000	
936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Driftsutgifter	5 894 000	
940		Internasjonaliseringstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	13 287 000	
950		Forvaltning av statlig eierskap		
	21	Spesielle driftsutgifter	23 774 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
953		Kings Bay AS		
	70	Tilskudd	19 000 000	
2421		Innovasjon Norge		
	50	Innovasjon - prosjekter, fond	345 100 000	
	51	Tapsfond, såkornkapitalfond	89 250 000	
	53	Risikoavlastning for nye såkornfond	45 000 000	
	70	Basiskostnader	165 048 000	
	71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i> ..	89 000 000	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	291 100 000	
	74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	475 200 000	
	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	330 000 000	
	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	4 300 000	
2429		Eksportkreditt Norge AS		
	70	Tilskudd	106 895 000	
	71	Viderefakturerte utgifter	200 000	
2460		Garantiinstituttet for eksportkreditt		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter	-160 000 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	160 000 000	0
		Totale utgifter		6 948 645 000
		Inntekter		
3900		Nærings- og fiskeridepartementet		
	1	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til ordinære driftsutgifter	230 000	
	2	Ymse inntekter og refusjoner knyttet til spesielle driftsutgifter	100 000	
3902		Justervesenet		
	1	Gebyrinntekter	69 679 000	
	3	Inntekter fra salg av tjenester	14 489 000	
	4	Oppdragsinntekter	2 498 000	
3903		Norsk akkreditering		
	1	Gebyrinntekter og andre inntekter	33 867 000	
3904		Brønnøysundregistrene		
	1	Gebyrinntekter	524 500 000	
	2	Refusjoner, oppdragsinntekter og andre inn- tekter	29 319 000	
	3	Refusjoner og inntekter knyttet til forvalt- ning av Altinn-løsningen	88 343 000	
3905		Norges geologiske undersøkelse		
	1	Oppdragsinntekter	27 773 000	
	2	Tilskudd til samfinansieringsprosjekter	47 153 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3906		Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard		
	1	Leie av bergrettigheter og eiendommer	100 000	
	2	Behandlingsgebyrer	699 000	
3910		Sjøfartsdirektoratet		
	1	Gebyrer for skip og flyttbare innretninger i NOR	157 147 000	
	2	Maritime personellsertifikater	12 688 000	
	3	Diverse inntekter	3 600 000	
	4	Gebyrer for skip i NIS	40 460 000	
	5	Overtredelsesgebyrer og tvangsmulkt	4 700 000	
3911		Konkurransetilsynet		
	1	Klagegebyr	1 998 000	
	2	Lovbruddsgebyr	100 000	
3935		Patentstyret		
	1	Inntekter av informasjonstjenester	7 493 000	
	2	Inntekter knyttet til NPI	5 295 000	
	3	Gebyrer immaterielle rettigheter	42 159 000	
3936		Klagenemnda for industrielle rettigheter		
	1	Gebyrer	499 000	
3950		Forvaltning av statlig eierskap		
3961		Selskaper under Nærings- og fiskeridepartementets forvaltning		
	70	Garantiprovisjon, Statkraft SF	2 100 000	
	71	Garantiprovisjon, Eksportfinans ASA	9 000 000	
5325		Innovasjon Norge		
	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000 000	
	53	Tilbakeføring av tapsfondsmidler garantiordning fiskesalgslag	70 000 000	
	70	Låneprovisjoner	65 000 000	
5329		Eksportkreditt Norge AS		
	70	Gebyrer m.m.	60 000 000	
5460		Garantiinstituttet for eksportkreditt		
	71	Tilbakeføring fra Gammel alminnelig ordning	5 100 000	
	72	Tilbakeføring fra Gammel særordning for utviklingsland	4 400 000	
5629		Renter fra eksportkredittordningen		
	80	Renter	1 640 000 000	
5650		Renter på lån fra Nærings- og fiskeridepartementet		
	82	Renter på lån til Nofima AS	800 000	
		Totale inntekter		<u>2 976 289 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 900 post 1	kap. 3900 post 1
kap. 900 post 21	kap. 3900 post 2
kap. 902 post 1	kap. 3902 postene 1 og 3
kap. 902 post 21	kap. 3902 post 4
kap. 903 post 1	kap. 3903 post 1
kap. 904 post 1	kap. 3904 post 2
kap. 904 post 22	kap. 3904 post 3
kap. 905 post 21	kap. 3905 postene 1 og 2
kap. 910 post 1	kap. 3910 post 3
kap. 911 post 23	kap. 3911 post 1
kap. 935 post 1	kap. 3935 postene 1, 2 og 3

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Fullmakt til å overskride

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. overskride bevilgningen under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 71 Miljøtiltak Raufoss for miljøtiltak, innenfor gitt garanti-ramme på 124 mill. kroner.
2. overskride bevilgningen under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 21 Spesielle driftsutgifter, til dekning av meglerhonorarer og utgifter til faglig bistand ved salg av statlige aksjeposter, samt andre endringer som kan få betydning for eierstrukturen i selskapene.

IV

Fullmakt til å utgifts- og inntektsføre uten bevilgning

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. utgifts-/inntektsføre ut-/innbetalinger knyttet til garantiansvar overfor Eksportfinans ASA uten bevilgning, under kap. 950 Forvaltning av statlig eierskap, post 70 Utbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, og kap. 3950 Forvaltning av statlig eierskap, post 87 Innbetaling – garantiordning, Eksportfinans ASA, innenfor gitt garanti-ramme på 750 mill. kroner.
2. utgiftsføre/inntektsføre uten bevilgning valutakurstap og valutakursgevinst i eksportkredittordningen under henholdsvis kap. 2429 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Valutatap og kap. 5329 Eksportkreditt Norge AS, post 89 Valutagevinst.

V

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
2421		Innovasjon Norge	
	72	Forsknings- og utviklingskontrakter	100 mill. kroner

2. gi tilsagn om tilskudd på 98,43 mill. euro i tillegg til eksisterende bevilgning for å delta i de frivillige programmene til Den europeiske romorganisasjonen ESA. Samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar skal likevel ikke overstige 137,6 mill. euro.

VI

Bestillingsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. inngå forpliktelser for inntil 7,5 mill. kroner til utredninger og lignende ut over bevilgning under kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter.
2. foreta bestillinger ut over gitt bevilgning under kap. 904 Brønnøysundregistrene, post 22 Forvaltning av Altinn-løsningen, men slik at ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger 50 mill. kroner.

VII

Garantifullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier for inntil 40 mill. kroner for lån til realinvesteringer og driftskapital, men slik at total ramme for nytt og gammelt ansvar ikke overstiger 123 mill. kroner.
2. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 000 mill. kroner ved eksport til og investeringer i utlandet innenfor Alminnelig garantiordning og inkludert Gammel alminnelig ordning. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Alminnelig garantiordning skal drives i balanse på lang sikt.
3. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 3 150 mill. kroner ved eksport til og investerin-

ger i utviklingsland, men likevel slik at rammen ikke overskrider sju ganger det til enhver tid innestående beløp på ordningens grunnfond. Garantivirksomheten skal finne sted innenfor de rammer som «Arrangement on Officially Supported Export Credits» setter. Virksomheten skal drives i balanse på lang sikt, gitt bevilgninger til grunnfondet.

4. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 5 000 mill. kroner ved byggelån innenfor skipsbyggingsindustrien. Ordningen skal drives i balanse på lang sikt.
5. gi Garantiinstituttet for eksportkreditt fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme på 20 000 mill. kroner ved etablering av langsiktige kraftkontrakter i kraftintensiv industri.

VIII

Dekning av forsikringstilfeller

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. gi tilsagn til Institutt for energiteknikk og Statsbygg om dekning av forsikringsansvar for inntil 80 000 000 euro overfor tredjeperson for instituttets og Statsbyggs ansvar etter lov av 12. mai 1972 nr. 28 om atomenergivirksomhet, kapittel III.
2. inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 000 mill. kroner.

IX

Utlånsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye landsdekkende innovasjonslån innenfor en ramme på 500 mill. kroner.
2. gi Innovasjon Norge fullmakt til å gi tilsagn om nye lån under lavrisikolåneordningen innenfor en ramme på 2 500 mill. kroner.

3. gi Eksportkreditt Norge AS fullmakt til å gi tilsagn om lån i tråd med selskapets og eksportkredittordningens formål uten en øvre ramme.

X

Fullmakt til å pådra staten forpliktelser knyttet til miljøtiltak

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan pådra staten forpliktelser utover budsjettåret for inntil 190 mill. kroner til gjennomføring av pålagte miljøtiltak på Løkken.

XI

Fullmakt til å bortfeste

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan bortfeste hjemfalte gruveeiendommer til museale formål vederlagsfritt.

XII

Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan gi Garantiinstituttet for eksportkreditt anledning til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningsaker. Eierskapet skal være midlertidig.

XIII

Forslag om endret kategorisering i statens kapitalregnskap

Stortinget samtykker i at aksjekapital og øvrig kapitalinnskudd i GIEK Kredittforsikring AS som i kapitalregnskapet for 2014 er aktivert under konto-gruppe 68 Fast kapital i forvaltningsbedrifter med

136 926 045,28 kroner, fra 2015 flyttes til konto-gruppe 62 Verdipapirer.

XIV

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. selge aksjene i SAS AB i forbindelse med en industriell løsning.
2. redusere statens eierandel i SAS AB ned til 7,5 pst. ved framtidige konverteringer av obligasjonslån til aksjekapital i selskapet.
3. selge samtlige aksjer i Entra ASA.
4. selge samtlige aksjer i Mesta AS.

Rammeuavhengige forslag

XV

Stortinget ber regjeringen utforme tiltak som kan bedre de ideelle tjenesteleverandørenes rammebetingelser i anbudskonkurranser.

XVI

Endring i statlige eierposter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1. selge aksjene i SAS AB i forbindelse med en industriell løsning.
2. redusere statens eierandel i SAS AB ned til 7,5pst. ved framtidige konverteringer av obligasjonslån til aksjekapital i selskapet.
3. selge samtlige aksjer i Entra ASA.
4. selge samtlige aksjer i Mesta AS.

B

**Rammeområde 10
(Fiskeri)**

I

På statsbudsjettet for 2015 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
917		Fiskeridirektoratet		
	1	Driftsutgifter	358 119 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 992 000	
919		Diverse fiskeriformål		
	60	Tilskudd til kommuner	540 000 000	
	71	Tilskudd til velferdsstasjoner, <i>kan overføres</i>	2 100 000	
	72	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	7 200 000	
	74	Erstatninger, <i>kan overføres</i>	2 100 000	
	75	Tilskudd til næringstiltak i fiskeriene, <i>kan overføres</i>	26 200 000	
	79	Tilskudd til informasjon om ressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	1 000 000	
		Totale utgifter		943 711 000
Inntekter				
3917		Fiskeridirektoratet		
	1	Refusjoner og diverse inntekter	100 000	
	5	Saksbehandlingsgebyr	17 683 000	
	6	Forvaltningssanksjoner	1 000 000	
	13	Inntekter vederlag oppdrettskonsesjoner	1 080 000 000	
	22	Inntekter ordningen fiskeforsøk og veiledning	4 192 000	
		Totale inntekter		1 102 975 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2015 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 917 post 21	kap. 3917 post 22

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen på kap. 919 post 60 med 50 pst. av merinntekt under kap. 3917 post 13.

C

**Rammeområde 11
(Landbruk)**

I

På statsbudsjettet for 2014 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
1100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Driftsutgifter	145 263 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	942 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – ordinære forvaltningsorganer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	2 590 000	
	50	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold – forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	280 000	
1112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	50	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Veterinærinstituttet	90 359 000	
	51	Kunnskapsutvikling, kunnskapsformidling og beredskap, Bioforsk	81 835 000	
1115		Mattilsynet		
	1	Driftsutgifter	1 190 562 000	
	22	Reguleringspremie til kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser	13 016 000	
	71	Tilskudd til erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	4 200 000	
1138		Støtte til organisasjoner m.m.		
	70	Støtte til organisasjoner, <i>kan overføres</i>	26 345 000	
	71	Internasjonalt skogpolitisk samarbeid – organisasjoner og prosesser, <i>kan overføres</i>	4 170 000	
1139		Genressurser, miljø- og ressursregistreringer		
	70	Tilskudd til miljø- og ressurstiltak, <i>kan overføres</i>	12 423 000	
	71	Tilskudd til genressursforvaltning, <i>kan overføres</i>	22 754 000	
1141		Kunnskapsutvikling m.m. innen miljø- og næringstiltak i landbruket		
	50	Næringsøkonomisk dokumentasjon og analyse	25 406 000	
	52	Kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling om arealressurser, skog og landskap	103 596 000	
1142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsutgifter	218 049 000	
	45	Større utstyrskjøp og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 827 000	
	60	Tilskudd til veterinærdekning	134 933 000	
	70	Tilskudd til fjellstuer	775 000	
	71	Omstillingstiltak i Indre Finnmark, <i>kan overføres</i>	9 834 000	
	72	Erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	302 000	
	73	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	45 610 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	74	Kompensasjon til dyreeiere som blir pålagt beitenekt	1 000 000	
	80	Radioaktivitetstiltak, <i>kan overføres</i>	2 500 000	
1144		Regionale og lokale tiltak i landbruket		
	77	Regionale og lokale tiltak i landbruket, <i>kan overføres</i>	4 002 000	
1148		Naturskade – erstatninger		
	22	Naturskade, administrasjon, <i>kan overføres</i>	8 000 000	
	71	Naturskade, erstatninger, <i>overslagsbevilgning</i>	161 200 000	
1149		Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket		
	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 592 000	
	71	Tilskudd til verdiskapningstiltak i skogbruket, <i>kan overføres</i>	42 444 000	
	72	Tilskudd til økt bruk av tre, <i>kan overføres</i>	26 680 000	
	73	Tilskudd til skog-, klima- og energitiltak, <i>kan overføres</i>	3 970 000	
	74	Tiltak for industriell bruk av trevirke, <i>kan overføres</i>	2 665 000	
1150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	1	Driftsutgifter	12 500 000	
	50	Fondsavsetninger	1 205 653 000	
	70	Markedsregulering, <i>kan overføres</i>	256 500 000	
	71	Tilskudd til erstatninger m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	49 100 000	
	73	Pristilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	2 500 607 000	
	74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	8 421 110 000	
	77	Utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	263 080 000	
	78	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	1 597 754 000	
1151		Til gjennomføring av reindriftsavtalen		
	51	Tilskudd til Utviklings- og investeringsfondet	33 700 000	
	72	Tilskudd til organisasjonsarbeid	6 100 000	
	75	Kostnadssenkende og direkte tilskudd, <i>kan overføres</i>	69 100 000	
	79	Velferdsordninger, <i>kan overføres</i>	2 600 000	
1161		Myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver på statsgrunn		
	70	Tilskudd til Statskog SFs myndighetsoppgaver og sektorpolitiske oppgaver	13 912 000	
	75	Tilskudd til oppsyn i statsallmenninger	9 939 000	
		Totale utgifter		16 837 779 000
Inntekter				
4100		Landbruks- og matdepartementet		
	1	Refusjoner m.m.	113 000	
4112		Kunnskapsutvikling og beredskap m.m. på matområdet		
	30	Husleie, Bioforsk	19 464 000	
4115		Mattilsynet		
	1	Gebyr m.m.	161 886 000	
	2	Driftsinntekter og refusjoner mv.	5 509 000	
4142		Landbruksdirektoratet		
	1	Driftsinntekter, refusjoner m.m.	39 701 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
4150		Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.		
	85	Markedsordningen for korn	30 000 000	
		Totale inntekter		256 673 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2015 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1100 post 1	kap. 4100 post 1
kap. 1115 post 1	kap. 4115 post 2
kap. 1142 post 1	kap. 4142 post 1

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

2. overskride bevilgningen under kap. 1100 Landbruks- og matdepartementet, post 45 Store utstyrskjøp og vedlikehold, med et beløp som tilsvarende merinntektene fra salg av eiendom. Ube-

nyttede merinntekter fra salg av eiendom kan regnes med ved utregning av overførbart beløp under bevilgningen.

III

Forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2015 kan overskride bevilgningen under kap. 1142 Landbruksdirektoratet, post 1 Driftsutgifter, med inntil 0,5 mill. kroner i forbindelse med forskuttering av utgifter til tvangsflytting av rein.

IV

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2015 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
1148		Naturskade – erstatninger	
	71	Naturskade, erstatninger	81,5 mill. kroner

V

Salg av fast eiendom

Stortinget samtykker i at Landbruks- og matdepartementet i 2015 kan

- selge innkjøpt og opphavlig statseiendom for inntil 16 mill. kroner.
- selge eiendom på Kjeller i Skedsmo kommune og benytte salgsinntekter til å dekke utgifter knyttet til eiendommen.

D

Rammeuavhengig forslag

Stortinget ber regjeringen vurdere forbud mot norsk pelsdyroppdrett i arbeidet med oppfølging av pelsdyr-utvalget.

Oslo, i næringskomiteen, den 4. desember 2014

Geir Pollestad

leder og ordf. for kap. 900, 1100,
3900 og 4100

Harald Eivind Bakke

ordf. for kap. 1138, 1149 og 4138

Pål Farstad

ordf. for kap. 905, 1112, 1139,
1148, 3905 og 4112

Ingrid Heggø

ordf. for kap. 936, 3936, og 5650

Odd Omland

ordf. for kap. 906, 923, 2421,
3906, 5325 og 5625

Frank Bakke-Jensen

ordf. for kap. 903, 922, 1142,
3903 og 4142

Ingunn Foss

ordf. for kap. 924, 930, 1115,
1144 og 4115

Line Henriette Hjemdal

ordf. for kap. 910, 915, 1161,
3910 og 4162

Jørund Rytman

ordf. for kap. 901, 902, 3901 og 3902

Ove Bernt Trellevik

ordf. for kap. 904, 924, 930 og 3904

Else-May Botten

ordf. for kap. 950, 2429, 2460, 3950, 3961,
5329, 5460, 5614 og 5629

Gunnar Gundersen

ordf. for kap. 911, 1141 og 3911

Øyvind Korsberg

ordf. for kap. 909, 917, 919 og 3917

Knut Storberget

ordf. for kap. 1150, 1151 og 4150